

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, АПРИЛ 2002. ГОДИНЕ
ГОДИНА XIII, БРОЈ 1681

**УЗ ПОМОЋ ДОС-а
ЛЕГАЛИЗОВАНА ВЛАДА
КОЉАЧА И УБИЦА
СРПСКОГ НАРОДА**

СРПСКИ РАДИКАЛИ НА ИНТЕРНЕТУ!

Пут до истине иде преко

WWW.SRS.ORG.YU

**Српска
радикална
странка**

*Памет, знање и поштење!
Мудрост, храброст, поверење!*

Обећавали су реформе и демократију, добили смо прогоне и хапшења. О томе неки ћуте. Рекли су да ћемо боље живети, удесетостручили су порезе и цене. Живот обичног човека постаје неподношљив. За само неколико недеља интернет презентација Српске радикалне странке постала је најпосећенија у односу на све друге политичке странке. Путем интернет презентације Српска радикална странка сваког дана издаје саопштења за јавност, а сваког петка преноси комплетан садржај конференције за новинаре председника Странке, др Војислава Шешеља.

САБРАНА ДЕЛА ЛАЗЕ М. КОСТИЋА У ДЕСЕТ ТОМОВА У ИЗДАЊУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

**КЊИГЕ СУ У
ТВРДОМ
ПОВЕЗУ СА
ЗЛАТОТИСКОМ**

**КЊИГЕ МОЖЕТЕ КУПИТИ ПО ЦЕНИ ОД 1000 ДИНАРА ПО ПРИМЕРКУ
У СЕДИШТУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ, Трг победе 3, Земун,
Све информације на телефон: 011/316-46-21**

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач

Проф. др Војислав Шешел

Главни и одговорни уредник

Синиша Аксентијевић

Заменик главног
и одговорног уредника
Марина Рагуш

Помоћници главног
и одговорног уредника
Елена Божић-Талијан,
Огњен Михајловић

Издање припремиле
Елена Божић-Талијан
и Марина Томан

Техничко уређење и
компјутерски прелом
Северин Поповић

Лектор

Весна Арсић

Секретар редакције

Злата Радовановић

Председник Издавачког савета

Др Ђорђе Николић

Заменик председника
Издавачког савета

Проф. др Бранко Надовеза

Издавачки савет

Проф. др Војислав Шешел,

Томислав Николић,

др Никола Поплашен,

Маја Гојковић,

мр Небојша Величковић,

Александар Вучић,

Драган Тодоровић,

Мирко Благојевић, Ратко Гонди,

Момир Војводић,

Стево Драгишић,

Драгољуб Стаменковић,

Гордана Поп-Лазић,

др Бранислав Блажић

Штампа

„Етикета”, 20. октобра 2,

11307 Болеч, 011/806-30-28

За штампарију

Мирослав Драмлић

Редакција прима пошту на адресу

„Велика Србија”, Трг победе 3,

11080 Земун;

Рукописи се не враћају

Новине „Велика Србија” уписане су
у Регистар средстава јавног информисања
Министарства за информације
под бројем 1104. од 5. јуна 1991. године.

У овом броју:

Интервју - проф. др Војислав Шешел

Муслимани су главне жртве,
јер су наивно поверовали Западу

4

У жижи - Косово и Метохија

Уз помоћ ДОС-а легализована
влада кољача и убица српског народа

15

Актуелно

Циљ партнерства за мир, слабљење
и контрола националних армија

22

Интервју

Јоргованка Табаковић, економиста

28

Како су расподељене
функције у школству

37

Салонски првоборци

Скандалозно

Примена демократије у школству

39

Афера

Како су ојађене неке београдске школе

44

Увоз страних артикала
на штету домаће привреде

Страно паковање, домаћи садржај

49

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Цене огласа за издање у 100.000 примерака: последња колорна страна корица 100.000 динара; унутрашња колорна страна корица 80.000 динара; унутрашња новинска страна 60.000 динара; 1/2 унутрашње новинске стране 30.000 динара; 1/4 унутрашње новинске стране 15.000 динара; плус порез на промет.

ЗА 1,5 МИЛИОНА ДЕМ САМ ЋУ ДА СЕ УБИЈЕМ

Силно ме је обрадовала вест да су главни мафијашки, Зоран Ђинђић, Станко Суботић Цане и Филип Цегтер расписали награду за моју главу од 2.000.000 ДЕМ. Ја им нудим попуст – нека ми дају 1.500.000 ДЕМ, па ћу сам да се убијем.

Проф. др Војислав Шешељ, на ишћање повисара листића

Дан, како коментарише награду од 2 милиона ДЕМ коју је Цане расписао у евројском подземљу за главу лидера српских радикала

ПРОТИВПРИРОДНИ БЛУД

Ово је први пут да Влада октроише социјални програм у једној земљи у транзицији. Није то никакав социјални програм, то је неки милодар Владе, „краљ Иби“ који дарује свој народ. Ту нема ни „С“ од социјалног програма. Замислите, даће 2 000 динара ономе ко ће сам да се запосли. То је – сачувај боже!

Када се социјални програм донесе без социјалног партнера, без два највећа синдиката, ССС и УГС „Независност“, који обухватају две трећине радника, онда то на социјалном хоризонту није ништа друго него противприродни блуд.

Миленко Смиљанић, председник Савеза синдиката

СРБИЈА ГОРИ ОД „СРЕЂЕ“

Некоме је пук’о филм. Народ незадовољан. Још мало па нема шта да једе. Ударила суша, воде нема ни за пиће, власт се само мења а нама све горе. Можда ту намерно неко пали да поквари Србију на добром путу. Па и неко тако добро прича да запали целу Србију. А она гори, од „сређе“.

Саговорници рејоријера Национала који су испишћивали узроке пожара у околини Бора

МИЛУТИНОВИЋ СПРЕЧЕН ДА ОДЕ У ХАГ

Председник Србије Милан Милутиновић био је спреман пре неколико дана да одлети у Хаг. Тај самостални чин је осуједен јер би то уздрмало политичку сцену Србије и отворило питање председничких избора. Припадници надлежних служби спречили су лет Милана Милутиновића. Процењено је да он мора да сачека на појављивање пред хашким судом. Цео случај прошао је без инцидената. Ко је организовао одлазак Милутиновића у Хаг остаје тајна, али и то ко га је спречио.

Експрес, 1. мај 2002.

ПРЕМИЈЕР ШТИТИ ИЗВРШИОЦЕ ЗЛОЧИНА

Ако иза масакра на Ибарској магистрала стоји Слободан Милошевић, зашто онда Зоран Ђинђић штити многе починиоце тог злочина. Премијер Ђинђић и Влада одговорни су што за овај злочин није подигнута оптужница против Летије, Михаља Кертеса, Бранка Ђурића и Драгише

Динића, иако је истрага утврдила њихову кривицу.

У свим демократским државама премијер би због директне заштите починилаца најтежег кривичног дела не само морао да поднесе оставку, него би био и ухапшен. А медији уместо да морално сахране и премијера и шефа полиције, они спроводе хајку на оне који оптужују Ђинђића.

Вук Драшковић, председник Српског јокрејша обнове

ПОСЛЕ КУРТЕ И МУРТЕ ДОЛАЗИ АЖДАЈА ТРОГЛАВА

Првом општинском суду у Београду
Обавештавам вас да више нисам заинтересован за вођење радног спора пред Првим општинским судом у Београду по решењу Окружног суда ГЗ – I бр.1838/2001 о укидању првостепене пресуде П – I бр. 2509/01 од 4. октобра 2001. поводом моје тужбе од 26. јануара 2001. године. Првостепени суд је већ два пута усвајао мој тужбени захтев, али је зликовачки досманлијски режим мафијаша Зорана Ђинђића два пута укинуо пресуду Првог општинског суда и предмет враћао на поновно суђење. Зато повлачим моју тужбу и радни спор сматрам окончаним својом убедљивом победом...

Убеђен сам да ће Гордана Комненић, Миленко Релић и Душан Вишњић остати запамћени у аналима нашег правосуђа као редок пример усправног држања у овом погуреном времену. Њихов пример храбрости, принципијелности и доследности сведочи да је и у Србији могуће истински законито правосуђе, као и да су његове клице приметне, али им досманлијска самовоља и страховлада не дозвољавају да се до краја развију и разгранају.

Сасвим супротан пример представљају морални никоговићи и правничке незналице, интелектуалне мизерије и моралне казне какви су, без икакве сумње, наводне судије Весна Обрадовић, Светлана Беговић – Пангић и Гордана Гајић – Салзбергер, заједно са председницом Окружног суда у Београду Видом Петровић – Шкерић и председницом Врховног суда Србије Лепосавом Карамарковић.

Ове гњиде немају ни части ни образа, непознато им је шта је то савест и поштење, никада нису чуле за објективност и непристрасност, па су утолико и биле спремне да се без оклевања ставе у улогу страних плаћеника и издајника српског народа. Правничко незнање ове говнаре надокнађују урођеном глупошћу, судијски професионализам замењују интелектуалном проституцијом. То и јесу проститутке најгоре врсте. У поређењу са њима уличарке и аутогостеперке представљају праву аристократију. Али, оне неће још дуго остати на судијским функцијама. Предстојећи слом досманлијског режима страћаће их у контејнер за смеће, где им је по природи ствари једино прикладно место...

Драгоцен ми је овај преседан мог бруталног и незаконитог избацавања са Правног факултета да могу приликом предстојеће смеле власти једноставним потезом све досовце да почистим са свих универзитета у Србији, из свих основних и средњих школа, као и других државних установа у сфери здравства, науке, културе итд. Наравно, ни судове нећу заобићи. Прецедентно право ће имати драгоцену улогу. Сјахао је Курта, сјахаће ускоро и Мурта, али ће се у седлу ускоро наћи Аждаја троглава. Као што видите, из Аждајиних ноздрва пламен је већ сукнуо.

Др Војислав Шешел,
редовни професор
Правног факултета у Београду

Изводи из писма којим проф. др Војислав Шешел обавештава суд да обуставља спор око повраћака на Правни факултет

РАЗВОЈНИ ПУТ ЈЕДНОГ МИНИСТРА

Какве везе има магистарски рад доктора Војислава Шешела из 1973. године, у време када је министар Батић хватао коње по Обреновцу и продавао их Италијанима.

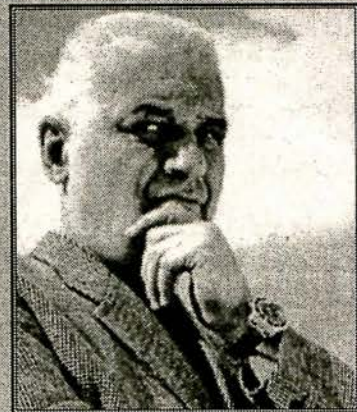
Томислав Николић, заменик председника Српске радикалне странке, у рејлици Владану Бајићу

ПОРУКА ЗОРАНУ ЂИНЂИЋУ

Ђинђићу спаси Србе и одлази што даље од наше Србије.

Александар Тијанић, новинар

МУСЛИМАНИ СУ ГЛАВНЕ ПОВЕРОВАЛИ

Шта је интерес муслимана, а шта је интерес православних Срба? Да ли је сада могућа нека скраћена Југославија која би задовољила све интересе?

ХАШКИ ТРИБУНАЛ НИЈЕ ЗАИНТЕРЕСОВАН ЗА ГЛАВНЕ КРИВЦЕ

Новинар: Господине Шешељ, тренутно су упрти погледи на судски процес у Хагу који је почео против Слободана Милошевића. Ваш коментар, како гледате на то?

Др Војислав Шешељ: Ја мислим, ако Милошевић настави овако добро да се држи да он има велику шансу да победи Хашки трибунал, да покаже сву бесмисленост оптужби, оптужби против самог Милошевића и против српског народа и српске државе у целини. Што не значи да злочина у овим ратовима није било, злочини у овим ратовима су чињени. Злочине су чинили и Срби и Хрвати и муслимани. Е, сад треба јасно разграничити кривце од оних који нису кривци.

Ја сам лично, апсолутно убеђен да се Милошевићу не може доказати одговорност за злочине. Да никад није наређивао злочине, убиство цивила, прогоне цивила, убиство ратних заробљеника, рањеника, болесника, жена, деца итд. Али је интересантно што се Хашки трибунал још увек није заинтересовао за главне кривце.

Новинар: По вама, ко су главни кривци?

Др Војислав Шешељ: Ја не знам све главне кривце, знам неке, знам највеће.

Новинар: Који је кривац који је већи од Слободана Милошевића, по вама у овом тренутку?

Др Војислав Шешељ: Прво, ја не бих говорио о кривцу који је већи од Слободана Милошевића, јер Слободан Милошевић није крив за оно за шта му се суди. Он може бити крив нама Србима што је био неуспешан у заштити српских националних интереса, али у Хагу се не суди Милошевићу што је био неуспешан у заштити српских националних интереса, него зато што је уопште покушавао да брани српске националне интересе. Оно о чему бих ја сад могао да говорим, о неким кривцима Србима на пример... Узмимо највећи злочин који се десио у овом рату са српске стране. То је злочин у Сребреници. Је ли тако?

Новинар: Да.

Др Војислав Шешељ: Нећемо се вероватно сложити око бројке људи који су убијени.

Новинар: Званични подаци кажују да је то десет хиљада.

ГЛАВНИ ОРГАНИЗАТОР УБИЈАЊА У СРЕБРЕНИЦИ – ПУКОВНИК ЉУБИША БЕАРА

Др Војислав Шешељ: То је измишљотина, јер су се многи од оних који су били на списковима после појављивали као гласачи. Није толико, али је убијено много. Знате, хоћемо ли лицитирати од хиљаду до десет хиљада то је сад бесмислено и помало је нељудски о томе лицитирати док се дефи-

ЖРТВЕ ЈЕР СУ НАИВНО ЗАПАДУ

нитивно не утврди колико је заиста убијено. Али је много људи убијено, то је чињеница. Поставља се питање, зашто главни организатор убијања, главни кривац за убијања, пуковник Љубиша Беара уопште није предмет интросовања Хашког трибунала? Ја имам поуздану информацију, имам део записника са саслушања генерала Крстића, који је осуђен на четрдесет шест година затвора, где он износи податке о Беариној улози у свему томе.

Новинар: С тим да Крстићева улога ниједног тренутка није била занемарљива, говорим о његовој командној одговорности?

Др Војислав Шешељ: Знате, кад се поставља питање командне одговорности, пре свега се поставља питање да ли је неко наредио да се изведе злочин, или да се уради друго нечовечно дело. Ако је наредио, то је најтежа одговорност. Друга степеница одговорности је, није знао, а морао је знати, или није спречно, а могао је да спречи. И трећа степеница је да није имао шанси да спречи.

У односу снага без обзира што је генерал Крстић био ваљда командат Дринског корпуса, Љубиша Беара иако је пуковник по чину имао је много већу власт, моћ од генерала Крстића. Знате, у сусрету Љубише Беаре и генерала Крстића, Крстић је био онај коме су се тресле ноге, док је још ходао на обе ноге.

Новинар: То су ваше информације ?

Др Војислав Шешељ: Пазите ја сам о томе говорио док је још рат трајао. Беара је покушао да ме на Подинама код Сарајева убије маљутком. Промашао је за пола метра возило у коме смо били Никола Поплашен, Томислав Николић, Васко Видовић, један наш добровољац из Бијелине и ја. Али ово није питање моје осветољубивости, никад ја у животу нисам срео пуковника Беару, али ја сам још у току рата нападао и њега и његове сараднике због разних поступака.

Даље, пуковник Беара је лично организовао отмицу муслимана из воза у Штрпцима. Лично је организовао отмицу муслимана у селу Сјеверин, и њихову ликвидацију. Вероватно је имао намеру да их размени за српске заробљенике, па кад то није успело онда их је ликвидирао. Али који му је био главни мотив за ликвидацију? Да се све то припише Радовану Караџићу.

Новинар: Очито је да доста тога знате господине Шешељ, јесте ли баш овако и са оваквим начином излазили с тим подацима раније, у време кад сте то рецимо сазнали?

Др Војислав Шешељ: Јесам, ја сам 1993. године оптужио Савез комуниста-покрет за Југославију да стоји иза отмице и ликвидације муслимана на телевизији Студио Б у директном те-

левизијском дуелу са Зораном Чичком који је био један од највиших функционера Савеза комуниста-покрета за Југославију. Тај снимак вероватно још постоји у Студију Б. Емисију сам објавио у једној од својих књига, то је било 1993. године. Ја тад још нисам знао да је то лично Беара урадио, али сам знао да је то група генерала и официра везаних за Савез комуниста-покрет за Југославију. Како сам шта сазнавао ја сам износио у јавност. Више пута сам у српској јавности оптуживао Беару за те злочине, и са скупштинске говорнице и у медијима итд. И сви ћуте, понеко нешто пренесе и наставља се ћутање.

ПЕРИШИЋ ЗАТАШКАВА ИСТИНУ О РАТНИМ ЗЛОЧИНИМА ПУКОВНИКА БЕАРЕ

Ко је тај толико моћан да спречи изношење на видело комплетне истине? Генерал Момчило Перишић, који је тада био начелник Генералштаба Војске Југославије. Заправо био је Живота Панић 1993. у време отмице муслимана и ликвидације, па негде у августу, септембру те године дошао је Момчило Перишић. Перишић је имао на свом столу и фотографије масакрираних људи.

Друго, Перишић је био начелник Генералштаба у време Сребренице, морао је све да зна, а сад је потпредседник Владе Србије. Видите сада, постојали су људи за време прошлог режима којима је био циљ да се истина не сазна, али ти људи и данас постоје за време овог новог режима и опет им је циљ да се истина не сазна. Зашто?

Даље, уведите у игру десети диверзантски одред Војне полиције Републике Српске, у коме је био Доминик Петру-

пић, за кога се зна да је припадник француске обавештајне службе, у коме је било Хрвата, кажу да је било и муслимана, ја не знам поуздано. Тај десети одред Војне полиције је био војска у војсци, самостална војска.

Видите сад једну фантастичну причу. Ердемовић се звао онај Хrvat који је учествовао у ликвидацији, учествовао у ликвидацијама, убиствима муслимана па прешао у Савезну Републику Југославију, и овде био ухапшен, био је у затвору, мислим у Новом Саду, ако ме сећање добро служи. Он је тражио да оде у Хаг, одмах га је власт испоручила, чим је он затражио одмах је одведен у Хаг. Да ли је тако било? Док он није затражио није испоручиван. Он је хтео у Хаг, иде у Хаг. Страни је држављанин, сам жели у Хаг, то су довољни елементи да иде. Отишао је у Хаг, и осуђен само на пет година затвора, и све је опет прекрила прашина, вео ћутања. За што?

Кад смо прошли пут разговарали, говорио сам вам о неким нелогичностима, да Младић улази лично у Сребреницу, и дели чоколаде деци итд.

Новинар: Што сматрате да је то нелогично, то је требало Младићу због медија, та фотографија?

Др Војислав Шешељ: Пазите, та фотографија му је требала под условом да после тога не дође до ликвидације муслимана заробљеника. Да је он знао, или да је он планирао, да је он наредио ту ликвидацију, онда би у време те операције отишао негде на фронт према Бихаћу, или би отишао негде. Је ли тако?

Новинар: Младић се данас такође терети за Сребреницу господине Шешељ, као и Крстић...

Др Војислав Шешељ:... ја постављам питање зашто се не терети пуковник Љубиша Беара који је то наредио.

Новинар: Ја не сумњам, ако је то тачно...

Др Војислав Шешељ: Пазите, у сваком кривичном делу иде се прво од извршиоца па се долази до организатора је ли тако. Кад је убиство једног човека у питању, открива се убица, па се онда убица доказима стешњава да би се дошло до организатора и наручиоца. Је ли тако?

Новинар: Апсолутно.

Др Војислав Шешељ: Овде је организатор, овде је извршилац још увек слободан нико се за њега не интересује, а траже се наводни налогодавци. Немогуће је то открити.

МИЛОШЕВИЋ НИЈЕ ИМАО ВЕЛИКОГ УТИЦАЈА НА ПЕРИШИЋА

Новинар: Кад сте код налогодаваца, мало да се вратимо на Милошевића у овом контексту. Мало прије сте поменули господина Перишића да је био први човек ондашње ЈНА; такође, тада је Милошевић био први човек такве државе, знао је да му Милошевић повери цивилни...

Др Војислав Шешељ:... Није тачно.

Новинар: Мислите, хоћете да кажете да Милошевић није једног тренутка није имао контролу над заповедницима унутар Југословенске народне армије?

Др Војислав Шешељ: Прво, Милошевић тада није могао имати командну одговорност јер је био председник Србије. Милошевић је тек 1997. изабран за председника Југославије.

Новинар: Је ли имао утицај у том тренутку на Момчила Перишића?

Др Војислав Шешељ: На Момчила Перишића није имао великог утицаја. Знате, чим смо ушли у Владу Србије Милошевић се осетио довољно снажним да смени и Момчила Перишића и Јовицу Станишића, до тада није могао.

Новинар: А реците ми, пошто је имао изразиту политичку моћ, то вам није никаква тајна, знате да је био вожд свих ових простора, да ли је имао икакав утицај на Карадића и Младића, говорим о политичком и сваком другом утицају?

Др Војислав Шешељ: Гледајте, неки утицај је морао да постоји, ја мислим да сам и ја имао неког утицаја, али питање је како се тај утицај може измерити. Ја сам лично био очевидац сукоба, свађа између Милошевића и Карадића. Када сам се ја најжешће сукобио с Милошевићем? Када је Ми-

лошевић 1993. прихватио Венс-Оенов план, ја сам му тад растурио ону свесрпску скупштину у Сава центру и одмах отишао у Републику Српску и подржао руководство Републике Српске да се одбади тај план.

Новинар: Па сте се касније помирили 1996. са Милошевићем поново?

Др Војислав Шешељ: Нисам се 1996. помирио са Милошевићем.

Новинар: Сукоб је трајао од 1993. до 1996. године, чини ми се?

Др Војислав Шешељ: И 1997., тек 1998. у марту месецу ми смо се споразумели да формирамо коалициону владу. А 1997. су они мени отели победу на председничким изборима.

Новинар: Што вас није касније спречило да опет коалирате са њима?

Др Војислав Шешељ: Па знате шта, политичар се руководи реалним могућностима, и политичким циљевима. Шта то значи; ја нисам из љубави улазио у неку коалицију, зато што волим коалиционог партнера. Из љубави се улази у брак, а не у политичку коалицију. И друго, погледајте друге људе на српској политичкој сцени из других партија. Је ли ту има неко ко би што се тиче неког моралног дигнитета више одговарао? Нема. Од оног млитавог Кошћунице до оног криминалца Ђинђића, погледајте. Дакле, не можете ви често да бирате у политици с овим хоћу с овим нећу, ове јабуке на пијаци хоћу ове нећу.

„БИО САМ У СУКОБУ И СА МИЛОШЕВИЋЕМ И СА КАРАЏИЋЕМ“

Новинар: Јесте ли ви још при ставу да је Милошевић класични тип политичког анархисте, односно политичког тиранина; чини ми се да је то била ваша теза, да сте његову супругу називали „Елена Чаушеску“; имате ли још увек такав став какав сте имали раније, или се он изменио можда чињеницом да је Милошевић отишао у Хаг? Знам, ко год оде у Хаг он је за вас у једну руку херој, то сте сами истицали неколико пута. Последњи пут кад смо причали о Караџићу и Младићу нисте бежали од тога да су они за вас хероји српског народа.

Др Војислав Шешељ: Слушајте, ја сам и са једним и са другим и трећим био у сукобу док су они били јаки и моћни, ја сам се сукобио са Караџићем у време кад је он склапао пакт са Хрватима јер сам инсистирао да се прави по било коју цену са муслиманима, а против Хрвата. Мислим да је то била паметнија варијанта. Са Младићем је било кошпања, деведесет шесте у предизборној кампањи ја сам ишао на четрдесет митинга у Републици Српској, на сваком митингу сам нападао и Милана Гвера и Беару и Салапуру и прозивао сам те генерале по списку тамо. Дакле сукоб је био очигледан.

Што се тиче Милошевића, њега тиранином данас називају Тито-ви ученици. Тешко је некога после Тита назвати тиранином у овој земљи. Је ли Милошевић налик Титу? Није. Да ли је била диктатура под Милошевићем? Није, имали смо парламентарне изборе, имали смо вишепартијски систем, имали

смо невероватну слободу медија.

Новинар: Хоћете да кажете да се добро живело?

Др Војислав Шешељ: Слободу речи, нећу да кажем да се добро живело, било смо у економској кризи и социјалној бедни, али то није ствар тираније. Знате, у Чилеу је било тираније и Чиле је направио економски бум под тиранијом, у Шпанији под Франком је била тиранија, али је Шпанија економски процветала. Тиранија и економски развој нису тако директно везани.

Новинар: Зар није Југославија са Милошевићем била у тоталној изолационој блокади?

Др Војислав Шешељ: Јесте, али није Милошевић крив због тога. Запад је хтео да поцепе Југославију по авнојевским границама. Авнојевске границе су антисрпска тековина, онај ко је кројио авнојевске границе хтео је да напакости српском народу. Да би се напакостило српском народу поцепане су српске земље, измишљане нове вештачке нације. То је суштина, Срби нису хтели да се Југославија поцепе. Милошевићева је грешка била што је спутавао жељу Словенаца да се отцепе, то је била још већа грешка ондашњег југословенског руководства и Генералштаба Војске Југославије.

Новинар: Па су они покушали тенковима и војском вратити ту Југославију?

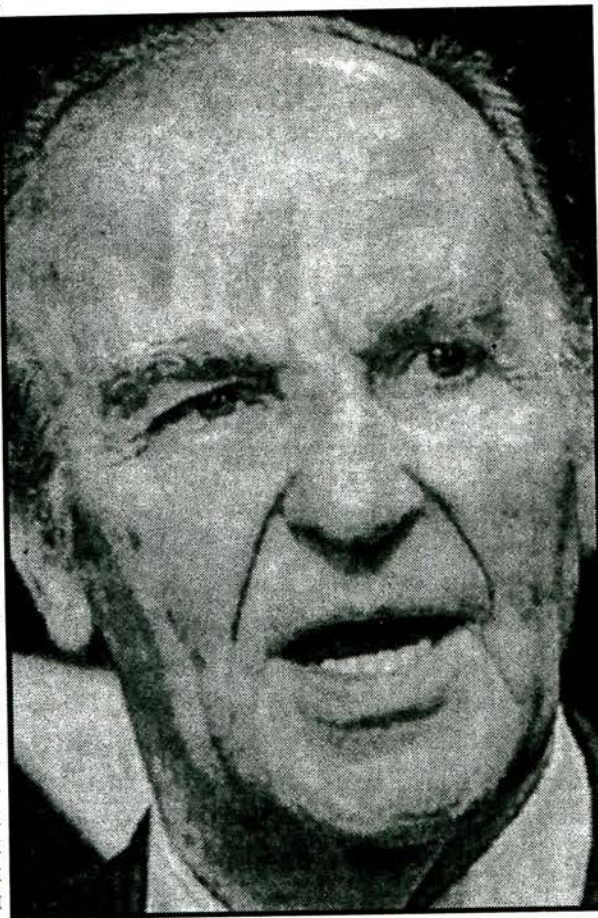
Др Војислав Шешељ: Јесте, Словенце је требало пусти да оду што пре, а онда видети са Хрватима је ли могућ договор, ако није нека иду и Хрвати, али да видимо до којих граница могу да оду. Авнојевске границе се нису смеле никоме признати, ни прихватити. То је суштина.

Новинар: То су лидери одлучили да направе од таквих територија своје државе, онда је Милошевић одлучио да тенковима и војском то све заустави?

Др Војислав Шешељ: Пазите, око Словеније Милошевић никакву улогу није имао, ја сам сведок да се Милошевић све до 1992. године бојао војног пуча, а имамо податке да је Перишић размишљао о војном пучу и касније, и сад је то изашло на чистину. Ја сам у некој вили на Дедињу имао су-

срет са Милошевићем. Тада је Кертес донео једну маљутку из неких најновијих пошиљки, испорука, и показивао је пред Милошевићем, то је нека квалитетна маљутка била, маљутке су била спрељене ако војска изађе из касарни да изврши државни удар да се зауставе тенкови. Поред Кадјевића, Милошевић није могао имати никакав утицај на војску. Кадјевић је био главни фактор војске, задрти титоиста, задрти комуниста, а могуће и агент америчке обавештајне службе јер је генералску школу завршио у Вест Поинту. Да ли је ту већ било речи о неким страним манипулацијама, режијама да се ово изведе како је изведено, и о томе можемо да расправљамо.

Нама није био интерес да Словенија остане по сваку цену у Југославији, ако жели да иде с њом није било територијалних спорова, није било етничких проблема. Словенија је јасно дефинисана у својим границама, може да иде. Хрватска већ није могла да оде, у Хрватској су и по комунистичком Уставу Срби били конститутивни народ. Знате, ако имате два конститутивна народа не може један

да каже хоћу отцепљење, а други нећу отцепљење и да се отцепи та територија. Таква је ситуација била у Босни и Херцеговини, небројено пута и лично сам говорио о томе, да је најбољи, највећи интерес православних Срба и муслимана да Босна и Херцеговина остане у скраћеној Југославији да се не може без крви отцепити. То су говорили сви српски политичари, то су говорили многи муслимански политичари у то време. Онај ко је хтео да отцепи Босну и Херцеговину свеодно је изазивао рат. Не може да каже – нисам знао.

Изетбеговића су убедили Американци да ће то моћи на лак начин да изведе, то је његов проблем. Ја сам убеђен да се Изетбеговић данас због тога каје. Ми српски политичари тог времена смо имали паролау „Сви Срби у једној држави“, али та парола „Сви Срби у једној држави“ значила је и сви муслимани у једној држави, југословенски муслимани. Је ли тако? Муслимана није било у Словенији, осим гастарбајтера. Муслимана није било у Хрватској, осим гастарбајтера. Муслимани су живели искључиво тамо где и православни Срби. Парола „Сви Срби у једној држави“ значила је сви муслимани у једној држави, па муслимани не би били највећи етнички фактор у тој држави, али би били одмах други по реду и врло близу првом. Ако тим југословенским муслиманима додате још 1,5 милиона Шитгара или више од те бројке не знам, не зна се тачна бројка, онда су то скоро алфа и омега фактори у тој држави. Ко би ту могао да угњетава муслимане?

ДЕЛТОН ЈЕ ДОКАЗ ДА БИХ НИЈЕ ДРЖАВА

Новинар: И чињеница је кад су одлучили да изађу на референдум заједно са Хрватима и да направе државу која се данас зове Босна и Херцеговина да је онда све кренуло низбрдо. То је резултирало 1995. године Дејтоном, а кад подвучете црту имамо двије стотине хиљада људи убијено само с једне стране, хрватске и бошњачке?

Др Војислав Шешељ: Не само то, не само то да је двеста хиљада људи убијено, можда и више, него што Босна и Хер-

цеговина није држава.

Новинар: А чиме то илустрирате?

Др Војислав Шешељ: А да ли је Босна и Херцеговина држава? Да ли је под окупацијом?

Новинар: Босна и Херцеговина?

Др Војислав Шешељ: Босна и Херцеговина, оставите те празне, шупље квазиправничке постуле. Босна и Херцеговина, е пазите....

Новинар:.... Босна и Херцеговина има и владу...

Др Војислав Шешељ: .... имала је и Србија у време Немачке окупације председника Владе Милана Недића. Је ли била самостална држава? Није била. Према томе, то што ви говорите...

Новинар:... не можете упоредити ову Босну и Херцеговину са том тадашњом Србијом, мислим да је мало неукусно.

Др Војислав Шешељ: Садашња Босна и Херцеговина је у тежој ситуацији.

Новинар: Због чега мислите?

Др Војислав Шешељ: Ондашња Србија је била сведена на веома малу територију, а садашња Босна и Херцеговина је потпуно разбијена. Гледајте сада, ево чујем да је командант НАТО снага суспендовао неког муслиманског генерала јуче, прекјуче кад је то било.

Новинар: Да, господина Врана.

Др Војислав Шешељ: Па је ли то слободна држава у којој страни окупатор може да суспендује домаћег генерала?

Новинар: Јесте, Дејтон им даје право на то.

Др Војислав Шешељ: Пазите, Дејтон је доказ да не постоји држава Босна и Херцеговина, а не да постоји.

Новинар: Због чега?

Др Војислав Шешељ: Зато што је неко други написао тај устав. Што Американцима нису Енглези написали устав?

Новинар: Због тога што вероватно Американци нису имали то што је Босна и Херцеговина....

Др Војислав Шешељ:.... Устав, да би то био у правом смислу речи, мора бити плод демократски изражене воље домаћег становништва и то већинске, квалификоване већине. Босна и Херцеговина није држава. Прво, зато што је под окупацијом, друго, зато што није у стању да самостално функционише, не може самостално да функционише. Оног тренутка кад би престала окупација шта би се десило?

Новинар: Па вероватно да чињеница, да....

Др Војислав Шешељ:... или би се распала или би се обновио рат, је ли тако?

Новинар: Чињеница да имате екстремних снага највише унутар СДС....

Др Војислав Шешељ:... није реч о екстремним снагама, има ли државе или нема? Ви говорите о екстремним снагама у СДС-у. Пазите, екстремна снага је увек онај ко жели да отцепи део територије већ постојеће државе и формира нову, а не онај ко би желео да тај део територије остане у већ постојећој држави. Је ли тако? То логика налаже. Није реч о екстремним снагама, реч је о квазидржавној творевини која не може самостално да функционише. Она нема услове да самостално функционише. И намерно је створена као таква, да би окупација трајала вечито. Јер, како је скројена садашња Босна и Херцеговина, али не федерација, него цела Босна и Херцеговина?

Новинар: Наравно.

Др Војислав Шешељ: Она је намерно скројена да не може да функционише, она је намерно скројена да је нужан

окупатор, да је нужно окупаторско присуство.

Новинар: Она ипак као таква, тако како је ви називате растурина, има своју извршну и законодавну власт која постоји.

Др Војислав Шешељ: То су формалне ствари које ништа не значе. У Уставу Титове Југославије имали сте демократију, а сви знамо да није било никакве демократије. Немојте да говоримо о фразама.

Новинар: Можете ли тврдити онда да се одлука о конститутивности народа рецимо неће никад спровести, што је опет ударац овој вашој причи да држава не постоји?

Др Војислав Шешељ: Не могу сад ја да улазим у спекулације хоће ли ово постојати или оно постојати. Оваква каква је скројена Босна и Херцеговина нема перспективу као независна држава. Не може да функционише, а док је под окупацијом, шта год окупатору падне на памет он може да проведе. Формално, тако што ће написати на папиру, кад оде окупатор све то пада као кула од карата. Је ли тако? Јесте ли ви свесни, кад би се овог тренутка повукао окупатор, да би се Босна и Херцеговина или распала или би се обновио грађански рат? Јесте ли свесни тога?

Новинар: Ви говорите о међународној заједници као о окупатору, ја говорим о међународној заједници као о фактору стабилности у Босни и Херцеговини, јер морало се смирити...

Др Војислав Шешељ: Не постоји међународна заједница као субјект. Не постоји. Шта вам је то међународна заједница?

Новинар: Морао се сменити један Поплашен да би се страсти смириле.

Др Војислав Шешељ: Па не може се демократски изабрани шеф државе смењивати вољом страних фактора да би смиривале страсти, па он је изабран као резултат страсти. Ко је то споља ко је надлежан за гушење страсти? Пазите, одузмите људима страсти, људи престају да буду људи, људи

су људи по томе што имају одређене страсти. Да ли ће те страсти надвладати њихову свест или не, то је већ друго питање, али не може неки други фактор да вам мери на колико страсти имате право, а на колико немате.

Новинар: Ви страст можете користити лично, а постоји Устав, Дејтонски устав, господин Поплашен је уосталом због тога смењен, због кршења Дејтонског устава, је ли тако?

Др Војислав Шешељ: Окупаторског устава.

Новинар: Ви га називате окупаторским, али као такав је дао темељ државе да се зове Босна и Херцеговина?

Др Војислав Шешељ: Темељ те државе...

Новинар:... Признајете ли Босну и Херцеговину као државу?

Др Војислав Шешељ: Ја признајем као фактичко стање, да постоји територија Босне и Херцеговине, бивше федералне јединице која је под окупацијом, у којој се проводи окупациона управа на темељу Дејтонског споразума. Не могу ја да признам да постоји независна држава Босна и Херцеговина кад она не постоји. Прво, ја нисам правни фактор од чијег признања нешто зависи. Је ли тако?

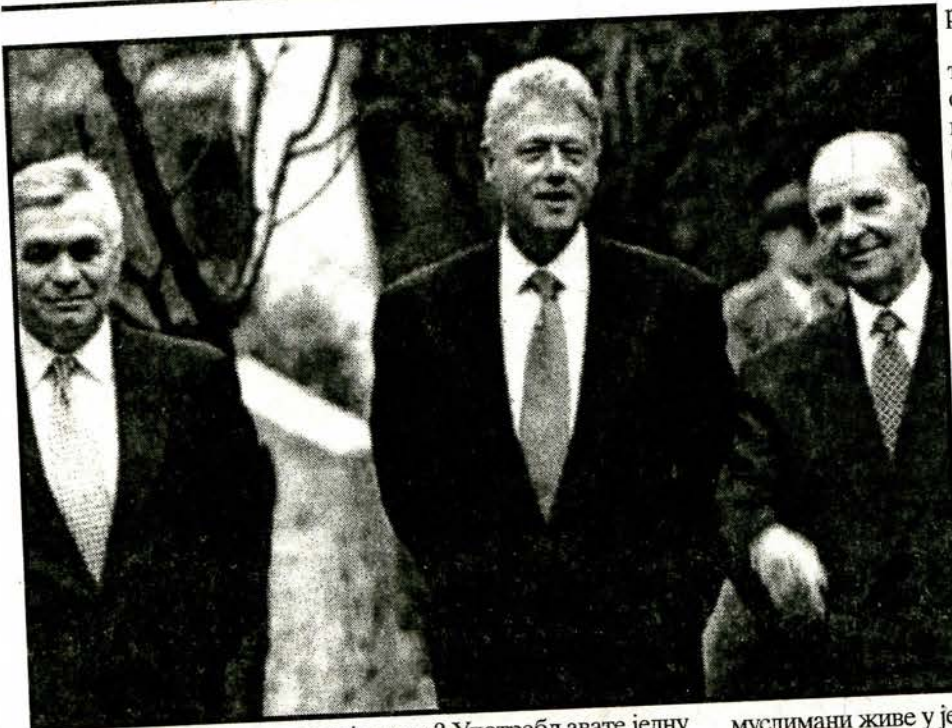
Новинар: Апсолутно.

Др Војислав Шешељ: Признао ја, не признао, то њој ништа неће значити. Према томе, ако нисам фактор који даје признање, онда говорим као човек који претендује да буде интелектуалац, правник, политиколог, политички теоретичар. Не може бити независна држава нешто што нема основне атрибуте самосталности и што нема егзистенцијалну виталност. Слажете ли се са мном да би истог тренутка избио грађански рат или би се распала када би се повукли окупатори?

Новинар: Ја кажем да није време да се повуче међународна заједница, јер је она заиста фактор стабилности.

Др Војислав Шешељ: То што ви говорите, што ви кажете међународна заједница, шта вам је то? Хајде, објасните

ми, шта је то међународна заједница? Употребљавате једну флоскулу која не значи ништа.

Новинар: А ви је не прихватате?

Др Војислав Шешељ: Како, откуд право тим људима да се називају међународном заједницом? Што се не називају Удружењем риболоваца? Под истим аргументима под којима имају право да се називају међународном заједницом, могли би се назвати Удружењем риболоваца. Реч је о Америци, и реч је о НАТО пакту. То што ви називате међународном заједницом то је искључиво Америка и земље чланице НАТО пакта и евентуално још нека држава која им се прикључи. То је чињеница. Немојте да сакривамо главу у песак. То је чињеница. Док постоји њихова воља, за садашње стање, садашње стање је одрживо, ако та њихова воља престане, нестаће и садашње стање. Оно је неодрживо у самосталном смислу. То је чињеница и с тим треба рачунати. И шта је онда перспектива ако вас то интересује, можда је боље да се томе посветимо, мислим да смо ову расправу завршили.

СТРАНЕ СИЛЕ НЕ МОГУ ДОНЕТИ СРЕЋУ, МИР И БЛАГОСТАЊЕ

Шта је перспектива? Европа не жели муслиманску државу, јесте ли свесни тога? Неће Европа нову муслиманску државу, Европа би највише волела да се муслимани прикопчају Хрватима, јер су Хрвати католици, под заштитом Немачке, под заштитом Ватикана итд. Досадашње историјско искуство сведочи да су муслимани увек много боље живели у толерантнијој атмосфери са православним Србима него са католичким Хрватима. Овде се поставља питање шта је муслимански интерес. Десио се рат. Рат је велика несрећа, у рату се десе многи злочини. Није ово први рат који се десио, и нису ово први злочини који су се дешавали. Али се сад намеће питање је ли сад дефинитивно изведено неко историјско искуство. После турске окупације, после Првог светског рата, после Другог светског рата, има ли сада неког историјског искуства? Ако га има, шта би била његова примарна поука? Да стране силе не могу донети ни срећу, ни мир, ни благостање. Срећа, мир и благостање могу се само изградити унутрашњим споразумом. То подразумева извесну кохабитацију интереса, али већ видимо да перспектива не може бити повољна за муслимане у хрватској држави. Хрвати од тога не одустају, још ће отцепити онај део територије који контролишу, или ће приграбити и остатак и муслиманску терито-

рију, они трећу варијанту не виде. Да видимо постоји ли алтернатива томе. Погледајте у исламском свету, све је више земаља које разумеју да су муслимани испали главне жртве јер су били наивни и поверовали западним силама. Нису то више само Ирак, Либија, него и Иран и многе друге земље.

ДА ЛИ ЈЕ САД МОГУЋА СКРАЂЕНА ЈУГОСЛАВИЈА?

Да видимо да ли је могуће нешто што је алтернатива. Да ли је сад могућа нека скраћена Југославија која би задовољила све интересе? Шта је интерес Срба? Интерес је Срба да сви живе у једној држави, да та држава буде демократска, економски просперитетна, да се поштују грађанске слободе и права. То је српски национални интерес. Шта би по мом мишљењу требало да буде интерес муслимана? Ја мислим да је и ваш интерес да сви

муслимани живе у једној држави. Је ли тако? Требало би да јесте. Југословенски муслимани, дакле муслимани који говоре српски језик, не говорим сад о исламском свету у целини, мислим да би ви сви желели да босански муслимани живе заједно са санџачким, са црногорским, са косовским, са овим муслиманима који живе у Србији, има их по Београду ја мислим сто хиљада, можда и више. Ја мислим да је то интерес. Претпостављам да је интерес и муслимана да им држава буде демократска, да се поштују грађанске слободе и права, да буде економског просперитета итд.

Да ли се та два интереса могу усагласити? Могли би да се ниједан од њих не жртвује. Муслимански политичари би данас хтели да остваре ове муслиманске интересе, под условом да се Срби одрекну дела својих интереса. Муслимани би хтели све ово, али да се ограничи на Босну и Херцеговину, и евентуално да се прикопча Санџак. Та жеља постоји, она је објективна чињеница, а занемарују да постоје и Срби и да су још бројнији који би хтели то све али у оквиру веће целине.

Интерес можемо ускладити али у оквиру те веће целине, поготово ако тој целини припада и Македонија. Па да онда видимо каква ће то бити федерација, како ће се ту сагласити итд. То је једна варијанта, то је варијанта осамостаљивања.

РАТ ЈЕ НАМЕТНУТ СПОЉА

Не заборавите једну чињеницу, у току овог рата, без обзира на све кржаве сукобе и злочине на босанским ратиштима, велики број муслимана из Босне је избегао у Србију и ретки су случајеви да је неко био малтретиран зато што је муслиман. Деси се неки инцидент, није се могао избећи, је ли тако, али су веома ретки случајеви да је било малтретирања. То нешто говори.

Шта то по мом мишљењу говори? Говори да је овај рат наметнут споља, и да је верска мржња потпиривана споља. Било је неких верских и раније нетрпељивости итд. Ограничени фактори, и то ограничени на врло уске просторе сеоских средина, у градовима тога није било, било је међу политичарима. Ја сам лично док сам живео у Сарајеву учествовао у тим препуцавањима међу политичарима, али своја пријатељства са муслиманима нисам прекидао због учешћа у тим скуповима.

Новинар: Имате ли данас пријатеља муслимана, јесте ли у контакту са људима из Сарајева, рођени сте у Сарајеву?

Др Војислав Шешељ: Знате шта, ја имам пријатеља, али бојим се да би они били предмет можда неке хајке ако бих сада помињао њихова имена.

Новинар: Чујете ли се са људима из Сарајева?

Др Војислав Шешељ: Па понекад се сретнем, понекад се чујем, ретко телефоном, знате, то је чудна нека справа, прислушкује ко год стигне, ја не волим преко телефона ни много да разговарам, али сретнем се и људи кад дођу у Београд јаве ми се, с њима поразговарам, сретнемо се ко стари пријатељи итд.

Новинар: Кад смо код Сарајева...

Др Војислав Шешељ:... они никад у мени нису препознали никакву верску мржњу, а ни ја у њима. Али има друга једна ствар о којој бих вам исто нешто рекао. Кад разговарам о свему овоме, они ову аргументацију прихватају. Знате, ја сам изградио односе личног пријатељства са београдским муфтијом. Наш први сусрет је био негде, не могу вам се заклети да ли је био 1991. или 1992. године, и онако доста опрезан и доста резервисан, хладан, чак су неке варнице помало фркале. А онда како смо се све чешће сусретали и разговарали ја мислим да смо дошли до стадијума да смо искрени пријатељи. Кад је зависило нешто од мене да помогнем, ја сам увек помагао, мислим да би у сваком тренутку кад бих ја затражио помоћ добио ту помоћ.

Новинар: Јесте ли отворено разговарали о рату у Босни и Херцеговини са муфтијом?

Др Војислав Шешељ: Отворено смо разговарали.

Новинар: О ономе што се дешавало, јесте ли кад Сребреницу поменули са муфтијом?

Др Војислав Шешељ: Ја сам говорио ко је организовао Сребреницу и муфтији.

Новинар: Господине Шешељ, кажете да имате добре контакте, да сте постали лични пријатељ са муфтијом београдским. Кажите ми, јесте ли са њим разговарали и о тој Сребреници, јесте ли му објаснили ко је крив за Сребреницу? Како он то прихвата, у ствари ваше аргументе?

Др Војислав Шешељ: Па слушајте, не могу ја сада вама да препричавам у целости те разговоре, али јесам и говорио сам, износио поготово име овога човека који је главни организатор ликвидације. Знате, можда је нешто прихватио од тога, можда нешто није, али у сваком случају све што сам му рекао и њега је терало на размишљање.

„УВЕК САМ ОСЕЋАО ДА СЕ РУШЕЊЕ САРАЈЕВА МОГЛО СПРЕЧИТИ“

Новинар: Малочас смо дотакли Сарајево, само да се вратимо, како бисмо апсолвирали Сарајево. Како сте се ви осећали, а били сте на брдима изнад Сарајева, гледали његово гранатирање и остало, рођени сте у Сарајеву, у Сарајеву сте имали успона, имали падова истина, је ли вас било шта дотакло?

Др Војислав Шешељ: Знате, ја сам био тужан што се руши Сарајево, ја нисам био само на брдима, ја сам силазио и у Сарајево. Ја сам више пута био на Грбавици, био сам у Лукавици, у Илијашу, на Илици итд. Није гранатирано и рушено само оно Сарајево које су контролисали муслимани, гранатирано је и рушено и оно Сарајево које су контролисали Срби. Цела Грбавица је била гранатирана. Сви су небодери на Грбавици били разрушени. Идентична је судбина целог Сарајева.

Новинар: Како је ваше осећање било?

Др Војислав Шешељ: Па ја сам увек био оптерећен осећајем да се то могло спречити. Мени је криво што то није спречено. Знате, размишљајем увек да сам био фактор власти да ли бих био у стању да спречим? Где је била та кључна тачка после које није било повратка, то је оно што ме оптерећује. Ви знате да је био постигнут договор са Изетбеговићем да Босна и Херцеговина остане у саставу скраћене Југославије као равноправна федерална јединица, да муслиманима буде Уставом загарантован положај равноправног народа, а да Изетбеговић буде председник те скраћене Југославије. После су Американци рекли Изетбеговићу: „Шта ће ти то кад можеш имати независност.“ И ево, видите како сад изгледа та независност.

Новинар: Кажите ми ово, интересантно је да вас је било свагде тамо где је било сукоба, говорим о Вуковару, говорим о Сремској, кад је била Сребреница били сте у Гњилану, па не знам јесте ли били око Сребренице, били сте у затвору?

Др Војислав Шешељ: Био сам у затвору у Гњилану кад је Сребреница ослобађана, међутим да ли би или не бих био то је сад већ друго питање, био сам увек тамо где се пуцало.

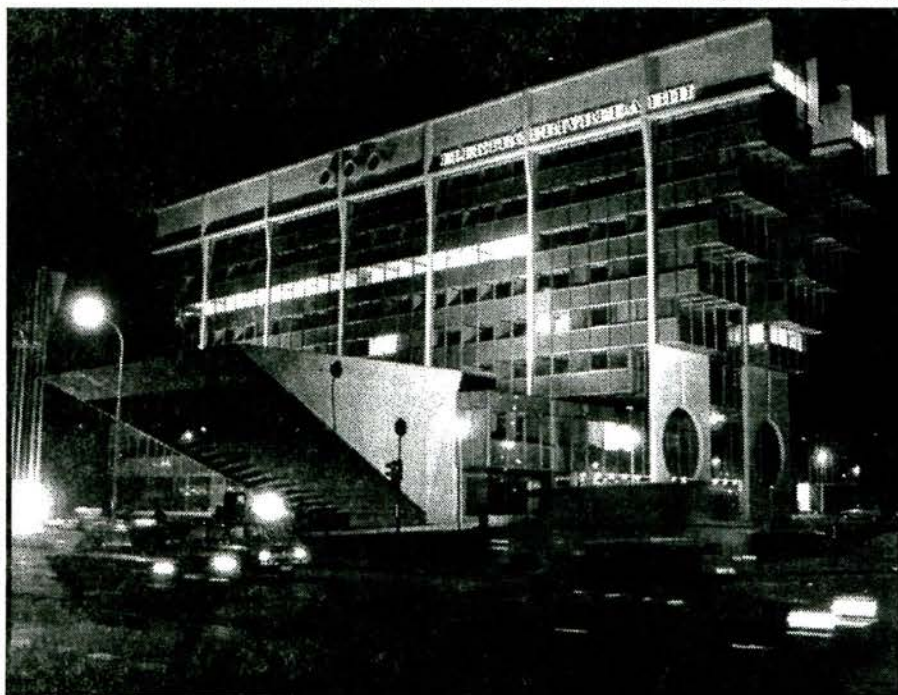
ДОБРОВОЉЦИ СРС БИЛИ СУ У САСТАВУ РЕГУЛАРНИХ СНАГА

Новинар: Имали сте своје људе добровољце који су ишли на ратишта у друге државе?

Др Војислав Шешељ: Нису они ишли у друге државе, они су бранили само своју државу. Они су бранили само своју државу. Прво добровољци Српске радикалне странке који су ратовали за Српску Крајину, ратовали су док још Хрватска није ни била међународно правно призната. Која је то држава Хрватска била 1991. године? Није била, био је само одметнички режим у Загребу и били су људи који су бранили интегритет државе.

Новинар: А шта ћемо са добровољцима који су улазили у Босну и Херцеговину кад је она била званично призната?

Др Војислав Шешељ: Прво, то што је она била призната од стране западних сила то мене не интересује. Српски народ никад није признао ту независност. Никада. И добровољци Српске радикалне странке ишли су у саставу српске војске и српске полиције, као регуларне снаге. Никада нисте могли да чујете да постоји нека самостална јединица Српске

радикалне странке, и никада нигде. А ја ћу вам рећи...

Новинар: ... па није се могло чути ни за Арканове самосталне јединице па је Аркан излазио сам за камере, сликао се и у Бијељини, а онда после тога се догоди Бијељина, Зворник и покољ. Мислим, говорите о...

Др Војислав Шешељ:..... пронађите снимке мојих митинга из 1996. године.

Новинар: Ја говорим о периоду...

Др Војислав Шешељ:..... шта сам све тада говорио о Аркану, о Маузеру и неким другим у предизборној кампањи у Републици Српској. Сад су и Аркан и Маузер мртви, знате, сад је депласирано да ја о њима говорим. Ја говорим док је противник јак, снажан, моћан итд. Мртвом вуку да мерим реп то је сад депласирано.

„ЈА САМ ИДЕОЛОГ ВЕЛИКЕ СРБИЈЕ”

Новинар: Је ли вас страх, ја знам да се не бојите Хашког трибунала да сте сами хтели да идете, прошли пут кад смо разговарали...

Др Војислав Шешељ:... није моја теза да се не бојим Хашког трибунала него је очигледно да се Хашки трибунал боји мене.

Новинар: Добро, како коментирате да је у западним круговима практично уврежено мишљење да је суђење Слободану Милошевићу без суђења вама, апсолутно неспојиво, да се те ствари морају објединити?

Др Војислав Шешељ: Па и ја се чудим. Милошевићу сада суде као главном следбенику моје политике. Знате, ја сам идеолог Велике Србије, а Милошевић је увек био противник концепта Велике Србије. Ја сам идеолог Велике Србије. Кад је реч о српском национализму, међу живим Србима већег националисте од мене нема, гарантујем вам.

БОРБА ЗА ОТАЦБИНУ НЕ МОЖЕ БИТИ РАТНИ ЗЛОЧИН

Новинар: Јесте ли господине Шешељ упрљаи руке, бојите ли се Хашког трибунала?

Др Војислав Шешељ: Никад нигде нисам упрљао руке. Никада никога нисам убио, нити сам наредио другоме да убија. Нити сам наговарао другог да убију, нити сам утицао на друге да убијају цивиле, ратне заробљенике, жене, децу, старце итд.

Новинар: Али сте утицали да се боре?

Др Војислав Шешељ: Да се боре за своју отаџбину, да се боре. Борба за своју отаџбину не може бити ратни злочин.

Новинар: Па макар прелазили у државе?

Др Војислав Шешељ: Можда ни побуна није, ни гериле није ратни злочин, ни побуна није ратни злочин. Зна се тачно шта су ратни злочини.

Новинар: Те паравојне јединице, то су паравојне јединице?

Др Војислав Шешељ: Прво, то нису паравојне јединице...

Новинар: Јесу ли ваши добровољци били под контролом војног врха Републике Српске док су се борили?

Др Војислав Шешељ: Сви су били под контролом. Ево, ја ћу вам рећи, на јеврејском гробљу војвода Славко Алексић директно под командом Војске Републике Српске, у Илијашу Василије Видовић директно под командом, ја кад бих њих обилазио нисам обилазио само њих него и њихове старешине из армије, али су били веома дисциплиновани, и ни један им ратни злочин није приписан још увек. И убеђен сам да неће моћи никада. Мирко Благојевић у Бијељини, ника ниједан злочин није било могуће њима приписати. Скор свакој групи која је одлазила из Београда држао сам говор упућивао како треба да се боре. Сваком је скренута пажња што се не сме урадити, да се не смеју убијати цивиле, ратне заробљеници, да се не смеју малтретирати, тући, плачкати итд. Никад нисте чули за неку плачку коју су извели добровољци Српске радикалне странке, гарантујем. Ја се не могу заклети да неко од њих није негде нешто, знате, ту је било десет хиљада добровољаца, да негде нешто није здипио шта је могло да се стави у џеп, у недра или у рукама да се однемо то не могу да се закунем, али систематске организовање плачке никада нигде није било. То гарантујем.

Знате, кад сам ја тога свега свестан, и када сам ја од првог дана рата био свестан шта значи рат и како се треба човек у рату понашати да би остао човек, чега ја данас да се бојим?

„САВЕСТ МИ ЈЕ МИРНА – НЕ БОЈИМ СЕ НИКОГ”

Новинар: Бојите ли се Хашког трибунала?

Др Војислав Шешељ: Па ја сам ваљда показао да се не бојим. Ја сам спреман сваког тренутка да одем у Хаг. Ја сам сад, пре два три дана изјавио, кад већ ови не дају визу да идем у Хаг, ако ме Милошевић позове као сведока идем одмах. Знате, ако је мени савест мирна онда се никог на свету не бојим. Идеолошки концепт Велике Србије и српског национализма спреман сам да браним на сваком месту, јер сам ја свој живот томе посветио. А мени да припише неко ратне злочине то не може, геноцид, убијања, малтретирања и шиканирања.

Новинар: Још двије ствари, реците ми виђате ли се са господином Младићем, он је у Београду, колико је тачно да је често у Земуну?

Др Војислав Шешељ: Све и кад бих знао не бих вам рекао.

Новинар: Дакле, имате ли икакве податке?

Др Војислав Шешељ: Све и кад бих имао не бих вам рекао.

Новинар: Кад сте се задњи пут видели са господином Младићем, прије колико?

Др Војислав Шешељ: Е, сад, кажем вам, Младића прогоне, моје симпатије су на његовој страни, без обзира шта ја искрено о њему мислио и о његовој ратној улози итд. и о заслугама и о грешкама. Њега сад прогоне, кад видим ловца и зеца ја сам увек на страни зеца, наравно овде то није пример, Младић није зец, Младић је веома храбар човек. Ја лично не верујем да је Младић наредио убијање заробљеника у Сребреници, апсолутно у то не верујем.

Новинар: Није то само Сребреница, Младић је континуирано имао три године наређивања и убијања цивила, говорим о цивилима.

Др Војислав Шешељ: Пазите, за убијање цивила да се може њему приписати наредба ја не верујем, јер то што сам га ја неколико пута срео није такав утисак на мене оставио.

Новинар: Он није остављао такав утисак ни у својим испитима јавним, медијским. Он није такав утисак оставио ни у Сребреници кад је делио чоколаде, али се двадесет сати после тога десило оно што се десило, да је десет хиљада људи...

Др Војислав Шешељ:... ево ја вам кажем ко је то организовао, ко је то наредио, а ви стално бежите од тог имена.

Новинар: ... не, ја кажем...

Др Војислав Шешељ:... зове се пуковник Љубиша Беара, је ли видите да нећете? Хашки трибунал има све податке о њему.

Новинар: Ја не сумњам, ако је тачно то што ви говорите да ће да га позову...

Др Војислав Шешељ:... па неће да га позову.

У ВРЕМЕ РАТА КАРАЦИЋ НИЈЕ ИМАО КОМАНДУ НАД ВОЈСКОМ

Новинар: Међутим, у овом тренутку траженији су Младић и Караџић од Беаре?

Др Војислав Шешељ: Зато да би се судило политици, да би се судило српском народу. Друго, је ли вам познато да све време рата Караџић није имао никакву команду над војском? Је ли вам познато то?

Новинар: Ви генерализујете ствари.

Др Војислав Шешељ: Је ли вам познато да све време рата Караџић није имао никакву команду над војском. Је ли вам то познато?

Новинар: Него ко је имао?

Др Војислав Шешељ: Па њему се војска одметнула усред рата јавно, он није могао да смени Младића. Је ли то чињеница?

Новинар: Па он и Младић су све време рата шуровали?

Др Војислав Шешељ: Е, шуровали, шта значи то шуровали?

Новинар: Сарадња, у смислу хоћемо ли ово направити, направимо, хоћемо ли оно.

Др Војислав Шешељ: Ово је сувише наивно. Па ви знате и у муслиманском делу Босне какав је био однос снага у којој ситуацији и кад је ко био у стању и да самостално доноси одлуку и кад није. Па, је ли овај Ејуб Ганић хтео намерно да жртвује Изетбеговића да би он заузео његово место? Је ли истина то?

Новинар: Говорите о почетку деведесете године.

Др Војислав Шешељ: Па јесте, је ли хтео? А сврха напада на војнике и убиство војника је била да војници у освети убију Изетбеговића. Је ли то чињеница? Нисте спремни да говорите о томе.

Новинар: Ја не знам, кажите ми још ово, да завршимо.

Др Војислав Шешељ: Можда је вама из Сарајева то изгледало – сад су Срби сви компактни, сви сложни и сви међусобно шурјују. Погледајте какав је био однос снага у муслиманском руководству, какви су били унутрашњи сукоби, ко је коме радио о глави, па ту пројекцију направите и на српској страни. Можда не сасвим подударно, али међу живим људима то су процеси који се непрекидно одвијају. Посебно међу политичарима.

ДЕЛИМУСТАФИЋ - ЖРТВА ОБРАЧУНА ЂИНЂИЋА И КОШТУНИЦЕ

Новинар: Кажите ми, Алија Делимустафић је у овом тренутку камен спотицања унутар ДОС-а, између двије јаче странке ДСС и ДС. Какав је ваш став уопште о овом случају Делимустафића, ако га тако можемо назвати?

Др Војислав Шешељ: Алија Делимустафић је жртва обрачуна између Ђинђића и Коштунице. Ја никада нисам чуо ни за један злочин Алије Делимустафића, он је био министар унутрашњих послова на почетку рата у време поделе МУП-а на српски и муслимански део итд. Чуо сам за његове шверцерске канале, чуо сам да је склон криминалним ујдурмама, чуо сам и за његову спрегу са Момчилом Мандићем. Претпостављам да сте ви чули колико сам ја нападао Момчила Мандића у Републици Српској, као криминалца док је био на врху власти, али нисам чуо за ратне злочине, знате, не могу ја човека да оптужујем за оно зашта није

крив. Знате, крив је за једну ствар, па сад мора бити крив за цели кривични закон. То је глупост. Е сад, овде власт нема воље да истражује евентуалне шверцдерске канале Алије Делимустафића, криминалне афере итд. Јер су у то умешани многи људи одавде, који су блиски власти. Није могао Алија Делимустафић шверцовати са Србијом, а да овде неки моћни људи нису у то умешани. Они би хтели да то сведу само на политички део и наравно да набеде за неке ратне злочине, поготово за убиство ових војника кад није имао никакве везе. Ејуб Ганић је руководио свим тим. Је ли тако? Никакве везе није Делимустафић имао. Тако да ја не знам каква ће бити његова судбина овде. Чуо сам да су га и тукли приликом хапшења, вероватно покушавају да га употребе у тим међусобним досовским обрачунима, али све то говори о природи власти у Србији.

Новинар: Одговорите ми на последње питање. Видео сам сабљу прошли пут коју сте добили од Садама Хусеина. У добрим сте односима са ирачким председником?

Др Војислав Шешел: Да.

Новинар: Кад сте били и какви су ваши односи, кад су они почели и како је данас?

Др Војислав Шешел: Знате, ми смо били у великој заблуди као и читав свет у погледу ирачког народа, ирачке државе, 1980., 1981. године били смо под утицајем CNN-а и америчке пропаганде. Када је ирачка војска ушла у Кувајт нико од нас није имао појма, можда само неко ко је стручно везан за ту област, а то је мали број људи, да је заправо Кувајт део Ирака који су Енглези отели Ирачанима у време престанка колонијалних веза, и да је ирачка војска заправо ушла у свој део земље, да је тамо страна само династија и тај феудални режим који је споља наметнут, јер је то једини начин да се Ирачани у Кувајту држе под контролом. Тако да је и у нашој земљи било јавних осуда ирачког улаза у Кувајт, као у свим другим и европским и скоро свим светским земљама. Међутим, после, када смо видели каква је судбина нашег народа и како западни медији преносе лажи и неистине о нашем на-

роду и нашој држави ми смо почели да размишљамо на други начин и о свему ономе што се десило Ирачанима. Поготово кад су Американци успоставили ту стравичну блокаду, кад су ирачка деца почела да умиру од последица бомбардовања осиромашеним уранијумом. И ми смо онда почели овде, ми из Српске радикалне странке да јавно о томе говоримо, да се супротстављамо медијској агресији и америчким бомбардовањима, дошло је до првих контаката са ирачким дипломатама на дипломатским пријемима. Ти контакти су прерасли у једно пријатељство, све чвршћа пријатељства и размене делегација, упознавања, пријатељство је чвршће кад је упознавање интензивније итд. И ми имамо по читавом низу проблема светске политике подударне политичке ставове.

Новинар: Колико сте се пута сусрели са господином Садамом?

Др Војислав Шешел: Ја сам се само једном срео са председником Садамом Хусеином, то је било приликом прве посете, био сам и у новембру у Ираку и био сам на Багдадској конференцији. Тада је председник Хусеин био у обиласку трупа у северном делу земље или на југу, тако да није био у Багдаду. Али сам се срео са свим другим високим функционерима, са Јасином Рамаданом, потпредседником републике, Тариком Азизом, потпредседником владе, министром одбране, председником парламента доктором Хамадијем итд. Дакле, свим другим високим функционерима осим са самим председником али надам се, приликом следећег одласка у Ирак да ћу се поново видети са председником.

Новинар: Хоће ли вам дати још једну сабљу?

Др Војислав Шешел: А зашто би ми дао још једну сабљу, ја сам поносан на ову сабљу, и она видите заузима упечатливо место у мом радном кабинету. Ја сам заиста поносан на ту сабљу коју сам као поклон добио од председника Садама Хусеина.

Новинар: Хвала вам господине Шешел.

Др Војислав Шешел: Било ми је задовољство.

УЗ ПОМОЋ ДОС-А ПЕГАЛИЗОВАНА ВЛАДА КОЉАЧА И УБИЦА СРПСКОГ НАРОДА

Новоименовани шеф цивилне мисије УНМИК-а у јужној српској покрајини, Немац Михаел Штајнер је изгледа већи србомрзац од својих претходника. За само петнаестак дана он је приволео Албанце да се договоре и очигледно уједине око заједничког циља – независног Косова. Изгласан је председник Косова Ибрахим Ругова, и на место председника косовске владе Штајнер је успео да доведе кољача Срба Бајрама Реџеџија, а именован је и његов кабинет без представника српске коалиције „Повартак“. Немац је властима у Београду оштро поручио да се не мешају у послове Косова и додао да „међународна мисија на Косову неће толерисати стварање паралелних органа власти у тој покрајини.“

Одмах после избора за председника Ругова је саопштио своје политичке приоритете. Поред осталог Ругова је захваљујући Бушу, Блеру, Берлусконију и Америци поновио свој познати политички циљ: „Мој став је, као што се зна, независно Косово и Скупштина ће предложити да 10. децембар буде национални празник Косова који ће водити ка изградњи Беле куће.“

Окорели терориста Бајрам Реџеџи, по избору за премијера прво се захваљивао члановима терористичке ОВК и то, како је он рекао, „на стварању демократских институција на Косову након рата.“ „Кретаћемо се у правцу како бисмо искоренили корупцију, криминал и неправду, а све ка томе како би се испунили услови за независно Косово.“

Сетите се како су неки досовци карактерисали Ругову као умеренијег и били задовољни што је баш његова странка освојила већину. Поново се потврђује да нема умеренијих и екстремнијих Албанаца, већ само постоји њихов заједнички коначни циљ, од кога неће одустати ни Ругова ни Реџеџи, ни Тачи, ни Хајрадинај, а то је стварање независне државе.

ДОКТОР ТЕРОРИСТА, КОЉАЧ - НОВИ ПРЕМИЈЕР КОСОВА И МЕТОХИЈЕ

Што се тиче Реџеџија, хирурга из Косовске Митровице, он сигурно неће бри-

нути о правима Срба, а о томе јасно говори његова биографија. Према сазнањима дневног листа „Глас“ Реџеџи је активно учествовао у рату 1999. године. Званично, био је лекар јединице терористичке ОВК, оперативна група Бајгора, која је деловала на терену Косовске Митровице и Вучитрпа, односно Бајгоре и Чичавице. Реџеџи, изгледа није само леčio терористе, већ је, како претпостављају истражни органи ВЈ и МУП, са скалпелом у руци, убијао рањене припаднике ВЈ и полиције. Постоје основане сумње да је учествовао у убиствима војника Ивана Милошевића и Миодрага Станковића.

Иван Ратомира Милошевић рођен је 1975. године у Остраћу код Лешка. Сахрањен је у Лепосавићу, без главе. Имао је 19 година.

Полиција је снимила масакрирано тело, четворица заробљених припадника терористичке ОВК сведочила су да је војнику главу одрубио доктор Реџеџи. О доктору убици и његовом терористичком деловању постоји досије из кога се види да је у круговима тзв. ОВК био познат под надимком „доктор терориста.“

Генерал МУП-а и члан Координационог центра за Косово и Метохију Светислав Ђурђевић потврдио је да постоје основане сумње да је премијер Косова

Име хирурга Бајрама Реџеџија везује се за обезглављивање војника ВЈ Ивана Милошевића, 30. маја 1999. године. Тога дана петоро припадника ВЈ кренуло је у извиђање терена изнад села Опшлане, у вучитрпској општини. Упали су у заседу терористичке ОВК и том приликом Милошевић је рањен. Његови другови отворили су ватру и покушали да га извуку. Међутим, нису успели. Борбе су настављене и војска је тек сутрадан успела да се врати на место где је остао Милошевић. Пронашли су обезглављено тело. Милошевићево тело пребачено је у болницу у Косовској Митровици, где је издата умрлица.

Установљено је да је одсецање главе Милошевића извршено стручним хируршким резом. Претходно је рањени Милошевић мучен и на телу је пронађено 17 убода ножем.

ДОСОВЦИ ОМОГУЋИЛИ ШИПТАРИМА СТВАРАЊЕ НЕЗАВИСНЕ ДРЖАВЕ

Председник Владе Републике Србије недавно је признао да нема коначну идеју како решити питање статуса Косова и Метохије. Дакле, када су досовци неуморно радили на кампањи за излазак Срба на окупаторске изборе и пропагирани како је то у интересу нашег народа они нису имали јасну слику шта даље, па према томе излазак Срба на изборе није један од корака у спровођењу њихове идеје о решењу косовског питања, није њихова одлука, већ је, сада је потпуно очигледно, концепт који им је наметнуо Запад, још један од услова који су морали послушно да изврше. Јасно је да је то западни концепт и из саме чињенице што је супротан српским интересима. Без изласка Срба избори не би били легитимни, а овако су досовци изборе учинили легалним под класичним окупационим условима са страним трупима на својој територији, легализовали етничко чишћење Шиптара над нашим народом, а преко Скупштине Шиптари су добили легитимитет за стварање независне државе. Изласком Срба на изборе ударен је темељ и легитимитета и легалитета референдума за нови статус Косова и Метохије. За валидност референдума о будућности Косова и Метохије потребна је легално изабрана, међународно прихваћена и неоспоравана власт у јужној српској покрајини. Излазак Срба даје изборима такав карактер. Основни став Запада је да се принципи из Резолуције 1244, којом се гарантује статус Косова у Југославији могу мењати или новом резолуцијом Уједињених нација, или на „демократски“ начин, вољом грађана Косова и Метохије. Такође ће се изгубити основ да Русија или Кина ставе вето на прекрајање Резолуције 1244, јер ће цео поступак бити заснован на „демократски“ исказаној вољи грађана Косова и Метохије. И сам Хавијер Солана изјавио је: „Косово остаје под протекторатом Уједињених нација док се не донесе одлука о предузимању неког другог ко-

У Влади Косова налазе се још двојица активних припадника терористичке ОВК. Али Јакуши, министар индустрије и Јакуп Краснићи, задужен за ресор јавних служби, били су најближи сарадници Хашима Тачија и Рамуша Хајрадинаја од 1998. године. О њиховим терористичким злочинима постоје бројни докази.

На све тврдње о Реџепајевићевим злочинским акцијама, Штајнер је само изјавио да они још нису добили ниједан доказ за то.

Бајрам Реџепајевић почињо злочин над војником Иваном Милошевићем. Али, како каже, јавност ће о свему бити обавештена када се прикупе сви подаци. Наиме, сва документација војних и полицијских јединица које су деловале на територији Косова и Метохије измештена је када су се ВЈ и полиција повукле из ове покрајине, јуна 1999. године.

Ђурђевић је потврдио да је резервиста Иван Милошевић погинуо 30. маја

1999. године, у селу Ваганица, општина Србица, када је извидница ВЈ упала у заседу. Тада је рањен и обдукција је показала да је мучен, а потом му је стручно одсечена глава. Полиција није вршила увиђај, већ војни истражни органи, рекао је Ђурђевић и додао да је једини лекар на том подручју у то време био хирург Бајрам Реџепајевић, који је од првих дана оснивања терористичке ОВК био њен члан.

На питање зашто ово није обелодањено пре његовог именовања за премијера, генерал је одговорио да постоје досијеи против многих, али се то објављује тек у фази кривичног поступка. Да није изабран за премијера, ни о Реџепајевићу се не би говорило.

Овакво понашање шефа окупатора ни мало не чуди, Запад све време подржава шиптарске терористе и њихове амбације, али досовцима треба поставити питање – зашто су дозволили и помогли стварање и легализовање терористичке владе на Косову и Метохији, у Србији? Зашто коалиција „Повратак“ и даље седи у парламенту са терористима и убицама српског народа? И зашто се труде да обману народ и прихватајући реторику западних дипломата и терориста који имају заједнички циљ, супротан српским интересима, називају све то „демократским путем“?

рака." То значи - када Западу буде одговарало биће донета одлука о промени статуса Косова и Метохије. Никакви избори нису смели да се прихвате док се, као што је Резолуцијом 1244 одређено, не врате војне и полицијске структуре СР Југославије на Косово и Метохију, и док се не врате протерани Срби.

ШИПТАРСКИ ТЕРОРИЗАМ НЕ ЈЕЊАВА

Шиптарски тероризам не јењава, а то показују сталне претње и инциденти Ал-

Забележени су и један покушај убиства, три отмице, два покушаја киднаповања, каменовање три српске куће, пљачка тринаест кућа и бацање каменица на десет возила чији су власници Срби. На подручју села Миратовац код Прешева, 6. јануара у 10.20 часова чуло се више рафала из пешадјског наоружања из правца Македоније, а у 19.10 часова из истог правца више појединачних пуцњева.

У центру села Добросин, 6. јануара између 14.20 и 20.15 у три наврата забележено је више краћих рафала из пеша-

њује. Свештеник у цркви Светог Николе Будимир Којић каже да живео као у кућном затвору. „Свако кретање ван овог дворишта велики је ризик. Међутим, најгоре је што ни овде и поред присуства војника нисмо безбедни. Ових неколико аутомобила једина су нам могућност да комуницирамо са околином. Њима на сопствени ризик одлазимо до околних српских села. Не дај боже да ауто затаји или да нас Албанци препознају”, објашњава свештеник. У околним селима Кусцу, Поречишту, Станишору, Шилову... живи неколико хиљада Срба такође у веома лошим условима. И помоћ страних хуманитарних организација је затајила, а југословенски Црвени крст још их ниједном није посетио.

Продаја српских имања узима све више маха и у централном Косову. Око 70 одсто Срба из Чаглавице продало је некада плодне оранице, на којима сада Албанци зидају куће. На овај начин Чаглавица се окружује Албанцима, па постоји опасност да им се пресеку везе са осталим српским селима. Чаглавица је Албанцима интересантна због пута Приштина – Скопље, који пролази кроз ово село.

И поред свега, представници окупатора на Косову и Метохији упорно истичу да још нема услова за повратак припадника српске полиције и ВЈ у ову покрајину, јер, очигледно, чекају да и последњи Србин буде протеран.

ТЕРОРИСТИ ПЛАНИРАЈУ НОВЕ НАПАДЕ

Албанци не одустају од свог циља и зато ће они наставити са терористичким акцијама које ће, како кажу незваничне информације, на пролеће да се интензивирају. Тада ће Шиптари да крену са оружаним сукобима на југу Србије и у Македонији. Слична предвиђања износи и грчки лист „Катимерини”. Недавно се овај лист бавио широком анализом безбедносне ситуације на Балкану и упозорио на нову катастрофу у региону у 2002. години. „Катимерини” истиче да резултати референдума у Црној Гори могу покренути серију догађаја у читавом региону, уколико већина буде гласала за независност. Ако се то догоди, а постоји велика вероватноћа да хоће, Југославија ће се распасти, покрећући тако ланчану реакцију на Балкану.

Албанци у Приштини ће једва дочекати да истакну барјак независности, јер

„Не знам колико ћемо још овако моћи да издржимо, јер је овакав живот недостојан човека. Препуштени смо сами себи, бојимо се и своје сенке”, каже свештеник из Ђулиана Предраг Ђокић.

Демократски савез прогласио победу Ругова тражи независност

ПРИШТИНА (Фолет) - Лидер Демократског савеза Косова Ибрахим Ругова изјавио је јуче да је његова странка победила прејучерашњих избора у Покрајини и позвао свет да одмах призна Косово као независну државу.

Иада званични резултати нису објављени, Ругова је рекао да ће победа ДСК-а омогућити тој партији да током три године има већину у скупштини Косова.

- Користимо ову прилику да поново затражимо што скорје је званично признање независности Косова - изјавио је Ругова.

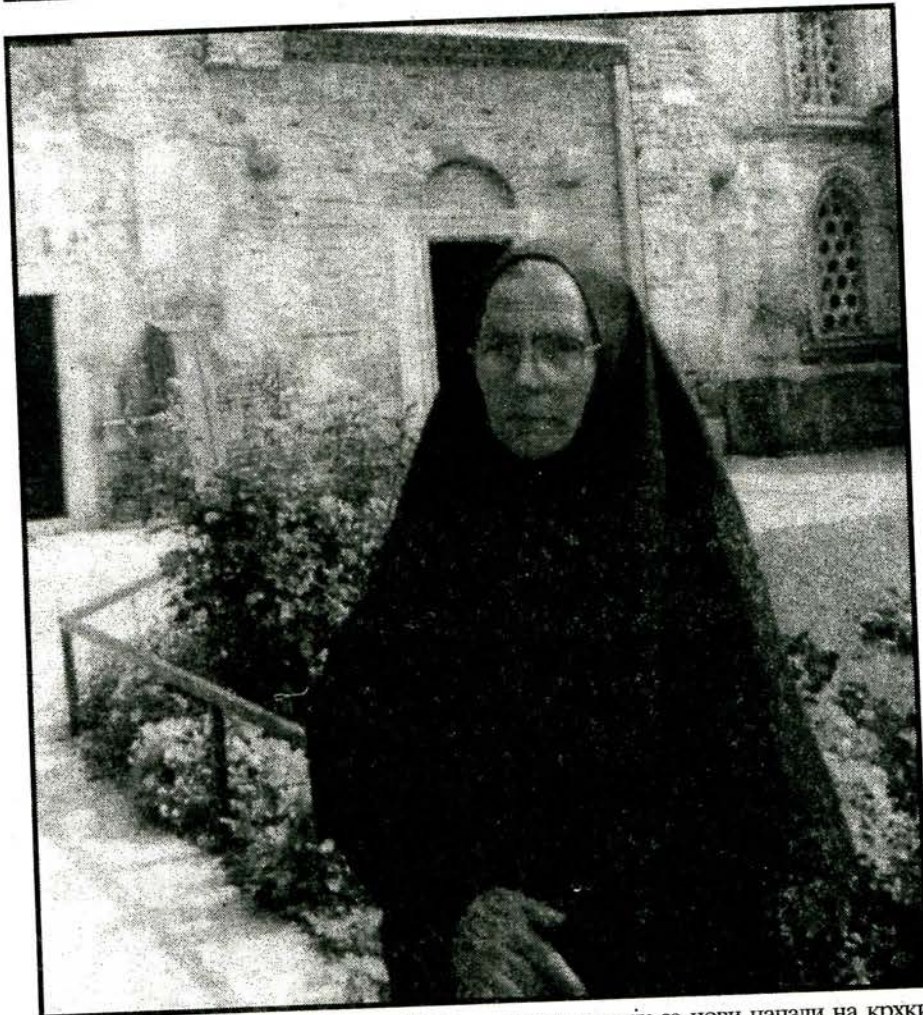

банаца. У нападима албанских терориста на подручју општине Косовска Каменица само од 1. до 10. јануара убијено је четворо Срба, а тринаесторо је тешко повређено. На Бадњи дан убијен је Драгољуб Марковић из Косовске Каменице експлозивом постављеним на улазним вратима његовог дворишта. Шиптарски терористи су најавили да ће ликвидирати неког од Срба, али КФОР и УНМИК нису предузели ништа да спрече реализацију најављених отворених претњи. Од 1. јануара шиптарске терористичке групе извршиле су седамдесет напада, укључујући четири напада ручним бомбама, пет активирањем експлозивних направа, петнаест оружаних напада, три подметнута пожара и десет физичких напада на грађане српске националности.

дијског наоружања, а полицијци су на безбедносном пункту „Дешче” чули више рафала из правца Косова.

ПРОДАЈА СРПСКИХ ИМАЊА У ЦЕНТРАЛНОМ КОСОВУ ИНТЕНЗИВНИЈА

Колико је тежак и неизвештан живот Срба који су остали на Косову, поготово у градовима и селима који су са свих страна окружени Шиптарима, сведочи и прича коју је забележио репортер „Вечерњих новости” у Ђулиану. У овом граду је остало око стотинак Срба од 10.000, колико их је до доласка КФОР-а живело у Ђулиану. Међутим, и овај број се из дана у дан сма-

he распад федерације поништити Резолуцију 1244, која повезује Косово са Југославијом. А у Босни сецесионистичке тенденције могу ојачати у ионако крхкој федерацији. Међутим, пише грчки лист, власти у Београду не изгледају сувише забринуте због могућности да се Црна Гора отцепи, а Југославија распадне трећи пут.

Да се подсетимо мало ситуације у Македонији. На самом почетку оружане побуне у Македонији, у којој живи око 50.000 Албанаца, тзв. ОНА је имала око 800 припадника, и Албанаца из Македоније и оних са Косова и Метохије и са Југа Србије. Вођа ових терориста је Али Ахмети из Призрена коме се приписује организовање демонстрација на Косову 1981. године. Наводно су ови терористи демилитаризовани, одузето им је оружје током једномесечне акције НАТО-а у августу. Наравно то је обична фарса, као и са тзв. ОВК која је такође наводно демилитаризована, а заправо су терористи ту акцију искористили да предају сво застарело оружје које им и није потребно, а у међувремену су од својих западних савезника добили најмодерније наоружање. Извори недељника „Репортер“ блиски албанским терористима кажу да су укопавања у селима у околини Тетова у току као и да сукоб још није готов. На пролеће, чим окопни снег на Шар-пла-

нини, очекују се нови напади на крхки мир у Македонији.

Нешто слично прогнозира и „Катимерини“. У анализи овог листа се истиче да на југу, на нестабилној територији Македоније и Јужне Србије, мир виси о концу. Охридски мировни споразум између македонских Албанаца и Македонаца је проблематичан. Опасна стагнација одаје утисак да нови сукоби могу да избију сваког тренутка, истиче грчки лист.

И мада су вође побуњеника Алија Ахметија и његови саборци заменили униформе цивилном одећом, њихови саборци у Шипковици и другим, претежно албанским брдским селима, чекају да влада легализује њихову амнестију, која је договорена, али без правног залеђа. Наивно је веровати да те групе нису сакриле оружје за случај да им затреба, пише „Катимерини“.

Штавише, откако је постигнут договор, ниједна ноћ у Тетову није прошла без сукоба између полиције и група Албанаца које, практично, контролишу град. Штампана у Македонији објављује текстове у којима спекулише да ће се оружане акције терористичке групе АНА, формиране после распада терористичке ОВПБМ, обновити на пролеће, јер се већ врше припреме за борбу.

Можда се стекао утисак да ће ране у региону зацелити и створила илузија да

ће бити боље када су други делови света, као што су Авганистан и Блиски исток, дошли у жижку јавности. Међутим, сада се види да се проблеми Балкана неће лако репавати, закључује „Катимерини“, истичући да је Балкан пред новим крвавим ратом уколико међународна заједница не пресече сецесионистичке аспирације појединих групација.

Британски „Економист“ у тексту „Шта чека Михела Штајнера на Косову“ истиче да ће овај Немац „морати да се одлучи између борбе са наоружаним групама косовских Албанаца и окретања главе на другу страну зарад мирног политичког живота.“ „Економист“ очигледно избегава да терористе назове терористима али је суштина јасна. Овај лист даље пише: „Жмурене на једно око, што је Кушнер често имао обичај да чини, може се показати и тежим уколико најтврђа албанска фракција у суседној Македонији (где Албанци чине велику мањину) лансира свежу офанзиву овог пролећа, користећи Косово као базу.“

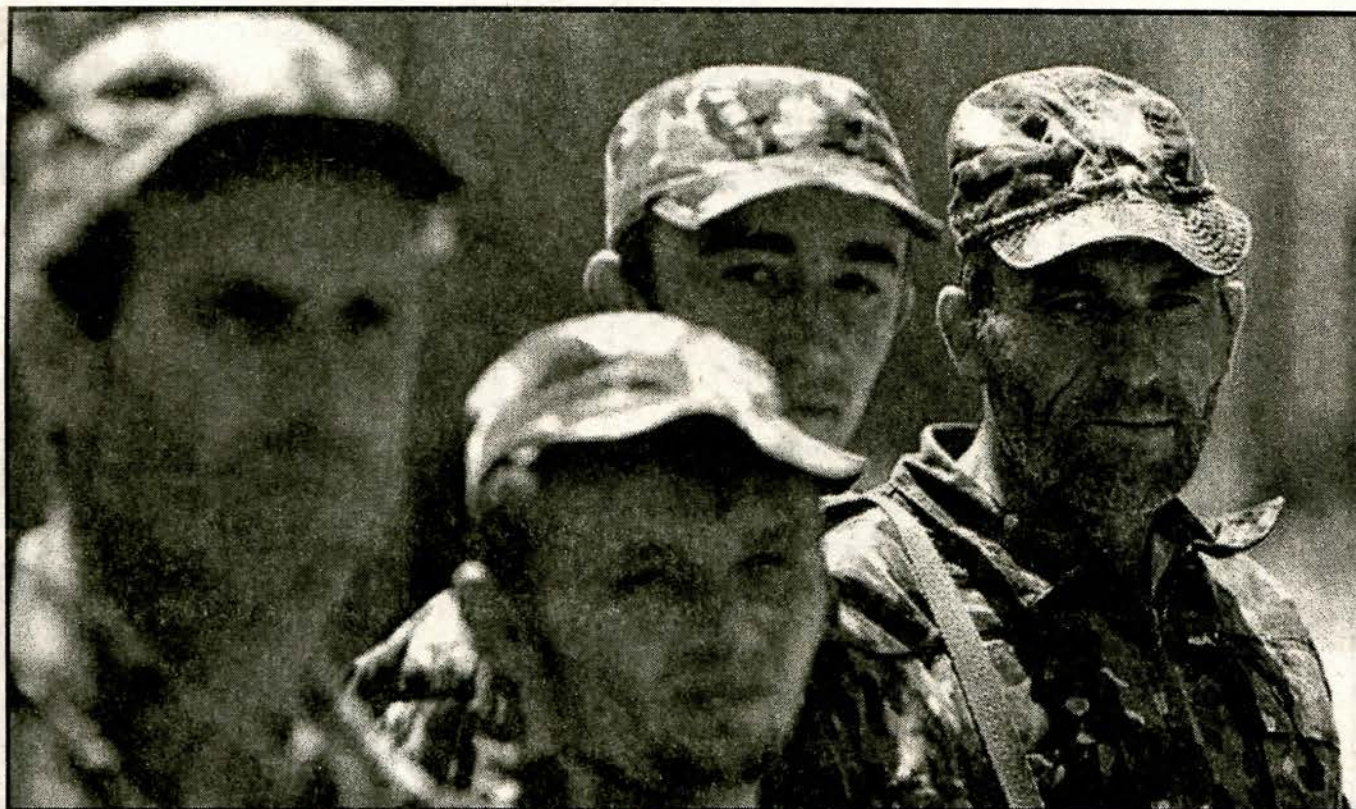
Те групе, наставља „Економист“, потрошиле су у протекла четири месеца око 4,5 милиона долара на ново оружје, укључујући и ракете земља – ваздух. Међутим, држање страње наоружаним кавгацијама, као што је то Хакеруп покушавао да чини, такође носи велике личне ризике, закључује коментатор „Економиста“.

ТЕРОРИСТИ НА ПРОЛЕЋЕ КРЕЋУ СА ОРУЖАНИМ СУКОБИМА НА ЈУГУ СРБИЈЕ

Поједини терористи, уз медијску подршку пре свега иностраних али и новинара са Косова и Метохије, најављују, како они кажу, „пролећну ослободилачку офанзиву на Источно Косово“, тако називају подручје општина Бујановац, Прешево и Медвеђа.

Нема дана да на околним брдима у тзв. Зони копнене безбедности неко не запуца на патроле и пунктове војске и полиције. Статистика каже, према подацима које износи „Недељни телеграф“, да је од маја и уласка тзв. Здружених снага у овај реон било више од 300 оружаных инцидената и провокација. Тежиште се последњих дана јануара пребацило на повремено минобачачко дејство терориста са Косова, из правца села Карачево, Рогачица, Седларе, Туларе према Муховцу, Брезници и деловима виса Чар.

Од новембра прошле године на југу делује фракција састављена од некадашњих чланова терористичких група ОВПБМ, ОВК и Шиптара који су се борили у разним сукобима на подручју бивше Југославије, то је терористичка „Ослободилачка војска Источног Косова“. Сви такозвани команданти бивших терористичких група побегли су на Ко-

сово и Метохију и отуда, кроз ту терористичку организацију покушавају да вуку konce и припреме евентуалну офанзиву која би координирано, уз најављен тзв. „устанак“ терориста у Македонији, довршила започету борбу за стварање Велике Албаније.

За своје најаве вође терориста, већ имају спреман сценарио. Како „Недељни телеграф“ сазнаје, оружана акција великих размера која носи назив „Преурањено пролеће“, требало би да крене координирано из Македоније, преко државне и са Косова, преко административне границе. У нападу на Здружене снаге које обезбеђују тзв. Зону копнене безбедности користило би се и тешко наоружање (минобацачи), а терористи рачунају и да ће им снаге КФОР-а прогледати кроз прсте. Свему би требало да претходи њихова политичка акција. Својим изјавама терористи опицавају реакције јавног мњења.

Српска полиција има оперативне податке да на подручју Косовке Каменице постоје кампови за обуку, као и да је тамо пренет велики део наоружања бивше терористичке ОВПБМ. Специјалне службе наше безбедности имају сазнања да се основ плана тзв. „устанка“ заснива баш на јаком удару преко границе у прешевској регији. Заједничка акција кренула би из правца Скопске Црне Горе, Курманова, преко планинских масива, а значајну стратешку подршку имала би и од терористичких група са Косова и Метохије. Акција би почела чим се снег отопи. Основну логистичку подршку терористима би пружили делови разбијених банди сконцентрисаних код јатака, у

селима Муховац, Брезница, Добросин и Кончуљ. Албанци, бар за почетак, очекују зелено светло од Запада.

ЧОВИЋ ОСОКОЛИО ШИПТАРЕ НА ЈУГУ СРБИЈЕ

Што су се Шиптари на југу Србије осилили нимало не чуди, јер им је то омогућио амерички миљеник Небојша Човић кога доле хвале једино Шиптари. После његових акција Шиптари су почели необуздано да се шире заузимајући и претварајући у своја места окупљања поједине делове Бујановца. Можете онда да замислите каква је тек ситуација у Прешеву где живи мање од три одсто Срба. Човићеве успешне акције довеле су до тога да Албанци отворено најављују припајање подручја југа Србије Косову и Метохији. Недавно смо могли да чујемо и како потпредседник Скупштине општине Прешево Зећерија Фазлију најављује да ће, уколико Црна Гора евентуално постане независна, и Албанци на југу Србије да захтевају да се преиспита њихов статус.

На другој страни Срби се свакодневно суочавају са мучним и болним преживљавањем, неизвесношћу, страхом за сопствену безбедност. После Човићевог „сређивања ситуације“ већина Срба се спрема да се исели и да напусти своју домовину, а неки су то већ и урадили. Из Прешева, где је ситуација још гора, оно мало Срба што је још остало такође се спрема за одлазак. Срби у Прешеву кажу да су услови за живот немогући јер 30.000 Шиптара угрожава и малтретира 3.000 Срба. Човић који се у Прешеву

обично састајао само са Ризом Халимијем, председником СО Прешево а не са Србима, и не крије за кога ради, он се сам хвалио у Бриселу да је од 12.000 интерно расељених Албанаца на југу Србије успео да врати кућама 6.500, а да од 250.000 прогнаних Срба са Косова и расељених друге националности није успео да врати ниједног.

Према подацима којима располаже секретар СО Соња Арсић, у последњих годину дана у Бујановцу су забележена 22 уговора о продаји непокретности, дакле плацева, њива и ливада. Срби су Албанцима продали и четири локала, пет станова и 12 породичних кућа. Светислав Стоименовић из Бујановца каже да се ради о верској нетрпеливости. „Они нас не желе на овим просторима, а знају да могу да купе српске куће. Откупљују прво куће у центру за које плаћају већу вредност од реалне, а касније када се виђенији Срби иселе, онда роба појефтиније и остале куће се продају у бесцење“, објашњава Светислав.

„Просечан Србин размишља како да прода кућу да би могао да једе хлеб. Дошло је догле да мораш да продаш дедовину и очевину да би могао да живиш, а Шиптар само довлачи камионе, бави се бизнисом, и ви можете да видите колико се камиона креће Бујановцем, да је то рад на велико, огромне зараде, избегава се порез, корумпира се полиција“, прича нам Јован из Бујановца.

Према незваничним подацима, у главној улици у Прешеву продато је 15 српских кућа, док је на периферији Прешева у насељу Железничка станица где живе Срби продато пет кућа. „Ја сам ре-

PRESS - CENTAR BUJANOVAC 2001

Када се зна шта је заиста радио на југу Србије Небојша Човић, онда фарсично делује његова најава изречена средином јануара да „полиција, војска, инспекцијске службе и други државни органи Србије и Југославије имају намеру да стегну обруч око шверцера који дуж целе административне границе између Косова и Србије тргују – цигаретама, лековима, кафом, горивом, техничком робом, стоком, а неретко и оружјем, дрогом и белим робљем“. Занимљиво је колико неко може да буде лицемеран и да даје такве изјаве када се зна да је сам Човић знатно олакшао шверц. Ниме, Шиптари су раније камион робе плаћали нашој полицији око 1.000 ДЕМ, а сада када им је Човић омогућио и олакшао шверц, исту количину робе плаћају само 20 ДЕМ. Треба знати да када Шиптари говоре о томе да су им угрожена људска права онда говоре о могућностима за шверц. Шиптари су сада задовољни и кажу – Сада је много боље.

пио да продам кућу због деце, јер ја немам никаквог права да уништавам њихову будућност”, прича нам Небојша Николић из Прешева. „Ако сам ја уништио себе немам права да то урадим њима, они имају право на живот, на школовање, на све. Чекам повољну прилику да продам кућу јер ме ништа не везује овде.

Ја немам посао, деца немају адекватно школовање, нису безбедна, нема елементарних услова за живот”, објашњава Небојша. „На ивици смо живаца. Осећамо се као грађани другог реда. Нама су угрожена људска права”, каже Мирјана из Прешева.

ДОСОВЦИ ОСЛОБАЂАЈУ ТЕРОРИСТЕ ИЗ ЗАТВОРА, А ЗА СУДБИНУ НЕСТАЛИХ СРБА НЕ ХАЈУ

Досовска власт је, да би удовољила својим налогодавцима са Запада, ослободила до сада укупно 1.834 Албанца, углавном терориста из затвора у Србији. Недавно је помилован и Албин Курти, бивши лидер студентских протеста у Приштини. Нико није знао ко га је ослободио. Тек три дана касније из кабинета председника СРЈ Војислава Коштунице саопштено је да је поводом 10. децембра, Међународног дана људских права, председник донео одлуку о ослобађању Албина Куртија осуђеног на казну затвора од 15 година. Упућенији истичу да је пуштање Албина Куртија из затвора први корак у испуњењу дела захтева (поред осталог захтева се пуштање свих Албанца из затвора), којим је амерички конгрес условио помоћ Србији за фискалну 2002. годину. Рок за испуњење услова је поново 31. март, што је у ствари половина фискалне године. А Курти је, по свему судећи пуштен на слободу на лични захтев председника СРЈ, и као знак добродошлице француском председнику Жаку Шираку.

Према последњим подацима у затворима у Србији се налази још 163 затвореника албанске националности. Према речима Градимира Налића, саветника председника СРЈ за људска права, од овог броја 76 особа је на издржавању казне због осуде за дела општег криминала, убистава, недозвољеног стављања у промет наркотика и других. Остали затвореници издржавају казне на основу пресуда за кривично дело тероризма из члана 125 Кривичног закона СРЈ. Требују се решавају молбе за помиловање више лица из ове групе, каже Налић. У затворима на територији Републике Србије налази се и дванаест Албанаца који су ухапшени и против којих се води поступак у вези са учешћем у оружаним sukobима на југу Србије у општинама Прешево, Бујановац и Медвеђа.

А да којим случајем не би неки терориста остао у српском затвору, Штајнер је поновио добро познате услове Запада да „из затвора у Србији морају бити пуштени и УНМИК-у предати сви затвореници албанске националности.”

До јавности све чешће долазе информације да се и у Албанији и на Косову и Метохији налазе логори у којима су заточени Срби, али нити су УНМИК и КФОР покушали да помогну расветљавању судбине несталих, нити досовска власт. Како недељник „Сведок” сазнаје, приликом потраге за браћом Зораном Томићем и Гораном Станковићем, које је 12. августа 2000. године отео један од команданата тзв. ОВПМБ из Кончуља

Шефхет Муслију, војници из руског контингента КФОР-а су утврдили да у околини Косовске Каменице постоји неколико покретних приватних затвора за Србе. У шиптарском селу Топоница, у кући на крају села, у једној од соба пронађено је шест гвоздених војничких кревета, пластичне флаше из којих су затвореници пили воду и свеже стопе на поду, које су упућивале на то да су их шиптарски терористи у последњем тренутку, чим су сазнали да ће доћи међународне снаге, склопили у неки други кућни затвор. Прешлог лета се у селу Одановце налазио најмање један кућни покретни затвор. На двадесетак метара од бензинске пумпе „Бајмон“, власник кафане Чемаљ је у подруму држао заробљене Србе. Пронађени су конкретни докази да су се и приватни затвори налазили и у шиптарским селима Огоште, Старе куће, Блато и Брезница.

Извор „Сведока“ тврди да су отети Срби и неалбанци заточени на најмање 26 локација на Косову и Метохији и у Албанији. Од 1.300 отетих, у логорима и приватним затворима заточено је између 760 и 860 недужних људи, а од тога се на Косову и Метохији налази само 90 до 100 особа. Даље, исти сведок каже да се логори и затвори налазе у млину Беланце код Малишева, селу Угаре на потезу Подрађе-Гњилане, у Огошћу код Каменице, Фирају и Језерцу код Урошевца, Новом брду недалеко од Гњилана, Стео-

цу између Баковице и Пећи, бившој касарни „Југ Богдан“ у околини Гораждевца, Јунику, селима Љубижде, Меја и Скирјане. Група отетих Срба се, према тврдњама извора „Сведока“, донедавно налазила и у бази Бондстил, под туђим именима и у НАТО униформама. Основано се сумња да то није коначан списак казамата, јер се места логора мењају зависно од потреба за радном снагом. Због тога је тешко утврдити и прецизан број заточеника.

Овим казаматима командују Хуеди Хати, Беким Вокши звани Кинез, и Ша-

бан Јашари звани Султан. Логор у Врелу код Истока, држи Насер Сатри, бивши начелник СУП-а у Истоку, блиски пријатељ Ханса Хакерупа. Командант свих логора и приватних затвора на Косову и Метохији и у Албанији је Даут Харајдинај, који је на том месту заменио брата Агима Чекуа.

Извор „Сведока“ тврди да је у Албанији заточено најмање 400 људи српске и других националности који су отети на Косову и Метохији. Највише затвореника има у Тирани, Елбасану, Драчу, Фијори и Куксу, у руднику магнезијума, само три-четири километара од аеродрома на коме су смештени амерички „апачи“. Свим логорима и приватним затворима у Албанији командује познати шверцер и криминалац Самури Амре из Дебра, иначе сарадник и пријатељ Хашима Таџија. Амре је повезан са тајном албанском полицијом „Шике“, која га штити и омогућује да држи толико заточеника. Затвореници су обучени у албанске униформе, а идентитет су им маскирали албанским именима и презименима. Ради се углавном о радним логорима. Затвореници током дана раде на изградњи порушених албанских кућа, уређују путеве и обављају друге тешке физичке послове. Живот заточеника је веома тежак, дисциплина сурова. Ноћи проводе под јаким стражом, на градилишту, у рушевинама, или у шиптарским кућама опасаним високим оградама и зидовима. Према затвореницима се поступа сурово и нехумано. Немају лекарску негу и довољно хране, слабо су обучени. Приступ логорима и затворима је строго забрањен и Шиптарима, чак и прича о њима се сурово кажњава.

Сада када су по налогу својих западних газда досовци ослободили скоро све шиптарске терористе, питамо их – шта је још потребно да би се покренули да учине нешто на расветљавању судбине отетих и несталих Срба?

Терориста је сваки даном све мање у нашим затворима, а за откривање киднапованих и несталих Срба још увек није учињено баш ништа. Од доласка НАТО-а на Косово и Метохију почињен је највећи број злочина. Шиптари су спровели етничко чишћење и протерали око 250.000 Срба и још 100.000 припадника других националности, убили су око 2.000 а 1.300 Срба је киднаповано и нестало. Међу несталима регистровано је 24 детета старости између седам месеци и четрнаест година. Несрећне породице киднапованих и несталих обијају прагове шетајући се од представника нове демократске власти до представника окупатора и свуда наилазе на зид ћутања. Шиптарске терористе Коштуница је почео да ослобађа одмах по доласку на власт, а судбина несталих Срба очигледно не занима нове демократе. Ни дан данас није ништа урађено, није направљен ни најмањи помак, ништи надлежни показују вољу да макар покушају да помогну у расветљавању судбина киднапованих. Ове српске породице су препуштене саме себи.

ЦИЉ ПАРТНЕРСТВА ЗА МИР НАЦИОНАЛНИХ

Главна препрека реализацији војног зајоседања Србије од стране САД је Војска Југо-славије, и зајо је треба разбијти инјензивном кампањом, кадровским променама, ре-органацијом, и кресањем средстава за неопходно функционисање

Д доласка нове тзв. демократске власти почела је пропаганда о наводној неопходности приступања програму НАТО-а Партнерство за мир, а да јавности нису предочени стварни разлози за овакве тврдње и сви аспекти које са собом доноси улазак у овај програм. Недавно смо сазнали из онога што су најавили учесници дводневног међународног семинара који је одржан средином јануара „СРЈ у Партнерству за мир – могућности и перспективе“, да ће наша земља у току године поднети захтев за пријем у

Искуства суседних земаља које су чланице програма Партнерство за мир показују да им приступ овом програму није донео оно што су очекивале и да чак ни за њих нема гаранција безбедности. Македонска армија није била у стању да савлада албанске терористе, а нико јој од чланица програма Партнерство за мир није помогао. Један од разлога што су Американци дошли у Македонију био је наводно спречавање да се конфликт прошири, али он се проширио, иако се прокламује да је програм Партнерство за мир стуб нове колективне безбедности у Европи.

- СЛАБЉЕЊЕ И КОНТРОЛА АРМИЈА

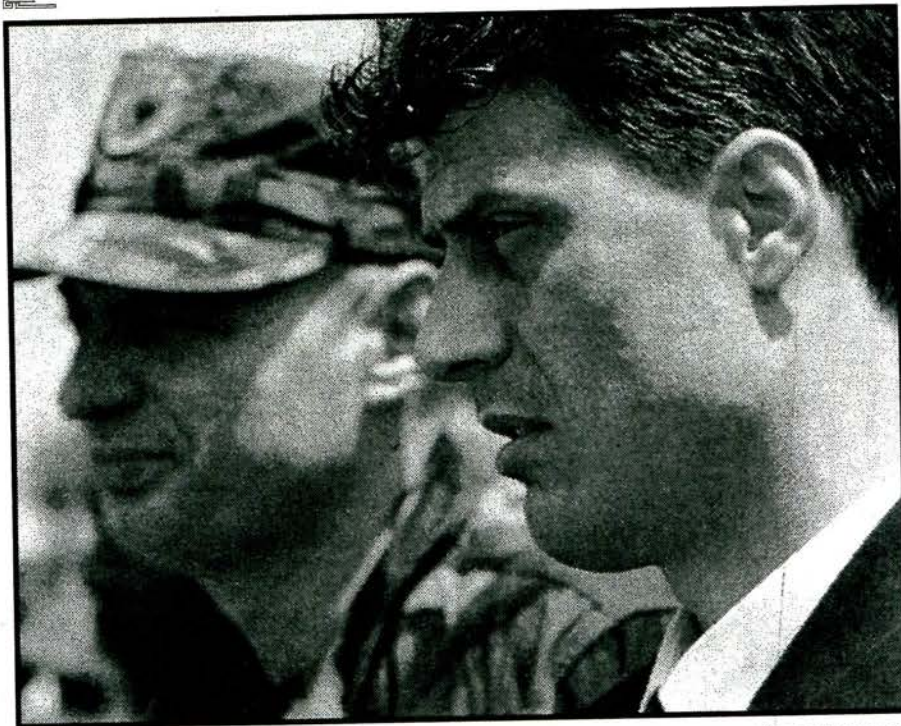
Партнерство за мир. По свему судећи озбиљна дебата о овој теми уопште се не планира, јер је ДОС одлуку већ донео. Ми хоћемо да укажемо на чињеницу да одлука о уласку у Партнерство за мир, и последице такве одлуке уопште нису безазлене већ директно угрожавају национални интерес.

Већ проста логика може да наметне извесне закључке уколико се запитамо зашто је Америци стало да Југославија приступи Партнерству за мир и зашто стално упућује позив. Ваљда нећемо помислити како она брине за наше интересе, када смо већ добро искусили колико болна за нас може да буде њена брига, и колико жртва оставља за собом. Неко ко је до јуче убијао наш народ, сигурно није тај који данас хоће да нам помогне. Одговор лежи у чињеници да је **ЊИХОВ** интерес да Југославија приступи овом програму. Тако једино може да се објасни и врхунско лицемерје председника Удружења атлантског уговора Алана Ли Вилијамса, који је отворио Атлантски клуб Југославија и том приликом, агресију НАТО-а на нашу земљу назвао тек „непријатном епизодом из 1999. године“.

ЗАШТО ЈЕ ВАШИНГТОНУ СТАЛО ДА СРЈ ПРИСТУПИ ПАРТНЕРСТВУ ЗА МИР

Што се тиче разлога због којих је Вашингтону стало да се СРЈ нађе у овом програму НАТО-а, индикативни могу да буду и услови које Југославија мора да испуни за улазак у Партнерство за мир. Крајем децембра Америка је поново указала да је забрињава ситуација у Београду јер „није дошло до помака ка жељеном циљу упркос обостраној сагласности за приступање Југославије Партнерству за мир“, наиме, од постављених услова ништа није испуњено. И Вашингтон подсећа, од Београда се и даље чека на реформу Војске Југославије, стављање оружаних снага под апсолутну цивилну контролу надлежних скупштинских и државних органа, уклањање са руководећих позиција начелника Генералштаба Небојше Павковића и команданта Треће армије Милана Лазаревића, предаја Хашком трибуналу тројице официра Шљиванчанина, Мркишића и Радића, и

Што се тиче прекрајања граница на Балкану предвиђа се једна нова балканска ситуација. Американци воде двоструку игру: с једне стране желе стварање Велике Албаније где би нам у најбољем случају дозволили да компензујемо Косово за Републику Српску, а друга политика предвиђа уништавање Републике Српске како би се створила једна компактна Босна. Једно је сигурно, Американцима је у интересу да остану на Балкану, пре свега због Русије, јер цепање Русије још није завршено. У плану је да се азијски део потпуно одвоји и да се Русија сведе на европске оквире, тврди Првослав Давинић, координатор Трећег стола Пакта за стабилност Југоисточне Европе Министарства иностраних послова СРЈ.

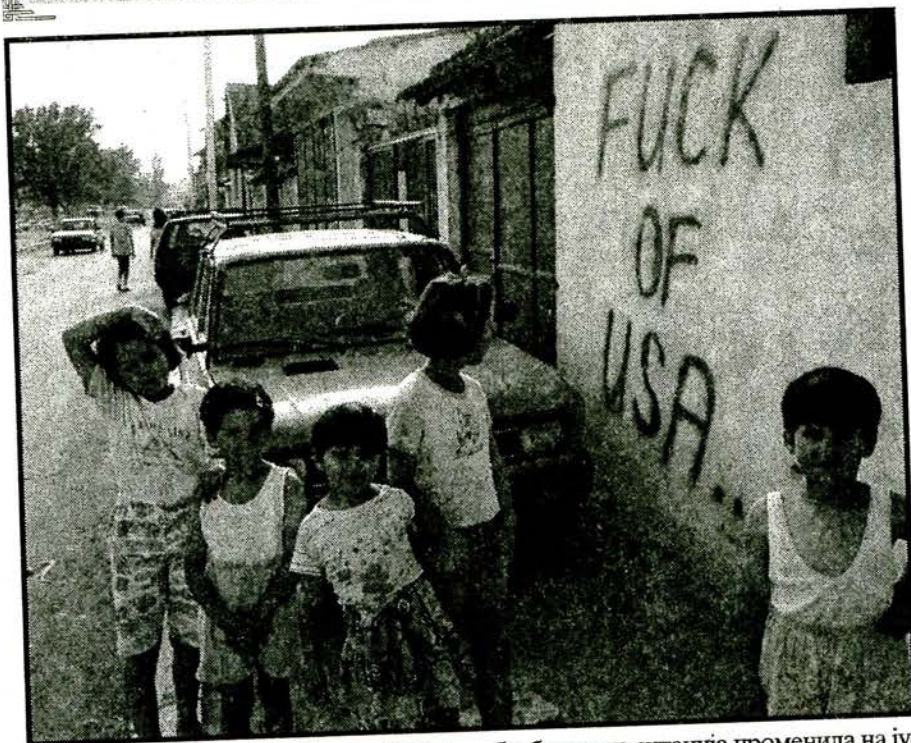

обуштављање последњих преосталих ангажовања државне управе и команде Војске Југославије у финансијској и осталој подршци оружаним снагама Републике Српске. У Вашингтону су категорични – „Београду су одавно и добро познати претходни потези који се морају повући пре разматрања кандидатуре СРЈ за приступање Партнерству за мир, и око тога нема никаквих промена. Одуговлачење никоме не иде у прилог“, рекао је представник Бушове администрације. То су услови које Вашингтон не крије, али зато до-

совска власт воли да замајава народ, па тако Горан Свијановић може да изјави да „иницијатива за смене у војном врху није резултат никаквог притиска, већ реална потреба за променама.“ Ко је овде будала?

Неки војно-политички коментатори истичу да је приликом посете САД, од Ђинђића, осим испуњавања нових услова (хапшење и изручење Хагу грађана Србије који су на тајним листама и ослобађање свих шиптарских терориста из наших затвора), одлучно затражено да им се без икаквих услова

Проблем америчке политике везане за Балкан је што у њиховој визији Балкан не треба да буде богато развијено и просперитетно подручје, већ осиромашено. Сиромаша је лако држати на узди. Њима је потребно подручје где ће они пласирати прљаву технологију, западне производе и где ће се експлоатисати јефтина радна снага и стратешке сировине. Над тим подручјем они морају да имају политичку, економску и безбедносну контролу. Политичку и економску имају над свим балканским режимима укључујући и овај у Србији. Економски рат се маскира некаквим донацијама и ствара се привид да смо на путу за једно богато, просперитетно друштво, а у ствари топемо у све већу беду и стварају се услови за експлоатацију нашег подручја. Американци нису променили циљеве и претензије према нашој земљи као што досовци покушавају да нам сервирају. Они имају апсолутну контролу на економском и политичком плану. Што се тиче безбедносне контроле, она је још у процесу реализације.

одобри отварање војних база у СРЈ: у Србији Нови Сад (за контролу Дунава), Копаоник (за постављање најмодернијег система веза) и Ниш (најјача америчка база на Балкану за контролу југоистока Европе и тзв. балканског правца) и у Црној Гори Бар. Главна препрека реализацији војног запоседања Србије од стране САД је Војска Југославије, па је зато треба разбити интензивном кампањом, кадровским променама и „реорганизацијом“, те кресањем средстава неопходних за функционисање.

НА УДАРУ ВОЈСКА ЈУГОСЛАВИЈЕ

Који су стварни циљеви Америке и шта је позадина приступања Партнерству за мир? Експерти истичу да је један од циљева Партнерства за мир слабење националних армија, стављање у превелик степен зависности и смањење могућности доношења јаког ватреног удара. Дакле, под изговором да се

безбедносна ситуација променила на југу Европе они умањују значај националних армија и чине их безначајним факторима, а на тај начин их заправо контролишу. Американци не желе јаку националну армију, јер онда морају да је ломе, а да би је контролисали било би им потребно значајно војно присуство. Они желе да потпуно обезвреде и маргинализију националну армију и то је суштина њихове политике коју воде. Сада је на удару Војска Југославије. Најлакши начин да постигну циљ је да смене Павковића, Лазаревића и гарнизору људи у врху ВЈ, и да онда раде шта хоће, да доведу човека који њима одговара. Зашто је још потребно да оду Павковић и Лазаревић? Американци и НАТО знају да југ Србије не могу да покрију у војном смислу док је доле Трећа армија, зато желе да смене ову двојицу, и да доведу људе за које мисле да ће реализовати оно што траже. Мора да се постави питање – каква смо ми то држава ако нам Американци одређују ко ће нам бити начелник

Генералштаба?

Неки војно – политички коментатори указују да је основни циљ Американаца на нашем простору да издејствују повлачење наше војске са југа Србије до Ниша, дакле из Копнене зоне безбедности од Прешева, преко Врања, Сурдулице, Лесковца све до Ниша, да тај појас потпуно очисте од ВЈ. Њима је главна база Бондстил, околу на територији је тзв. Косовски заштитни корпус и снаге НАТО савезника. Поред редуковања наших снага до Ниша, они хоће да уђемо у Партнерство за мир, где они одређују број људи и умањују могућност доношења јаког ватреног удара. Они се ослањају и на мултинационалне бригаде, а то су елитне снаге балканских земаља и понека НАТО земља. Оне треба да буду продужена америчка рука за реализацију њихове политике у тзв. кризним жариштима. И преко мултинационалних бригада, као и преко Партнерства за мир слабе се националне армије.

ДОСОВЦИ ИСПУЊАВАЈУ СВЕ УЛТИМАТУМЕ АМЕРИКЕ

Експерти истичу да се Американци у реализацији глобалних политичких циљева, и војног, политичког и економског запоседања Балкана ослањају на пројекат Велике Албаније као могуће кризно жариште у наредном периоду за дестабилизацију Европе. Проблем америчке политике везане за Балкан је што у њиховој визији Балкан не треба да буде богато развијено и просперитетно подручје, већ осиромашено. Сиромаша је лако држати на узди. Њима је потребно подручје где ће они пласирати прљаву технологију, западне производе и где ће се експлоатисати јефтина радна снага и стратешке сировине. Над тим подручјем они морају да имају политичку, економску и безбедносну контролу. Политичку и економску имају над свим балканским режимима укључујући и овај у Србији. После оружаног дела агресије, уследио је економски рат који се маскира

некаквим донацијама и ствара се привид да смо на путу за једно богато, просперитетно друштво, а у ствари тонемо у све већу беду и стварају се услови за експлоатацију нашег подручја. Американци нису променили циљеве и претензије према нашој земљи као што досовци покушавају да нам сервирају. Они имају апсолутну контролу на економском и политичком плану. Што се тиче безбедносне контроле, она је још у процесу реализације. После одласка Милошевића они су само кориговали методологију реализације циљева. Иако нова досовска власт покушава да нас убеди да су они променили циљеве, да сада имамо некакав партнерски и савезнички однос са њима, то није тачно. Они су само кориговали методологију рада зато што сада имају власт која ће испунити све оно што они траже од ње. Досовска власт одговора Западу јер они једноставно оне снаге које се боре за реализацију наших виталних националних интереса не желе да виде на власти, јер то ремети реализацију њихових интереса. И то показује да ми нисмо дошли у ситуацију да будемо партнери или савезници, већ ова власт испуњава њихове ултиматуме.

АМЕРИКАНЦИ СТВАРАЈУ ОСНОВУ ЗА НАПРЕДОВАЊЕ НА ИСТОК

Војно-политички коментатор Милован Дреџун истиче да Американци довршавају безбедносно овладавање овим простором стварањем основице за напредовање на исток, а главна ствар је нафтовод. Усвојен је пројекат Г-8 да се гради нафтовод од Каспијског до Црног мора преко Македоније и Албаније до Валоне. Све око тог правце, сви аеродроми, све стратешке тачке треба да буду запоседнуте од стране Американаца, односно НАТО-а. То се сада ради на Балкану. Они желе да имају моравску проходницу, вардарску долину под чврстом контролом и да иду даље на исток. Ако се има у виду да нису предвидели да Балкан буде богато подручје, ако успеју да заврше тај посао, онда нема никакве будућности не само за Југославију, него за читав Балкан.

Намера Бушове администрације је да се смањи учешће америчке војске на нашем подручју. То раде управо преко кризе, тако што део посла пребацују на западне савезнике. Македонија је класичан пример изузетно доброг вођења кризе. Желе да натерају савезнике да снесу део трошкова и ризик. Са једном базом, преко потпуно зависних националних армија балканских земаља, они ће једноставно смањити потребу за држањем сопствених масовних војних снага.

ЗАПАД НЕ ОДУСТАЈЕ ОД КОНАЧНОГ ЦИЉА – ПОТПУНОГ СЛОМА ЈУГОСЛАВИЈЕ

Не треба заборавити операцију немачке обавештајне службе и ЦИА-е названу „Корени“ која је започета с Клинтоновим доласком на власт, а која је по свему судећи још увек на делу, чији је циљ одвајање Косова и Метохије да би постало део Албаније, одвајање Црне Горе као последњег излаза на Средоземно море, и одвајање Војводине која производи већину хране за Југославију. То треба да доведе до коначног циља – потпуног слома Југославије као плодне независне државе.

Иако на Западу непрестано понављају да СР Југославија мора да опстане као федерација, неколико високих службеника администрације у САД

препоручило је Србији да почне да размисли о самосталном приступу Партнерству за мир, што је још један показатељ да Запад није одустао од свог циља и да тајно ради на томе да се Црна Гора отцепи.

Говорећи о једном од услова које је Вашингтон поставио, редуковању војних снага, које је, узгред речено, већ почело, Дреџун каже: „Американци траже смањивање наших снага, а Робертсон је изјавио да Југославији у наредних пет година неће требати више од 15.000 -20.000 војника. Постоји онај Споразум о субрегионалној контроли који је потписан у Фиренци после Дејтона, где смо се и ми и Хрвати и федерација БиХ и РС изјавама ограничили у броју војника. Наша цифра је 106.000 и то је прихваћено од стране тих истих Американаца. Зашто Робертсон при-

Ако се после политичког и економског оствари и безбедносно овладавање овим простором онда је јасно да ту будућности и опстанка Србије нема, истичу експерти. Ако разбију ВЈ и ако је сведу на оно што желе немамо никакве шансе, јер ће Американци реализовати своје интересе у потпуности, а њихов интерес није јака Србија, већ онемоћала Србија, привид државе без икаквог суверенитета.

ча о 15.000 војника? Упоредите Македонију, од границе са нама до границе са Грчком, Македонија има 180 км, а има 10.000 војника на папиру, колико су им они одредили. Значи ли то да ћемо ми имати територију под контролом наше војске од Београда до Ниша што је 230 км и онда је то 15.000 војника?"

Милош Ладичорбић, пензионисани капетан бојног брода, сада сарадник Института за геополитичке студије у Београду каже: „Ако имате око десет милиона становника и територију какву ми сада имамо, нема рачуна да држите пола милиона војника. Међутим, то не значи да треба да имате 20.000. Било би глупо да Југославија смањује своје оружане снаге сада када постоји могућност да се конфликти на Балкану распаљемо. Морамо имати такве оружане снаге да можемо да се одбранимо.“

Експерти наглашавају да, ако се после политичког и економског оствари и безбедносно овладавање овим простором, онда је јасно да ту будућности и опстанка Србије нема. Ако разбију ВЈ и ако је сведу на оно што желе немамо никакве шансе, јер ће Американци реализовати своје интересе у потпуности, а њихов интерес није јака Србија, већ онемоћала Србија, привид државе без икаквог суверенитета.

ПРОКЛАМОВАНИ ПРИНЦИПИ ПАРТНЕРСТВА ЗА МИР ПОСТОЈЕ САМО НА ПАПИРУ

У децембру 1991. године земље НАТО-а основале су Северноатлантски савез за сарадњу и започињу дијалог са неколико земаља источне Европе које су показале жељу да приступе НАТО-у. У октобру 1993. године Сједињене Америчке Државе, на иниција-

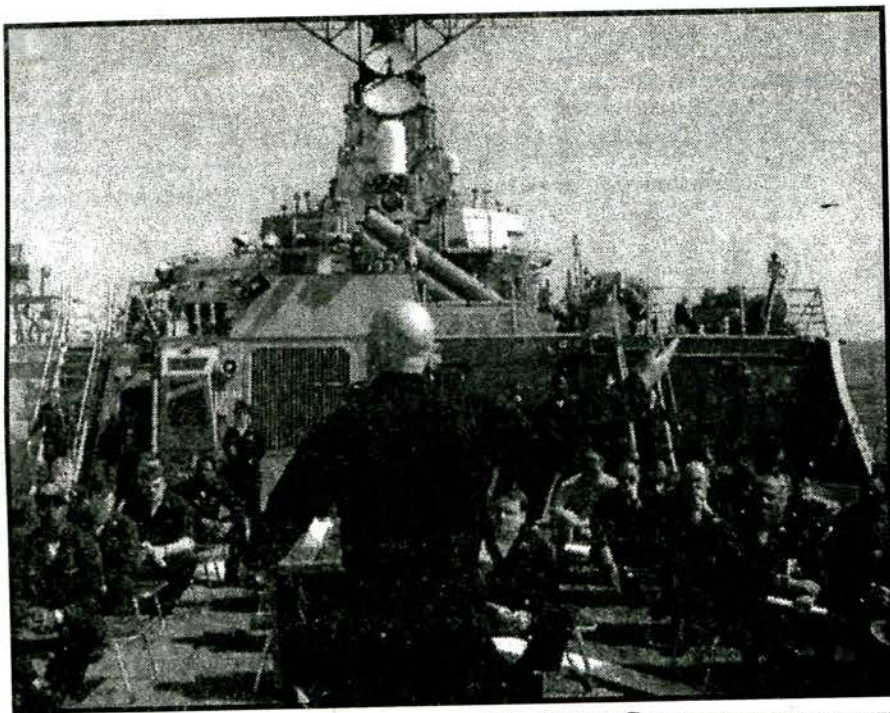
тиву тадашњег председника Била Клинтона, предлажу покретање програма Партнерство за мир који је на састанку у Бриселу, јануара 1994. године, званично успостављен. Прокламује се да је циљ програма Партнерство за мир унапређење стабилности, безбедности и дијалога у евроазијским земљама.

Земља која приступи програму Партнерство за мир обавезује се како стоји у Оквирном документу да ће: 1) повећати транспарентност процеса планирања и буџетског финансирања националне одбране, 2) обезбедити демократску контролу над оружаним снагама, 3) показивати способност и спремност да допринесе операцијама под окриљем Уједињених нација и, или ОЕБС-а, 4) изграђивати војну сарадњу са НАТО-ом кроз заједничко планирање, обуку, вежбе, ради подизања способности учесника Партнерства за

мир да обављају задатке на плану одржавања мира, проналажења и спасавања, хуманитарних и других операција, 5) дугорочно изграђивати снаге које ће бити боље оспособљене за заједничко деловање са снагама НАТО-а. У овом документу стоји и да ће активно учешће у програму Партнерство за мир имати велики значај у постепеном процесу укључивања нових чланова у НАТО. Од сваке земље очекује се да потврди своју политичку приврженост очувању демократских друштава, поштовање међународног права, пре свега Повеље УН и Универзалне декларације о људским правима. Чланице програма Партнерство за мир уздржаваће се од претњи и употребе силе против територијалног интегритета или политичке независности било које државе. Поштоваће се постојеће границе, а спорови треба да се решавају мирним средствима.

Крајем децембра Америка је поново указала да је забрињава ситуација у Београду јер „није дошло до помака ка жељеном циљу упркос обостраној сагласности за приступање Југославије Партнерству за мир“, наиме, од постављених услова ништа није испуњено. И Вашингтон подсећа, од Београда се и даље чека на реформу Војске Југославије, стављање оружаних снага под апсолутну цивилну контролу надлежних скупштинских и државних органа, уклањање са руководећих позиција начелника Генералштаба Небојше Павковића и команданта Треће армије Милана Лазаревића, предаја Хашком трибуналу тројице официра Шљиванчанина, Мркишића и Радића, и обустављање последњих преосталих ангажовања државне управе и команде Војске Југославије у финансијској и осталој подршци оружаним снагама Републике Српске. У Вашингтону су категорични – „Београду су одавно и добро познати претходни потези који се морају повући пре разматрања кандидатуре СРЈ за приступање Партнерству за мир, и око тога нема никаквих промена. Одупречавање не иде у прилог“, рекао је представник Бушове администрације. То су услови које Вашингтон не крије, али зато досовска власт воли да замајава народ, па тако Горан Свилановић може да изјави да „иницијатива за смене у војном врху није резултат икаквог притиска, већ реална потреба за променама.“ Ко је овде будала?

Али све је то само на папиру, а ови принципи су обилато кршени и још увек се крше. Иначе, искуства суседних земаља које су чланице програма Партнерство за мир показује да им приступ овом програму није донео оно што су очекивале и да чак ни за њих нема гаранција безбедности. Македонска армија није била у стању да савлада албанске терористе, а нико јој од чланица програма Партнерство за мир није помогао. Један од разлога што су Американци дошли у Македонију био је наводно спречавање да се конфликт прошири, али он се проширио, иако се прокламује да је програм Партнерство за мир стуб нове колективне безбедности у Европи. И Првослав Давинић, координатор Трећег стола Пакта за стабилност Југоисточне Европе Министарства иностраних послова СРЈ, иако се залаже за приступање Партнерству за мир не може да оспори оно што је очигледно. Он каже да су Македонци протеклих година били изложени разним обећањима и понудама не би ли смањили своју армију. Американци су им говорили да не троше свој новац на војску, да је боље када су већ сиромашни да новац усмере на економски развој и да ће у оквиру тих повезаних структура као што је Партнерство за мир бити заштићени. Исти случај је и са Бугарском која је такође смањила број својих бригада. Што се тиче прекрајања граница на Балкану, Давинић истиче да што више говоре да границе не могу да се мењају све више размишљају о томе. Предвиђа се једна нова балканска ситуација. Американци воде двоструку игру: с једне стране желе стварање Велике Албаније где би нам у најбољем случају дозволили да компензујемо Косово

за Републику Српску, а друга политика предвиђа уништавање Републике Српске како би се створила једна компактна Босна. Једно је сигурно, Американцима је у интересу да остану на Балкану, пре свега због Русије, јер цепање Русије још није завршено. У плану је да се азијски део потпуно одвоји и да се Русија сведе на европске оквире.

КОЛИКО БИ ЈУГОСЛАВИЈУ КОШТАО УЛАЗАК У ПАРТНЕРСТВО ЗА МИР

Никако не треба прескочити питање колико кошта улазак у програм Партнерство за мир где једна од могућности подразумева приступање НАТО-у и реорганизацију оружаних снага у складу са стандардима овог савеза. Према истраживањима које је израдила Служба америчког конгреса зависно од пропорција проширења НАТО-а, у периоду од 1996. до 2010. године, САД би морале да издвоје нешто више од 18 милијарди долара, европски савезници и до 54 милијарде долара, док би нове чланице морале да обезбеде 51 милијарду долара. Јевтинија варијанта коју предлажу аналитичари „Ранд корпорација“, а претпоставља модернизацију и испоруку командних, контролних и комуникационих структура коштала би највише 20 милијарди долара. Уколико би били урачунати и трошкови размештаја бојних и ваздухопловних јединица у новопримљеним земљама, требало би одвојити 110 милијарди долара.

Неке процене показују да би за пет година Југославија на основу програма Партнерство за мир морала да потроши 15 милијарди долара које нема. Како у организацији Војске Југославије

постоје битне разлике у односу на НАТО, прихватање стандарда НАТО-а захтевало би много новца, а колико тачно могло би да се израчуна тек када се донесе одлука о врсти и броју наоружања и војне опреме која би се набављала и распоређивала у ВЈ.

Такође би било потребно модификовати оно што је остало до наменске индустрије. Исти ти који нас сада зову да приступимо Партнерству за мир у агресији су уништили фабрику Крушик која је производила између осталог ракете за ПВО, противоклопне вођене ракете, авио-ракете 57 милиметара, мине 60 и 82 милиметра, мине за ручне бацаче, разорне мине 120 милиметара, авио-бомбе, муницију за бесцелујни топ РКЗ М72. Бомбардована је и „Застава НПТ“ где су израђиване све стрелачке полуаутоматске и аутоматске пушке, пиштољи, пушкомитраљези, митраљези, аутоматски бацачи граната и противавионско оруђе 12.7–40 милиметара. Оштећене су и уништене фабрике „Прва искра“ (производња бризантних експлозива), „Милан Благојевић“ (интродулозни, сферични и двобазни барути за основна и допунска пуњења мина за минобацаче, сагориви елементи и барутна пуњења, ракетна горива...), „Слобода“ (противавионска муниција 20–57 милиметара, тромблонске мине, ручна ракетна противоклопна сигнална средства, артиљеријска и тенковска муниција калибра 100, 105, 122, и 125 милиметара, противоклопна ракета „Оса“) и „Утва“. У агресији на нашу земљу оштећено је око педесет одсто војних објеката за одржавање и шездесет одсто за смештај и чување техничких средстава.

АМЕРИКА ЗАБРАНИЛА СРЈ ДА ИЗВОЗИ ОРУЖЈЕ У ИРАК И ЛИБИЈУ

Не треба заборавити да је Запад, односно Америка, у складу са својим интересима извршила притисак на нашу земљу којем се досовска власт није опирала и Југославији је забрањен извоз оружја и војне опреме у Ирак и Либију. Оружје је у ове земље извозено са таквим профитом да је његова производња била готово бесплатна. Најважније је наћи тржиште за оружје јер је ту највећи новац, и зато Америка неће дозволити никоме да ту остварује профит, јер она хоће да држи под својом контролом ово тржиште.

Када пред собом имате све ове чињенице, постаје јасно да није наш интерес да уђемо у програм НАТО Партнерство за мир, већ је то геостратешки и финансијски интерес Америке.

УНИШТАВАЊЕ ДОМАЋЕ ИНТЕРЕСА СТРАНИХ

Нужно је рачунати са највећом савременом илузијом, а то је прилив страних капитала. Ако и дође у нашу земљу биће иласиран тамо где ми најмање желимо. Дргови које актуелна власт прави и беда у којој ћемо остати ако ово попраје, жалосно неће бити илузија, истиче Јоргованка Табаковић у разговору за Велику Србију

Ниједна земља не гаси своје националне банке. Сасвим је јасно да су наше банке морале да оду у стецај по налогу бирократа из Међународног монетарног фонда и Светске банке. Још једном се потврдило да су господа из Г17 експоненти страног капитала и да се понашају најбездушније када је у питању наш интерес. Нико не може да порекне чињеницу да је са почетком транзиције коју нам је донела нова досовска власт започео и економски суноврат, јер транзиција коју спроводи досовска власт није ништа друго до синоним за распродају. Г17 коју Запад све више форсира, нови коњ у кога улажу јер предано ради за њихове интересе (немојте се зачудити када изненада пожелеле да се опробају на изборима) поново је задала ударац Србији уз похвале и одобравање својих западних ментора. Експерти истичу да се државне банке ликвидирају да би се предузећа – дужници ослободила реалних дуговања и да би се лакше распродала. Није случајно и што се прво ликвидирају повериоци српске привреде, а да ништа није урађено са дужницима. Када ликвидирају државне банке много им је лакше да приватизују виталне државне системе за које су странци заинтересовани. Када изгубимо те системе онда смо изгубили и државну самосталност, а тада ћемо бити најамни радници, упозоравају многи експерти и ана-

лити-чари. У јавности се дигла прашина и око отварања Националне штедиони-

це. Неки експерти су изнели веома занимљиве ставове. Баш у складу са нашом претходном тврдњом да је Г17 нова карта на коју Запад игра, политичко-економски аналитичар и стручњак за међународне односе у разговору за „Блиц“ истиче да је Г17 у Националној штедионици добио велику банку која би могла да подржи њихов самостални излазак на изборе. Стварање новог банкарског гиганта, који ће имати велики кредитни потенцијал за овакву врсту финансирања, неопходно је, пошто се од страних банака не може очекивати да подрже било чију кампању, или бар не по малој цени, а не постоје снажне домаће банке које би такав напор издржале. Наравно, за тако нешто неопходно је да контрола над новом банком остане што више у рукама Г17, тачније у конкретном случају, у рукама НБЈ и гувернера, а што Ђинђић ни по коју цену неће дозволити. Саговорници „Блиц“ кажу који су претходили отварању Националне штедионице кажу да је овај случај још више поларизовао односе гувернера и премијера. Још интересантније је што су око Националне штедионице копча ломили Ђинђић и министар финансија Божидар Ђелић. Наравно, Ђинђић је стао на страни свог министра. Извори овог недељника потврдили су да су се у петак 11. јануара, дакле три дана пре званичног отварања

Као што се постојано неконтролисано одвија либерализација цена и приватизација, исто тако се без плана одвија и реформа банкарског система. Ђинђићев циљ није у домену привредне структуре, ефикасне производње и приватизација, вишег животног стандарда и нечега сличног што би се подразумевало за једну одговорну власт. Његов циљ је постојање што веће моћи унутар ДОС-а, по принципу – ко има моћ над стварима има моћ и над људима, зајим припрема нових страних позиција у којима ментори са стране неће више финансирају пољитику Г17 и осталих странака и страначица.

ЕКОНОМИЈЕ ЗАРАД ИНВЕСТИТОРА

Националне штедионице, гувернер и премијер у телефонском разговору оштро сукобили, када је Ђинђић јасно ставио до знања да Влада неће подржати Штедионицу. У то време договор о учешћу у власништву још није био постигнут. Договор је пао, према извору из Републичке владе, сат времена пре отварања Штедионице. Међутим исти извор тврди да је тада одлучено да Србија докапитализује једну шестину, а не једну трећину Штедионице.

Идеја гувернера Динкића о великој штедионици коју неће контролисати премијерова струја није нова. Сукоб измеђи премијера, односно дела Републичке владе из Демократске странке и гувернера испливао је на површину управо због једне друге, такође велике и веома ликвидне финансијске институције – Поштанске штедионице. Када је Динкић својевремено предложио Бојана Станивуковића (данашњи генерални директор Националне штедионице) за првог човека Поштанске штедионице, Привредни суд је покренуо предликвидациони поступак над Поштанском штедионицом и поставио Јелицу Живковић на место привременог органа руковођења. Гувернер се тада жалио да „поједини чланови Владе блиски ДОС-у протежирају свог кандидата који није изабран, па зато врше притисак на суд.“ Председник синдиката Независност ПТТ Србије Веселин Стијовић тада је рекао да Демократска странка жели да постави своје људе на руководеће положаје у три кључна система у земљи, Телекому Србије, ПТТ Србије и Поштанској штедионици.

Поштанска штедионица остала је под контролом премијера. Према подацима из ове куће, Поштанска штедионица има више од половине укупних текућих рачуна у Југославији. Месечни промет чекова пење се на два милиона. Нема проблема у пословању са иностранством, све дознаке и пензије исплаћују се уредно. Око 70.000 корисника има једну од платних картица Поштанске штедионице. Податак који

Овој власти је очигледно циљ да рашчисти терен за стране банке у пословима прикупљања тезаурисаних девиза (из сламарипа), провизија за замену евра, али и информација о бизнис плановима наших предузећа која траже информацију о добијању кредита где странци не признају пословну тајну, зашћене податке о добављачима, купцима, плановима... све је занимљиво и битно, нарочито ако се не мора платити.

надлежни у овој кући нису изнели, али премијер јесте, можда говори највише – Штедионица располаже са тридесетак милиона марака својих депонената.

Што се тиче Националне штедионице која ће наследити једну од кључних финансијских институција претходног система ЗОП, њен почетни капитал од око 5,3 милиона долара уложило је 13 акционара. Држава је посредством ЈУ гарант банке и ЈУБМЕС, као највећих акционара, задржала већински пакет акција Штедионице, а придружило јој се и неколико успешних предузећа и осигуравајућих друштава – Беопетрол, Тоза Марковић, Апатинска пивара, Ц маркет, Синтелон, Енергопројект...

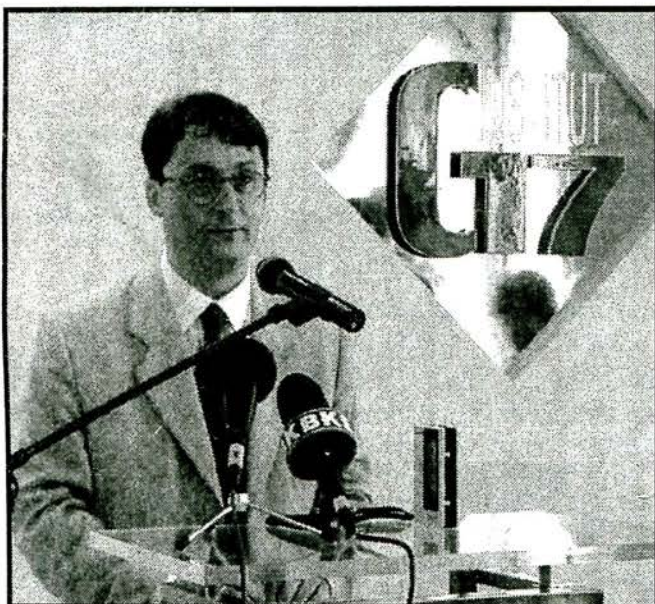
Ваљда је већ свима јасно да ови на власти брину једино о својим интересима и да се међусобно сукобљавају не би ли уграбили што веће парче колача, а све то преко грбаче народа.

Све ово био је повод за разговор са еминентним економским стручњаком, чланом Централне отаџбинске управе Српске радикалне странке Јоргованком Табаковић.

ПОСЛЕДИЦЕ ЗАТВАРАЊА БАНАКА – КАТАСТРОФАЛНЕ

• **Какве су последице затварања четири некада највеће српске банке за банкарство Србије и привредни систем?**

Пројекат „реформе“ банкарског система примењен на четири највеће српске банке заиста се једино може назвати затварањем. Од тренутка доношења такве одлуке све је постало могуће. Последице оваквог поступања су најкраће речено тешко сагледиве. Кршењем низа законских прописа који регулишу надлежности НБЈ у контроли банака и њиховој ликвидацији, прописа о санацији, стечају и ликвидацији, осам хиљада и петсто људи остало је без посла и без изгледа да пронађу нов. Велики број правних лица – депонената који нису били добро обавешћени, има проблема са извлачењем својих средстава и преносом у друге банке. Власници текућих и жиро рачуна имају могућност да се преко НБЈ и

Агенције за санацију банака информишу где ће, када и како моћи да приме пензије, плате, да ли су им кредити доспели даном отварања стечаја над овим банкама, или нису, коме ће о року доспећа чекова датих на почек плаћати покриће, итд... Сигурно је само да ће затезних камата бити и да нико не одговара на питање како и где сада зарадити плату.

Међутим, врло је индикативно да се мало или уопште не говори о томе зашто су само школама, као буџетским корисницима, дати савети да промене послушну банку уколико су биле депоненти неке од ове четири банке, што су оне и учиниле у року од неколико дана. Нико од надлежних „реформатора“ и „експерата“ не доводи у везу значајне привредне системе и ликвидираних банке, не објашњава предности овог поступка. Нико не помиње колико је девизних средстава ових банака остало блокирано на иностраним рачунима код првокласних банака у свету у тренутку увођења санкција, и то не у виду пласмана који се могу доводити у питање по степену наплативости, већ тренутно расположивих.

ПО ДИКТАТУ МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТИТУЦИЈА

• Стручњаци указују на чињеницу да су државне банке жртвоване, а да ништа није озбиљно урађено да се направи стручна економска анализа како да се проблем у банкарству прилагоди постојећим условима, банкама није пружена могућност за санацију. Гувернер је пре пет месеци најавио да пет банака (Славија банка, Ивестбанка, Југобанка, Беобанка и Београдска банка) иду у санацију да би их онда преко ноћи отерао у стечај. Да ли је и ово један од показатеља да је све унапред испланирано, да гувернер Динкић ради по страном диктату и за интересе западних моћника?

Лично сам била изненађена признањем попут овог „Било какав аутономни потез са наше стране није предвиђен, јер се ми ништа не питамо... то важи и за захтев да се затво-

ре четири велике домаће банке." Ово је изјавила др Дана Поповић, професор Економског факултета у Београду 16. децембра 2001. године за новосадски „Дневник“ објашњавајући да ћемо наредне три године бити под присмотром ММФ-а.

Верујем да нико више нема дилему на који начин комуницирају представници власти наше земље са међународним финансијским институцијама. Јасно је да је реч о диктатима који се слепо извршавају. Чуди чињеница да се они хвале својом послушношћу, а још више чуди слабо сазревање свести о цени коју већ данас сви плаћамо.

Закон о раду донет је по диктату, да би будући инвеститори могли лако да отпуштају, јефтино шаљу у пензију и на тржиште рада, по принципу – социјалну цену транзиције нека сноси држава и њени порески обвезници, само да страни купци буду задовољни. После усвајања овог закона почело је отварање тендера. Јавно, пред камерама, уз причу како цена није најважнија, „изабран“ је партнер чија је фотографија била једино изостављена у условима тендера. Пред камерама министар није објаснио да је ова власт, примајући донацију од старатељског фонда од 4.730.000 УСД за консултантске услуге у процесу приватизације, препустила право бирања стратешког партнера „агентима продаје“ – страним банкама и консултантима. Они бирају предузећа која ће се приватизовати, купце који ће их купити, програме развоја могу а не морају достављати. Домаће су адресе на које стижу тендери, канали за чување тајности, и засад домаћа полицијска кола за превоз документације. Они одаберу, а наш министар објави одабраног. Такву је улогу ова власт себи наменила. Они одреде које банке треба затворити и сви у власти се сложе, неки одмах а неки накнадно.

Ко од тога има користи, коме је боље? Просто је несхватљива лакоћа којом се доводи у питање судбина хиљада породица, без икакве алтернативе, судбина читавог привредног система.

• Шта је коначни циљ који Млађан Динкић, односно Г-17 жели да постигне оваквим потезима?

Као што се потпуно неконтролисано одвија либерализација цена и тржишта, исто тако се без плана одвија и реформа банкарског система. Динкићев циљ није у домену привредне структуре, ефикасне производње и тржишта, вишег животног стандарда и нечег сличног што би се подразумевало за једну одговорну власт. Његов циљ је постизање што веће моћи унутар ДОС-а, по принципу – ко има моћ над стварима има моћ и над људима, затим припрема нових стартних позиција у којима ментори са стране неће више финансирати политику Г17 и осталих странака и странчица.

„БЛАГОДЕТИ“ ГЛОБАЛИЗАЦИЈЕ

За менторе са стране долази време наплате дугова кроз приватизацију, кроз потпуно слободни приступ овом тржишту са минималним царинским стопама за све врсте роба. Кроз личне циљеве Динкића и њему сличних Запад и Америка постижу своје сасвим конкретне опште циљеве – амнестију за ратну штету у походу преко Балкана експериментом примене „светиње људских права“ НАТО методом укључивање наше земље у опште токове и „благодети“ глобализације.

Ту „благодет“ глобализације осетићемо најпре кроз дужничко ропство у којем су само замењене цене дугова (7.7% на 4.7% , ако је уопште веровати Лабусу) , али већ у овогодишњем буџету значајна средства намењена су сервирању дугова (1.7% од друштвеног производа).

Шта смо од директних инвестиција добили? Донације које су прошле само преко наших рачуна и вратиле се земљама дародавцима, заобилазећи и буџет и извештаје. Питић помиње 350.000.000 УСД помоћи у прошлој години као трешину од обећаног, али доказа примаоца нема. А нове донаторске конференције за Авганистан се већ спремају по истом сценарију, вероватно се креирају и нова жаришта.

Југославија више није подручје „недовршеног мира“, она је подручје још потпуно неуништене економије. Динкић и остали вредно раде на томе.

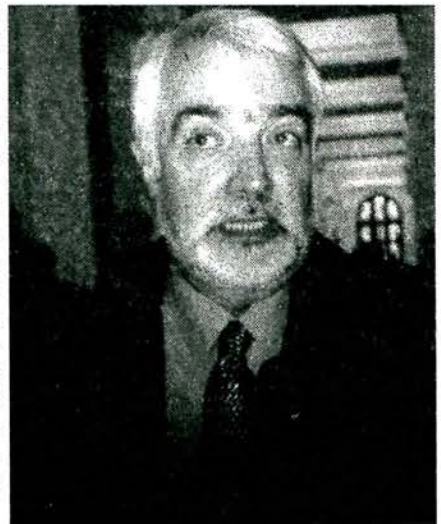
• **Шта је главни узрок пропадања банака?**

Главни узрок је сасвим сигурно системске природе. Мобанкарски систем је у Југославији напуштен још крајем педесетих година. Међутим, систем комерцијалног банкарства није никада до краја развијен. Највеће ограничење је несвојински карактер система у којем је постојала политичка контрола над банкама, које су формално биле у власни-

Зашто ММФ инсистира на програмима који су се показали неуспешним и који циљ тиме жели да постигне? Очигледно је да оздрављење националне економије једне државе није циљ. У основи свега су страни инвеститори које занима једино профитабилност улагања. ММФ је институција тих актера светске сцене, која је у стању да креира овакве програме, одлучује куда иду и када иду паре. А шта ће бити последица такве политике у конкретной земљи, то се њих не тиче.

штву друштвених предузећа. Током седамдесетих година „мешовит“ финансијски систем испољио је своје слабости – преносење губитака из сектора предузећа у комерцијалне банке и даље у биланс централне банке, висок ризик и слаба заштита интереса власника депозита који су трпели сталне губитке у условима фаворизовања зајмопримаоца.

Већина југословенских банака садржи у својој статусној дефиницији контроверзу између својинског карактера друштвеног капитала и корпоративне правне форме која је институционализована Законом о банкама из 1993. године. Контроверза о којој је реч исказује се у супротстављеним интересима власника и управљача банкама, која већим интересовањем за остваривање дужничке добити него дивиденде и капиталне добити, онемогућава нормално стварање профита банке и обезвређује њен капитал политиком реално негативних каматних стопа.

У досадашњој пракси већине банака доминирао је интерес за остваривање дужничке добити и као такав уграђен је у управљачку структуру садашњих псеудоакционара друштвених банака. Разлог за то је и инерција традиционалног функционисања банака као „финансијског сервиса“ сектора предузећа.

У једном периоду муњевити раст девизног курса био је у тесној вези са развојем и пословањем приватносвојинског и мешовитосвојинског банкарства. Њихово пословање је било готово нерегулисано, али не због слободе да развију конкуренцију са постојећим великим друштвеним банкама, напротив, мотив је био у томе да им се остави што већа слобода у мобилисању тезаурисаних девизних средстава (из слемарица) и то путем откупа девиза на „дрном“ тржишту по стално растућем курсу, или путем подизања девизних каматних стопа до апсурдних висина.

Овако либерално, али хаотично и хазардерско пословање приватних и мешовитих банака наизглед је омогућавало преживљавање и једном броју грађана који су извесно време живели од високих камата и друштву у целини, јер је црно тржиште било значајан допунски фактор снабдевања многим артиклима. Али негативне последице су биле много веће. У тренутку када се исцрпео фонд тезаурисаних девиза и кад се из неких разлога пољуља поверење наступа колапс, неповратно је компромитовано приватно и мешовито банкарство.

Економско политичким мерама, свакако погрешним, у троуглу раст цена – девизни курс – каматне стопе подстакнут је процес „бежања“ динара из банака на улицу, и бесмучна трка за девизама. Контрапродуктивно дејство имали су и многи погрешни потези у спровођењу политике готовог новца. Грађанин није могао подићи свој новац кад је то хтео, претворити га из депозитног у готов новац, а то је минирање поверења у банке, минирање камена темеља на коме почива банкарско пословање. Међународна изолација уз нетржишни систем одлагала је неминовну радикалну операцију која је морала имати истовремено и својински и санациони карактер.

После усвајања Закона о раду почело је отварање тендера. Јавно, пред камерама, уз причу како цена није најважнија, „изабран“ је партнер чија је фотографија била једино изостављена у условима тендера. Пред камерама министар није објаснио да је ова власт, примајући донацију од старатељског фонда од 4.730.000 УСД за консултантске услуге у процесу приватизације, препустила право бирања стратешког партнера „агентима продаје“ – страним банкама и консултантима. Они бирају предузећа која ће се приватизовати, куће који ће их купити, програме развоја могу а не морају достављати. Они одаберу, а наш министар објави одабраног. Такву је улогу ова власт себи наменила.

Основни циљ реформе банкарског система је трајно одржавање његове стабилности и солвентности јер само такав банкарски систем може бити предуслов успешне транзиције југословенске привреде. У овој дефиницији су изгледа и основне разлике приступу реформи банкарског система. Овој власти је очигледно циљ да рашчисти терен за стране банке у пословима прикупљања тезаурисаних девиза, провизија за замену евра, али и информација о бизнис плановима наших предузећа која затраже информацију о добијању кредита где странци не признају пословну тајну, заштићене податке о добављачима, купцима, плановима... све је занимљиво и битно, нарочито ако се не мора платити.

БАНКАМА НИЈЕ ОМОГУЂЕНО ЕФИКАСНО ФУНКЦИОНИСАЊЕ У ТРЖИШНИМ ОКОЛНОСТИМА

• Досовска власт, бранећи своје потезе, истиче да су банке пропале и да је стечај био једино решење. Да ли је то тачно, ако није, шта је требало урадити да се банке спасу, конкретно шта би Српска радикална странка урадила да је на власти?

Досовска власт невестшто брани туђа решења, заборављајући да је од 5. октобра 2000. године имала могућност да по постојећим законским прописима обезбеди адекватну контролу и изнад свега надзор. Трешало је створити пре свега оперативни оквир који је био потребан да би омогућио банкама ефикасно функционисање у тржишним околностима – примену законодавства, одговорност за нетачне извештаје, примену рачуноводствених оквира, примену правила опрезности и одговарајући надзор, у свету познате „системе раног упозорења“.

Међутим, за примену ових мера и стварање оваквог оквира потребан је и ауторитет НБЈ. Ауторитет се обезбеђује између осталог и компетентношћу. Нормална својинска структура банке и привреде кроз приватизацију је услов нормализације односа између власника и управе и нормализације пословања. За све банке је у првој фази било нужно извршити специјалну ревизију. Квалитет информација из банкарских извештаја мора бити несумњив. Реформа контролног механизма НБЈ требало је да нормализује процедуру улаза (лиценцирања) и излаза (банкротства) банака, рачуноводствени систем као и процедуру контроле над високо

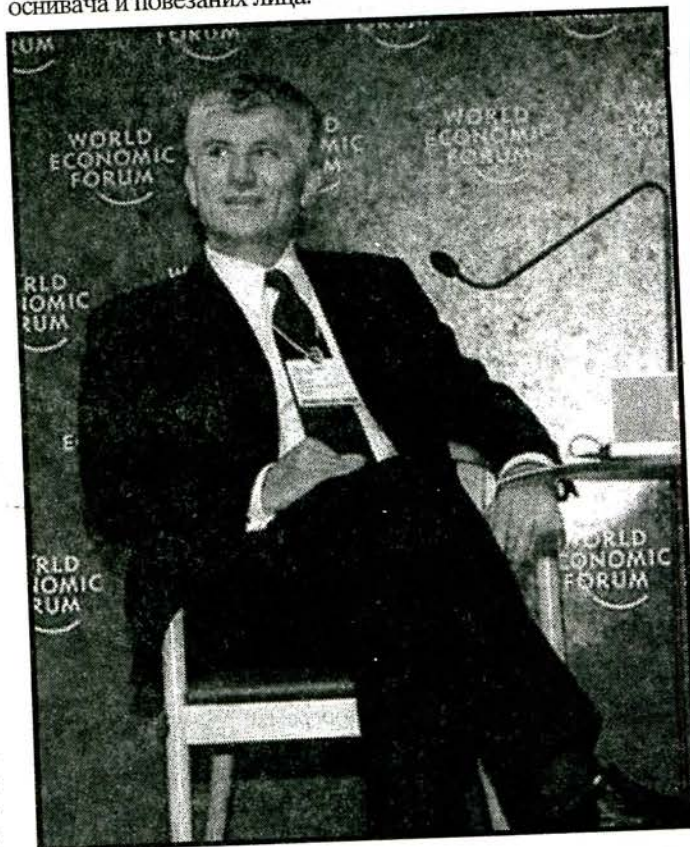
ризицим операцијама банке (кредитирање власника банке, улагање у власничке хартије од вредности), кредитирање повезаних лица – акционара.

За банке које не испуњавају прописане норме морају постојати и примењивати се ефикасни системи санкција, повчане казне за банку и појединце, забрану одређених активности, укључујући ограничавање одређених видова кредитирања, појачавање интерне контроле, захтев за отписивање одређене активе, побољшање управљања уз смену менаџмента и делиценцирање. Банке које нису у стању да удоволе новим стандардима и нормативима поступно би биле делиценциране, изложене продаји или припојене другим банкама. У овим активностима важно је водити рачуна о поступности, како активирање општијег система надзора не би изазвало негативне ефекте на укупну привредну активност тиме што би се делиценцирао већи број банака истовремено.

ЦИЉ ОТВАРАЊА НАЦИОНАЛНЕ ШТЕДИОНИЦЕ – ЗАДОВОЉАВАЊЕ ИНТЕРЕСА ОСНИВАЧА И ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА

• Који је, према вашем мишљењу, прави разлог за отварање Националне штедионице, када према тврдњама експерата за тим није било апсолутно никакве потребе, јер већ постоји Поштанска штедионица?

Ако је идеал премијера Владе, Србија као једно предузеће чији је он менаџер како сам тврди, отварање Националне штедионице као сопствене финансијске институције потпуно одговара синдрому „кућне банке“, банке одређених групација. Такве банке немају адекватну циљну функцију, већ су оријентисане на задовољавање интереса тих групација – оснивача и повезаних лица.

Влада ће рачуне – депозите државних фондова, јавних предузећа, великих привредних гиганата, буџетских корисника... концентрисати у том хермафродиту – Националној штедионици, да све остане у кући. Тако се у време неконтролисаних и неограничених моћи понашало Јавно предузеће „Србијашуме“, од основне делатности, преко минералне воде, зачина, до телевизије, и све под фирмом смањена трошкова.

Основни услови за развој банкарства су: дефинисани својински односи, елиминисање политичких утицаја, поштовање принципа банкарског пословања „тврдо буџетско ограничење“ у целокупном финансијском систему уз развој финансијских тржишта и враћање поверења у банке и преко потребну правну сигурност.

Влада која је 2001. годину завршила са 22 милијарде динара дефицита (10 милијарди није стигло од приватизације и 12 милијарди није стигло од донација) у републичком буџету, показује како схвата „тврдо буџетско ограничење“. Задужује се од НБЈ према губеру који јој одмери ММФ а не Закон о НБЈ, што сазнајемо само у фазама нерегулисаних унутардосовских односа. Услови задужења и рокови ће остати тајна, иако би то морало бити јавно, како они воле да кажу транспарентно. Влада која у буџету за 2002. годину није приказала донације по Законима о старатељском фонду, пристигле за потпуно одређене кориснике, на пример Агенцију за приватизацију, Агенцију за развој малих и средњих предузећа... Таква Влада жели да буде трећински оснивач – власник Националне штедионице. У њој ће се запослити кажу око 600 отпуштених банкара од 8,5 хиљада, али „младих који су се школовали у иностранству“. Знање енглеског језика, неискуство, послушност, рад по упутству са Запада, то су „вредности“ које данас пролазе.

СВАКА СЛИЧНОСТ ЈЕ СЛУЧАЈНА?

• Да ли је и код нас могућ „аргентински сценарио“, односно да ли би релативно слична монетарна политика у блиској и даљој будућности могла да уведе Југославију у социјалне и политичке немире? Да ли је ово што се догодило са Аргентином још један у низу доказа да су програми ММФ-а и Светске банке погрешни, боље рећи катастрофални по egzистенцију становништва?

Аргентина је на свом путу од богаташа до просјака вођена сигурном руком ММФ-а. Први економиста Светске банке Штиглиц утврдио је да „животињски дух“ инвеститора, удружен са економском рецесијом може довести до краха друштва. Аргентина је доказ.

ММФ одбија приговоре да је за стање у Аргентини у највећој мери крив управо концепт Фонда на чијој некритичкој примени се инсистирало последњих десет година. Тврди се да су диктати одлични, али да их у Аргентини нису добро примењивали. Чињенице су следеће: 1991. године усвојен је план конвертибилности као лек за инфлацију која је у јуну 1989. износила 200%. Десет година је курс националне валуте (песо) био један долар, и она је била прецењена. Друштвени производ је 1995. године пао за 7,7%. Аргентина је послушно спроводила потпуну приватизацију у свим делатностима – телекомуникације, електропривреда, железнички и ваздушни саобраћај, рударство, нафтна индустрија, водоснабдевање... Као једна од последица тог процеса појављује се раст стопе незапослености од 20%. Поред програма потпуне приватизације спроведен је и програм потпуне либерализације, до тржишта финансија које је одмах реаговало бежањем капитала.

Фонд који је давао „савете“ (читај: налоге) и они који су их примењивали нису имали слуха за упозорења да је еконо-

мија земље изузетно неотпорна на спољне ударе и да зависи од прилива приватних инвеститора и банака. ММФ је улагао само онолико средстава колико је било покривено новим кредитима. Прошле године Аргентина је добила кредитни пакет од 26 милијарди долара од ММФ-а, а ове године је требало да врати 27 милијарди долара. Упућени тврде да Аргентина од тог кредита није добила ниједан цент. Па ипак под притиском ММФ-а морала је да смањује социјална давања, да смањује примања службеника и пензионера... Решења за незапосленост нема, највећи део становништва је на граници сиромаштва. У појединим провинцијама дугови за воду су порасли за 400%.

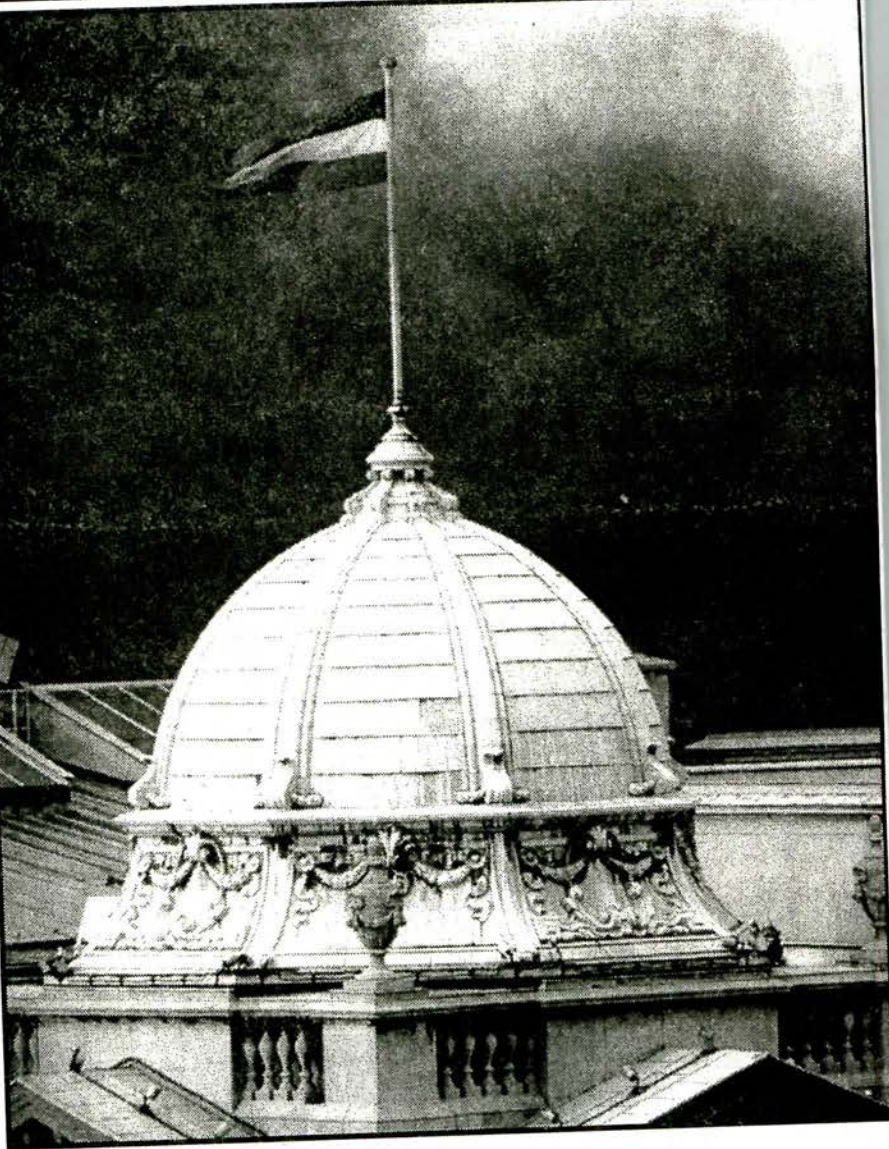
Ми смо данас предмет истог сценарија ММФ-а. Питање је зашто ММФ инсистира на програмима који су се показали неуспешним. То отвара и питање циља који се жели постићи оваквим програмом. Очигледно је да оздрављење националне економије једне државе није циљ. У основи свега су страни инвеститори које занима једино профитабилност улагања. ММФ је институција тих актера светске сцене, која је у стању да креира овакве програме, одлучује куда иду и када иду паре. А шта ће бити последица такве политике у конкретној земљи (социјални и политички немири, крах националне валуте, уништење читавих привредних делатности...), то се њих не тиче. Ако је успутни резултат оздрављење економије, то је заслуга њихових лекара – економиста, а ако пацијент не преживи њихову операцију, то је бојја воља.

Аргентински случај неће натерати ММФ да било шта промени у свом понашању. Рећи ће да је исти рецепт успео у Чилеу а да Аргентина (некада богата држава у којој је земља издашна, земља жита и стоке...) има проблем менталитета и историје која кроз перонистички покрет показује да су Аргентинци склони популизму и неуважавању тржишта, па зато данас блокирају путеве и узимају економску расподелу у своје руке.

Кад некритичка примена надрилекара ММФ-а доведе до социјалних и политичких немира у Србији, неће овом народу бити важно што ће неко „умети да објасни“ да је програм ММФ-а остао без резултата због менталитета самоуправљача негованог деценијама. Нужно је рашчистити са највећом савременом илузијом, а то је прилив страног капитала. Ако и дође у нашу земљу биће пласиран тамо где ми најмање желимо. Дугови које актуелна власт прави и беда у којој ћемо остати, ако ово потраје, најалост неће бити илузија.

Иза затворених врата, далеко од јавности, званичници Србије и Црне Горе договарају се о будућности заједничке државе. Њихови маршјонски преговори све више подсећају на садржај филма „Дванаест гневних људи“ у коме дванаест поротника затворених у једну просторију одлучује о судбини малог дечака. Дечак је недужан али са њиме се не слажу поједини поротници који, водећи се личним предрасудама и комплексима, израже да се дечак прогласи кривим за убиство свог оца. Судбина Југославије је у рукама неких других гневних људи који, изигравајући поротнике, покушавају да одлуче шта је најбоље за оне који живе на овим просторима, при томе заборављајући да их приушћају шта они заправо желе. Ипак, последњу реч даће врховни судија, високи представник Европске уније за спољну политику и безбедност, Хавијер Солана и ипак добиће прилику да о томе напише пар књига и упишу своју биографију.

Почетком марта навршило се десет година од одржавања референдума, на коме су се грађани Црне Горе изјашњавали о томе да ли су за то да Црна Гора као савезна и потпуно равноправна остане у заједници са онима који то буду желели. Са великом већином позитивних гласова понуђена опција је прихваћена и становници Црне Горе наставили су да живе у заједничкој држави, Југославији. Ових дана, док трају преговори око редефинисања односа у федерацији ово питање је актуелније него икада пре. Држава је сведена на свега две републике чланице којима на располагању стоји све мање времена за неке дуготрајне догово-

ГНЕВНИ ПОРОТНИЦИ О СУДБИНИ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ре и могућности да се прихвати или евентуално одбаци унапред припремљен план који нуди Запад. Иако маркетиншка истраживања, која се готово свакодневно спроводе по црногорским градовима, показују да је већи број испитаника за заједнички живот са Србијом у Југославији, председник Црне Горе, Мило Ђукановић, изјављује да црногорска власт не одустаје од пројекта независности ове републике. Ђукановић ипак истиче да је у овом тренутку тешко прецизирати термин одржавања референдума о државноправном статусу Црне Горе. С друге стране многи пак тврде да је план Хавијера Солане о преуређењу заједничке државе већ прихваћен и у Србији и

у Црној Гори и да би према тим најавама референдум могао бити одржан тек за пет година. Ову информацију за сада нико из врха црногорске власти није желео да коментарише, већ је само оцењено да су разговори са званичником Европске уније били успешни и да представљају напредак у процесу преговора. Одговарајући на питање да ли то значи да у Црној Гори референдум неће бити Мило Ђукановић је негативно одговорио и додао да референдум није баук већ уставна и демократска процедура. Многи су овај његов одговор узели са резервом сматрајући да је он овом својом изјавом заправо само желео да смири гнев својих малобројних присталица којима је годинама

Повлачење Војске Југославије из Црне Горе?

У случају да дође до стварања уније Србије и Црне Горе, званична Подгорица захтеваће сопствену војску. – Та војска имала би заједничку команду у којој би обе државе подједнако учествовале. Одлуке би се доносиле искључиво консензусом, а у њиховом доношењу учествовали би председници Србије и Црне Горе и свегуално председник уније, или представник неког заједничког тела које би можда постојало – изјавио је саветник црногорског председника Мила Ђукановића, Миодраг Вуковић. У међувремену, у штампи су се појавиле спекулације о распуштању Подгоричког корпуса Војске Југославије као један од могућих предуслова за политичке преговоре о редеофинисању односа Србије и Црне Горе. Уколико до тога дође улогу војске у овој републици преузеће добро опремљена црногорска полиција или Војска Црне Горе која би се формирала од делова Подгоричког корпуса и морнарице.

обећавао самосталну државу. У оне скептичне спада и лидер Либералног савеза Црне Горе, Миодраг Живковић, који је поручио Ђукановићу да ће, уколико прихвати редеофинисање федерације, морати да потражи нове коалиционе партнере. Председник либерала сматра да би прихватање предлога Хавијера Солане, значило заправо поновно прихватање федерације. Он посебно

истиче да предлог овог званичника Европске заједнице, унију садржи само у наслову а да је све остало чиста федерација, која би само одложила проблем и довела до пропасти пројекат црногорске независности. Разјарене либерале није успео да смири ни сам Ђукановић који је, за такво стање у народу и однос окружења према самосталној Црној Гори, оптужио медијске

кампање вођене из Србије, а којима су највише изложени људи који живе у граничном појасу према овој републици. Ђукановић је истакао да су житељи тих предела изложени пропаганди разних политичких манипулација са судних простора, који покушавају људе да заплаше од нечега што се назива као извесно решење државно-правног статуса Црне Горе. Према речима председника Црне Горе, те манипулације долазе из главних београдских филијала у Подгорици и новопазарских политичких центара, од којих се једни залажу за Велику Србију а други плаше људе наводним цепањем муслиманског националног бића у Санџаку. Целу ствар, пред очима својих коалиционих партнера покушало је, нешто касније, да исправи и председништво Демократске партије социјалиста, које је објавило да се та странка убрзано припрема за референдум и предстојеће локалне изборе. У предстојећој референдумској кампањи посебно је истакнута улога чланова председништва од којих ће свако имати посебно задужење у агитовању гласача. Многи сматрају да је то у ствари Ђукановићев покушај да се што безболније извуче из целе ситуације и да референдумом запарава, како ствари, стоје неће ни бити. Аналитчари садашњег председника Црне Горе већ сматрају човеком прошлости који ће морати да прихвати Соланин предлог и тиме добије гаранције да неће бити изручен Хашком трибуналу. Са друге стране, као

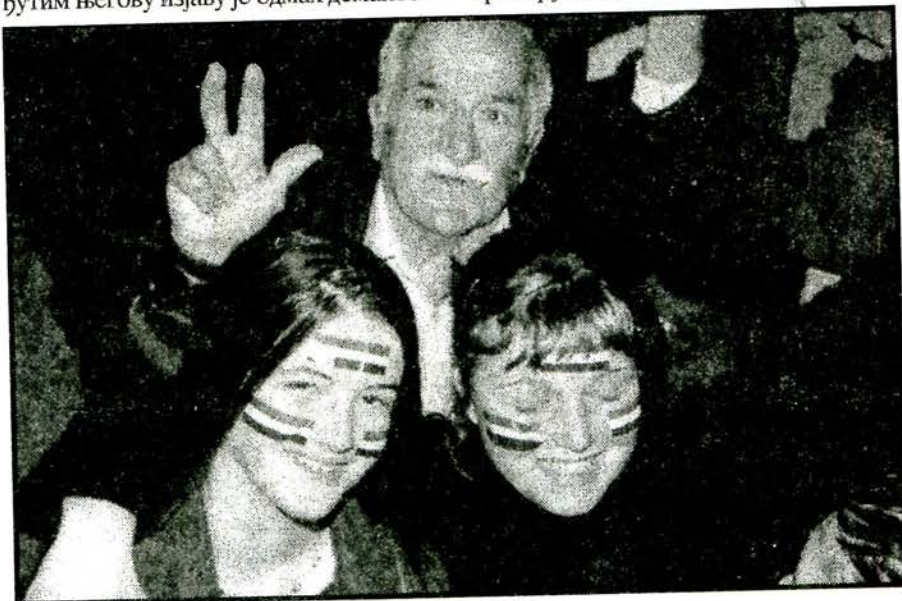
човеку који се повезује са многобројним криминалним радњама у овој републици, пре свега шверцом дувана, мирно повлачење из јавног политичког живота донело би и неку врсту сигурности да га неће задесити иста судбина као бившег председника Савезне Републике Југославије Слободана Милошевића. Да је тако сведоче и најаве да би кандидат за председника Црне Горе, на предстојећим изборима, који би требало да буду одржани до краја године, могао да буде Миодраг Лекић, југословенски амбасадор у Риму. То би практично значило да се Мило Ђукановић неће поново кандидовати, јер његова позиција није више тако стабилна а и подршка Запада је пресушила. Односи Србије и Црне Горе заиста би према свим најавама могли да буду разрешени до краја месеца. Заједничка држава имала би неколико ресора а тренутно из затворених врата званичници Подгорице и Београда усаглашавају преостала економска питања. Аналитичари се слажу да би будућа федерација по Соланином предлогу била једна хибридна творевина устројена по принципу функционалности са минимумом заједничких органа власти, без јединственог тржишта и царинског система. Србија и Црна Гора би на тај начин у економском смислу биле потпуно посебне земље.

Заједничка држава и даље неизвесна

Разговори о судбини федерације и даље се настављају далеко од очију јавности. Да нешто више сазнају о договорима између званичног Београда и Подгорице, све теже полази за руком и новинарима, које је полиција отерала са платоа испред палате федерације док су чекали на исход преговора. Они малобројни обавештени тврде да се ствари не одвијају најбоље и да су пре-

говори поново враћени на сам почетак. Очигледно да од Соланиног уверавања да је преостало да се политичари договоре још око неких ситних детаља, нема ништа. И једна и друга страна, свака са својим аргументима, вуче на своју страну. Како сазнајемо договор још није постигнут ни око тога да ли ће заједничка држава уопште и постојати. Из кабинета југословенског председника Војислава Коштунице издато је једно конфузно саопштење које је, ако је имало за циљ да још више збуну јавност, успело у томе. У штуром саопштењу се наводи да су учесници констатовали око којих је питања у досадашњим консултацијама утврђено да је могућно постићи сагласност, а где и даље постоје разлике у погледима на будуће односе двеју република, тако да заправо никоме није јасно шта садржи договор српских и црногорских политичара. Према речима Мирољуба Лабуса, потпредседника Савезне владе, постигнута је сагласност о једном државно-правном субјекту. Међутим његову изјаву је одмах деманто-

вао Милан Рођен, саветник црногорског председника, тврдећи да су сва питања још увек отворена, укључујући и питање државно-правног субјекта. Неслагање постоји и око имена нове државе. Поједини политичари сматрају да у називу обавезно мора да стоји реч унија, али и Југославија, док други пак то одлучно одбијају. Црногорски кадрови су одлучни у томе да будућа творевина никако не сме више да буде држава већ само заједница Србије и Црне Горе у којој се неће одрећи свог пореског система, монете, царина и спољнотрговинске делатности. Но, ни званични Београд није остао дужан, својим колегама из суседне републике. Њихов списак жеља је такође подужи уз једну напомену и апел да је прво ипак требало да се договоре око неопходног минимума за опстанак заједничке државе. Заједничке државе са друге стране нема без јединственог монетарног и валутног система, заједничких царина и јединственог спољнотрговинског режима. О коначном решењу целе ујдурме која се заувала, без увида у све то, оних који треба у тој држави и да живе, за сада се само нагађа. Представници Европске уније тврде да не постоји строго одређен рок за окончање преговарачког процеса о уређењу државно-правног статуса Србије и Црне Горе, али се не одустаје од друге половине марта за окончање договора. Неуспели наставак преговора окарактерисан је као благо померање задатог рока. За сада и београдска и подгоричка страна нерадо признају да судбина даљих преговора зависи од исхода састанка министара Европске уније и са неизвесношћу очекују да се Солана појави са новим инструкцијама и препорукама.

САЛОНСКИ ПРВОБОРЦИ

Одмах после петоктобарске револуције чистике и промене нису заобиле ни основно и средње образовање и Универзитет. Посмењивани су старари директори и декани и уместо њих по партијској линији постављени нови. Јавна је тајна да, као што је све у земљи подељено међу лидерима ДОС-а, тако су подељене и функције у школству

Да нам је школство у дубокој кризи то сви знају исто као што већина становника Србије стрепи од дуго најављиване реформе школства, знајући да је Министарство сачињено од углавном неспособних људи који су на своје функције дошли по партијским заслугама. Према незваничним информацијама највише смерница за будуће школство дошло је од Сорос фондације која већ годинама уназад по земљама источне Европе организује семинаре за наставничке кадрове и саставља школске програме. Према речима учесника тих семинара, уколико се макар и мали део замишљеног спроведе, школе ће више личити на курсеве него на школе, а учбеници на приручнике за исте. Да се део тих планова спроведе и у нашој земљи треба да се побрину министрови помоћници, који су до својих положаја дошли због својих заслуга у петоктобарској револуцији. Помоћници министра за средње образовање су углавном Соросеви кадрови. Рефик Шећубовић је на место помоћника дошао као кандидат Фонда за отворено друштво, док је његова колегиница Тинде Ковач представник Соросеви филијале у Мађарској, а Невена Вранеш помоћник министра у надзорној служби, кадар је Демократске странке.

Где су првоборци с Универзитета

Слично ствари стоје и са министровим помоћницима задуженим за високо образовање. Србијанка Турајлић ускочила је у Министарство као директор Алтернативне академске образовне мреже коју једним делом финансира и Соросева фондација. Некадашњи првоборац за нови универзи-

тет озбиљно се замерила ректору Београдског универзитета Марији Богдановић која Турајлићку оптужује да је главни кривац за недоношење новог Закона о универзитету. Некада професор на Електротехничком факултету, Србијанка Турајлић тренутно не помишља на повратак на факултет, још увек је више окупира политика.

Београдски универзитет упутио је ових дана пар жестоких критика на рачун Министарства просвете због кашњења у реформи универзитета. Из Министарства сматрају да су прозивке неосноване јер Министарство функционише као сервис услуга где свако може да се обрати и понуди нове идеје. — Нико са Београдског универзитета није нас позвао са жељом да разговара о проблемима. Али је недавна прослава Дана БУ изгубила свечани карактер, јер се свела на прозивке у којима су учествовали чак и студенти — истакао је министар просвете. Учмалост просвете а и самог Универзитета можда највише потврђује пример Електротехничког факултета, некадашњег језгра првоборца против важећег Закона о универзитету. Одмах по доласку на место декана Боривоје Лазивић се потрудио да ућутка све своје неистомисљенике, тако да су поједини професори приморани да оду у преверемени пензије. Јова Радуновић, професор овог факултета, који је студентима давао највећу подршку у тражењу оставке бившег декана Владе Теодосића, после петог октобра добио је место саветника у Министарству за телекомуникације и постао председник Управног одбора Института за физику па је нагло ућуткао. Некадашњи декан Хемијског факултета Иван Јурашић, који је стално писао притужбе против тадашњег режима и довођења политике на Универзитет, захваљујући чланству у Демократској алтернативи постао је проректор Београдског универзитета.

Ово су само неки од примера којих има много. Власт је некадашње вечите и најгласније бундије, доделивши им функције, успела да стави под своју контролу и обезбеди себе од малих непријатности са којима се суретала претходна власт.

ПИТАЛИ ВАС

СТО

ИМА ЛИ ПОЛИТИКЕ У ШКОЛСТВУ

Мислим да се политика и превише уплела у наше школство. Ја живим на Врачару и тврдим да су тамо школе подељене између Демократске странке и Демократске странке Србије. Која је где припала види се по томе ко седи у школским одборима и у којој је партији директор. Не кажем ја да тога није било и раније, али чини ми се не у овом облику. Данаас се игра без пардона.

(професор, 53 године)

Читао сам о томе нешто и ако је то тачно требало би их све посмењивати. Раније су нас комунисти терали да се учлањујемо у партије да би напредовали, ако је то тако и данас то неће на добро изаћи.

(пензионер, 80 година)

Моја директорка је члан Демократске странке и ја јој то не замерам. Може да ради шта хоће и нико јој ништа не може. Остали професори стално кукају да немају паре, а она долази скоцкана на посао, сигурно је неко добро плаћа. По школи се прича да узима паре од изнајмљивања школске сале.

(матурант, 18 година)

За овакво стање у образовању криви су они који су на челу Министарства просвете изабрали неспособног Гашу Кнежевића. Изгледа да се он тамо ништа не пита и да је намерно доведен да би неко уништио наш школски систем.

(правник, 41 година)

Политике има и треба је избацити. Прозивали су претходну власт да је дозволила да политика уђе у школе и на Универзитет, а сада понављају исту грешку. Смењени су стари директори и декани припадници старог режима и уместо тога да буду изабрани на њихова места стручни људи поново су изабрани партијски кадрови.

(службеник, 37 година)

Кадровска политика спроводи се по страначком принципу чак и по школама. Ако си члан партије на власти напредоваћеш, постаћеш директор, а ако се супротставиш таквој политици бићеш избачен на улицу.

(новинар, 27 година)

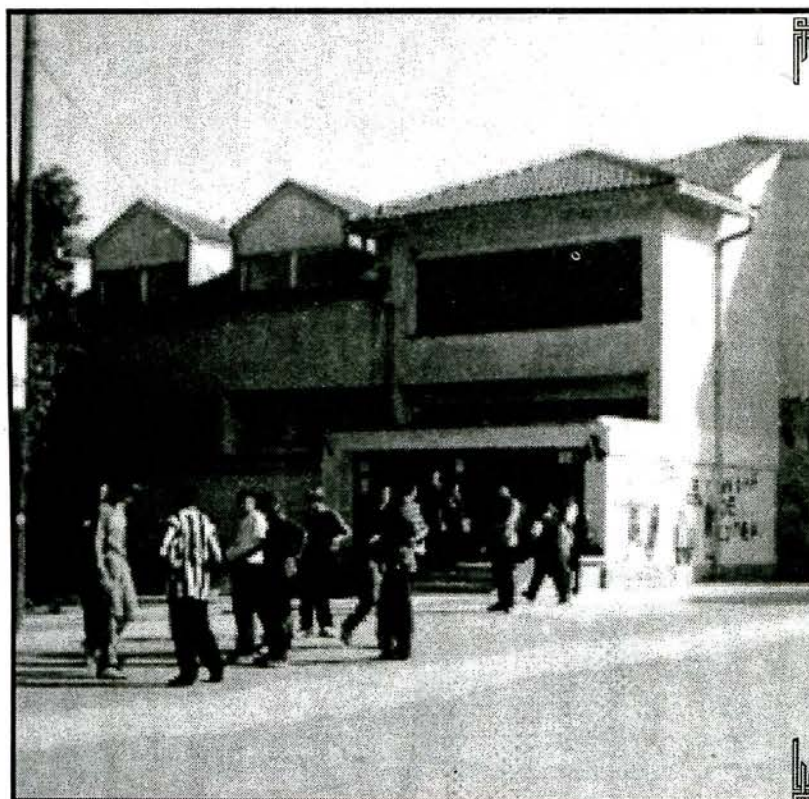

ПОЛИТИКАНТСТВО У ШКОЛСТВУ

У почетку нисам могла да поверујем у све то, а онда ми је све више постјавало јасно колико се полица ућела у школе – наставља своју причу Ружица Седлар. Обе раднице су радећи по школама провеле читав свој радни век. Шеф рачуноводства има 15 година радног стажа у школи, а секретар 20 година. Сада су се, као сведоци нечијег незнања, непоштовања закона и пројиса, и зашто што их је неко окарактерисао као припаднике бившег режима, нашле на улици без посла. Нисмо ми сведоци само њене неспособности већ и неспособности њених сарадника Мишиновић Миљана и Биљане Мајић, чланова Демократске странке који су је и довели на ту функцију. Директорка Горица Вржина тврди да је дисциплински поступао окренути а касније и уручени оштрици зашто што су и секретар и рачуновођа одбијали да извршавају њена наређења

Оно зашта су оптуживали претходни режим, да се диктаторски понаша, је смешно у односу на демократију у Хемијско – прехранбеној школи у Београду, највећој те врсте у Србији, и до школске 2001 – 2002. године најугледнијој – започињу своју исповест Ружица Седлар, доскора секретар ове средње школе и Оливера Новески, шеф рачуноводства, а сада незапослене. – То што школом практично руководе представници синдиката, чланови Форума синдиката средњих стручних школа, или истакнути чланови појединих партија, пре свега Демократске странке, не можемо за сада да поткрепимо матери-

јалним доказима, али имамо причу која садржи конкретне доказе како се после петоктобарске револуције спроводи демократија по средњим и основним школама широм Србије – кажу огорчено и додају да ниједна од њих до сада није била члан ниједне партије, нити ће бити и по цену изрицања мере престанка радног односа, како кажу у монтираном и плаћеном процесу, зато што је неко добио допис, са препоруком Форума синдиката, да нови директори треба да се разрачунавају са представницима претходног руководства, поготово са рачуновођама и секретарима као припадницима бившег режима. – Факс са таквим прогласом поменутог

Добар бизнис уз обавезне беле мантиле

Оптужене раднице оптужују директорку Хемијско-прехранбене школе Горицу Вржину да је уз њену дозволу шеф лабораторије ученицима продавао обавезне беле мантиле. Ученици су мантиле плаћали у кешу на руке шефу лабораторије и за то нису добијали никакве признанице. Директорка пак на све ово каже: – На огласној табли један приватник је ипак оштрицао оштрица са понудом за продају белих мантила и то 20 одсто јефтиније него у продавници. Прво сам хтела да шекица заснува тог приватника, али онда сам се одлучила да то води шеф лабораторије. У школи има 1.700 ученика и сви морају да имају радне мантиле.

Када је туђе онда може

Стиску оштријуби на рачун директорке бивши шеф рачуноводства и секретар школе додају и случај Цвијовић. Директорка је почешком ове године склопила уговор са адвокатском канцеларијом Цвијовић за заступање школе пред судовима и надлежним државним органима, а све то уз месечни плаћањ, трошкове бензина, фотокопирања и процените. До сада је ше трошкове за плаћу обављала секретар школе.

синдиката ми је послала колегиница из Филолошке гимназије и према њеним речима он је упућен свим школама, као интерна смерница новопостављеним директорима. У почетку нисам могла да поверујем у све то а онда ми је све више постајало јасно колико се политика ушла у школе – наставља своју причу Ружица Седлар. Обе раднице су радећи по школама провеле читав свој радни век. Шеф рачуноводства има 15 година радног стажа у школи, а секретар 20 година. Сада су се, као сведоци нечијег незнања и непоштовања закона и прописа и зато што их је неко окарактерисао као припаднике бившег режима, нашле на улици без посла.

Директорка кадар Демократске странке

Лоши међуљудски односи, одсуство тимског рада у Хемијско-прехранбеној школи после неколико месеци своју кулминацију доживели су када је директорка ове школе Горница Вржина дипломираном правнику и економисти Ружици Седлар и Оливери Новески уручила отказе. – Проблеми са новом директорком кренули су од првог дана због тога што се лансирала прича о некаквим крађама у претходном режиму за које смо знале да нису тачне. То је био само почетак наших проблема. Све је још више почело да се закувава када смо почеле да је упозоравамо на неправилан и незаконити рад.

Прво смо је упозоравале усмено а касније и писменим путем. Сукоб је ескалирао довођењем Мирослава Михаљчића, који је требало да направи извештај о финансијском пословању школе и наређивањем нама да му предамо сву документацију без икаквог писаног трага. Ми смо извршиле њено наређење али тек после писане одлуке Школског одбора који је одлучио да се Михаљчић ангажује по препоруци Градског секретаријата за образовање. Директорку је то разбеснело – каже Ружица Седлар и додаје да је позадина целог случаја у ствари много комплекснија, са политичким конотацијама. – Директорка је изабрана између три кандидата захваљујући томе што је била кадар Демократске странке и својим обећањима да ће се разрачунати са претходним руководством школе, за које тврди да су лошопи. Она сада на све могуће начине покушава да оправда своје лажи.

Стари директор је смењен али ето сме тамо јој ми, рачуновођа и секретар школе. Сматра да са старим директором и ми треба да добијемо отказ. Кроз приватне и званичне државне инспекције, конкретно уз

Директорка тврди да су све оштријубе неистините, сматрајући да би се нарушило углед школе уочи предстојећег уписа. Директорка уједно тврди да није члан ниједне партије, већ да је изабрана између три кандидата и поручује новинарима да ће да их штријуби због изношења неистина као и оштријубене раднице. Бивши шеф рачуноводства и правник Ружица Седлар и Оливера Новески јој поручују да ако износе неистину нека их штријуби.

АДВОКАТСКА КАНЦЕЛАРИЈА ЦВИЈОВИЋ
11077 НОВИ БЕОГРАД
Ул. Боркови Пр Теодора бр. 16. АДВОКАТ
Тел: 011/76-38-55 МИЛЕНИЦА Ж. ЦВИЈОВИЋ
Факс: 176-03-13 Е-mail: cvijandv@ptt.yu

Нам Број: 482

УГОВОР О ЗАСТУПАЊУ
Бр. 482/6

закључен између:

ХЕМИЈСКО-ПРЕХРАМБЕНЕ ТЕХНОЛОШКЕ ШКОЛЕ са седиштем у Београду, ул. Пешка бр. 82, коју заступа Горница Вржина, директор Школе (у даљем тексту: Школа)

и

АДВОКАТСКЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ "ЦВИЈОВИЋ" из Новог Београда, ул. Боркови Пр Теодора бр. 16, коју заступа Миломир Цвијовић, адвокат (у даљем тексту: Адвокатска канцеларија - пуномоћник)

1. Предмет Уговора

Адвокатска канцеларија се обавезује да Хемијско - прехранбеној технолошкој школи као правно лице, заступа у свим поступцима у свим правним пословима пред надлежним судовима, другим државним органима и организацијама и трећим лицима.

1.1. Заступање се односи на територију Града Београда.

1.2. Заступање ван територије Града Београда уговором се за сваки случај изједначава посебним Уговором или Актском овог Уговора.

2. Заступање

Адвокатска канцеларија ће заступати Школу у складу са правилима правне службе између пр свега у виду:

2.1. Законак прописе којима се регулисава права и обавезе заступаног лица и пуномоћника односно брањеног (Закон о парничном поступку, Закон о кризничном поступку, Закон о управном поступку и други прописи)

2.2. Кодекс професионалне етике адвоката од 16. јануара 1999. године.

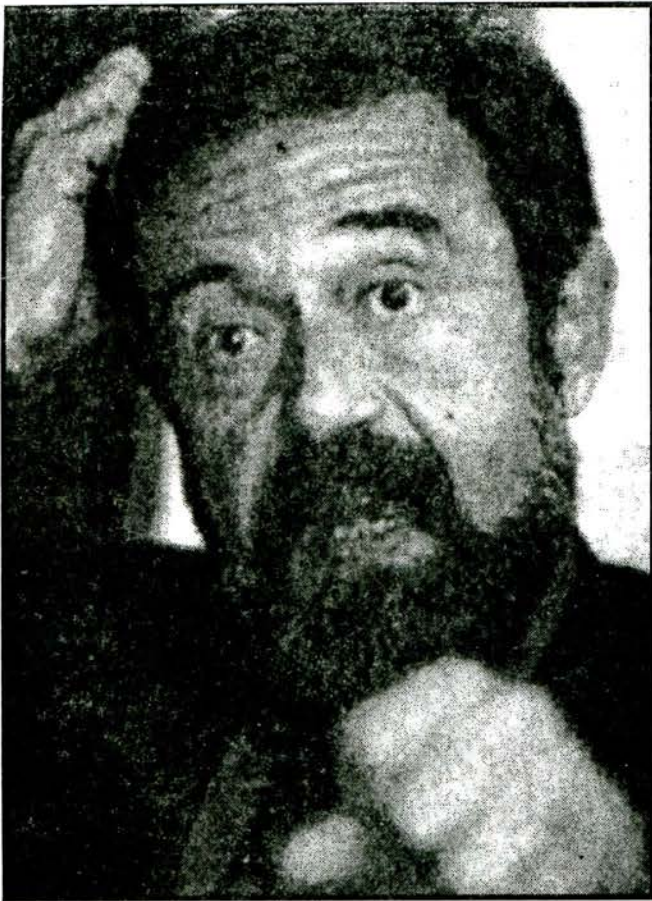
2.3. Остале прописе из области образовања и заступања којима се регулиса статус Школе и запослених у Школи као и остала права и обавезе Школе према надлежним државним органима и трећим лицима

2.4. Садржаји овог Уговора о заступању је пуномоћје.

помоћ финансијске полиције, испровећавала је целокупно пословање школе и када није пронашла ништа што би обележило претходног директора и његове сараднике окомила се на нас. Ми њој сметамо зато што смо сведоци њене неспособности да обавља посао за који је дошла. Нисмо ми сведоци само њене неспособности већ и неспособности њених сарадника Мићиновић Миљана и Биљане Матић, чланова Демократске странке који су је и довели на ту функцију.

Директорка Горница Вржина тврди да је дисциплински поступак покренут а касније и уручени откази зато што су и секретар и рачуновођа одбијале да извршавају њена наређења.

– Обе нису извршавале своје обавезе, недостојно су се и непримерено понашале и опходиле према мени. Ја сам директор и моја реч мора нешто да значи, а Ружа је од почетка исмећвала моје захтеве и покушавала да докаже да ја нисам за овај положај. Стално тражи да нешто потписујем. На пример уплатницу од само једног динара, каже – рачун мора да се уклопи. Годину дана сам ја гледала како да пронађем начин да се помиримо, да то не буде на силу и штету школе а када сам видела да не може покренула сам дисциплински

Мало друштво пријатеља

Крајем октобра прошле године Горица Вржина, директорка школе, пуњивали је на сиручну екскурзију у Данску. Трошкове пуњивања, дневнице, смештај и храну сносили су Министарство просвете и дански колеџ као организатори целој пуњивања. По повратку из Данске директорка је заузржила од шефа рачуноводства да јој испрати додатне дневнице. Пошто школа није издавала налоџ за дневнице директорка је за испрати дневница поднела захтев Привредној банци Београд у којој школа има отворен рачун и добила дневнице од 485 марака и 20 марака на име пуњивања. Директори осталих школа, како тврде отпуштене раднице, нису ни изражили и нису ни добили дневнице. У Данску су, поред одабраних директора, пуњивали градски секретар за образовање Снежана Ошковић, Невена Вранеш, начелник надзорне службе за средње образовање при министарству просвете, Милан Јанковић, председник Форума средњих школа.

УМОВНО - ПРОПИСНИ ПРАВИЛНИК
 УМОВНО 11.11.11.
 Број 329
 Београд, 11.11.11.
 Телефон: 553-664

УМОВНО
 СЛУЖБЕНИ ОФИЦИЈАЛНИ
 УМОВНО
 Д.Б. УМОВНО
 Д.Б. УМОВНО

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
 1.6-ДИН ГАСО КНЕЖЕВИЋ, МИНИСТАР ПРОСВЕТЕ
 2.6-ДЈА СНЕЖАНА АЛЕКСИЋ, ПОМОЋНИК МИНИСТРА

ПРЕДМЕТ: Пријава

У Беојско-прехрамбеној технолошкој школи у Београду, одбрана именовања новог директора школе фебруара 2001. године, предузимају се мере, које су наведене.

У истој школи практичне руководиоци представници синдиката, Гласни Форум синдиката средњих стручних школа, или "истакнути" Гласни појединих партија, са седиштем у Београду, изјавили су да се неће одрећи своје пријаве за довођење физичког лица ван школе да врши контролу послова финансијског пословања школе. Све је још горе, Градски секретаријат за образовање свести Миљана Јанковића, т.ј. писаним предлозима сугерише исто лице да врши такве контроле, а да није слушај само у овој школи.

Иако сам директорку школе упознали предлози јој да, због сумњи које постоје у рад бившег директора (а осим тит и секретара и шефа рачуноводства), послове надлежне државне органе да изврше контролу рада, она то није уредила.

ДОКАЗ: Фотокопије предлога бр.131 од 23.4.2001.

У предлогу, директорку школе позива да доводи извесног господина и даје усмени налог секретару и шефу рачуноводства да се тај господин стови на увид све документације коју буде тражио, јер се она да врши контролу пословања школе. Секретар и шеф рачуноводства су то одбили, не желећи да попусте и неовлашћеном физичком лицу пренеју документацију на увид, тражећи писмени налог директорке за помоћ у овом случају на основу закључка сабора.

ДОКАЗ: Фотокопије захтева бр.199 од 29.5.2001.

Дана 30.5.2001. године сабор школски одбор, на основу тврдње Миљановић Миљана, професора школе и Гласни Форум синдиката, да је тај господин, Миљановић Миљан, "највећи странац" са такве контроле, и на основу писаног Градског секретаријата за образовање који је директорку пуњила на увид Гласни одбор а да се тај тај господин препоручава именованим преписима, доноси одлуку о формирању комисије на челу са Миљановићем за испитивање пословања школе за период 1.1.2000.-25.2.2001. године.

ДОКАЗ: Фотокопије писаног Градског секретаријата за образовање на основу Одлуке Школског одбора, који је такође упозорен од стране секретара школе на незаконитост таквог рада, склопљена је Уговор о делу од стране директорке и господина Миљановића о пружењу извештаја о финансијско-буџетном пословању школе за наведени период за суму од 20.000,00 динара и порези и депозити на терет школе што је и плаћено:

ДОКАЗ: Фотокопије писаног бр.171 од 1.6.2001.

Фотокопије извода из Службе платног промета

Напомена: Извештај је непуњив, осим предлога делова документације садржи пар потписа-света који немају никакве везе са предметом испитивања. У извештају су поднете и примедбе од стране шефа рачуноводства. Уколико захтевате потпуна, доставитемо Вам.

Дана 5.6.2001. године секретар школе се обретила Министарству просвете Србије, првеној служби, захтевајући да се испитивање по овом питању, до данас се није из Министарства није огласило.

ДОКАЗ: Фотокопије захтева бр.191 од 5.6.2001.

У телефонском разговору са првеном службом Министарства просвете рефрено ми је да она није надлежна за тумачење из области финансије и да је писмо последице економисти Министарства господина Срби Тимотијевића.

У телефонском разговору са господином Тимотијевићем рефрено ми је да он није надлежан и да се писмо врати првеној служби као надлежној за првено тумачење, и тако, да данас!

Напомена да ова пријава разматра, првеној служби тако да њујете обе стране и предузмете мере из својих надлежности, или се бар писаним одговором обрете обави супротствљенима странас.

Ако је проблем да пошта нејаште одговор, исти мојете послати факсом и то:

директор школе - тел/факс 599-664
 шеф рачуноводства - тел/факс 550-691

Са поштованјем,

СЕКРЕТАР ШКОЛЕ
 Горица Вржина
 СЕФ РАЧУНОВОДСТВА
 Оливера Новески

поступак против њих - каже Горица Вржина, директор школе. Оливера Новески, бивши шеф рачуноводства, пак тврди да су се ствари одвијале у супротном правцу: - Њено понашање према нама је било тенденциозно. За петнаест година радног стажа никада нисам имала чак ни усмену опомену, а камоли неки прекор. Променила сам до сада пет директора али ниједан се није понашао као садашња директорка Хемјско-прехрамбене школе.

Ружица Седлар пак сматра да је директор школе средство у рукама синдикатаца Мићуновић Миљана и Биљана Марић, чланова Демократске странке: - Директорка Горица Вржина заправо је само један извршилац њихових науна. Ово је свима јединствена прилика да се покажу и докажу и

ЗЕМЉИСКО - ПРЕХРАМБЕНА ТЕХНОЛОШКА
ШКОЛА С.О.О.
Број 82
16. Ок. 2002. год.
БЕОГРАД, Београд бр. 82
Телефон: 553 - 064

На основу члана 99. Појединачног колективног уговора Земљишко-прехрамбене технолошке школе бр.764 од 14.9.1999. године, donosim

РЕШЕЊЕ

1

USVAJA SE предлог Дисциплинске комисије, па се окривљена RUZICA SEDLAR оглашава одговорном

Због тога што је:
-несавесно и немарно извршавала своје радне обавезе или исте nije uopšte извршавала,
-nedostoјно, uvredljivo и neprimereno се понашала према директору Школе и другим запосленим у Школи,
-zloупотребила свој положај и прекорачила овлашћења секретара Школе,
-u више наврата odbila налог директора Школе,

на тај начин што је:

1. Ређење бр. 4/403 од 15.10.2001. године, којим је ученица Tadić Zorica искључена из Школе, nije uskladila са важећим Законом о средњој школи već се позвала на одредбе Закона који је престао да важи, као и на одредбе члана 260, 261, 262 и 264 Statuta (које одредбе не постоје у важећем Statutu), s тим што је исти propust učinila у većем броју истих и sличних Rešenja и Odluka, čиме је Школи и директору Школе као потписнику наведеног Rešenja нарушен ugled и нанета нематеријална šteta,

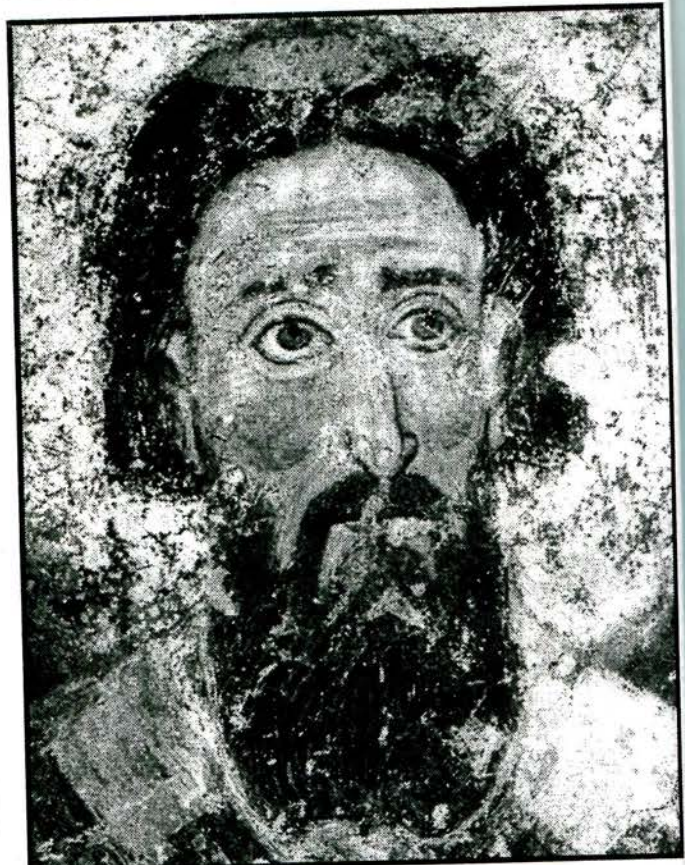
2. u више наврата tokom 2001. године на zahtev директора Школе да правно објасни појединачне и опште акте одговорила neprimereno и uvredljivo да она не žели никогa да учи право, а на исти начин-neprimereno и uvredljivo се понашала и према другим saradnicima,

оправдају поверење које им је указано зато што су као професори осредњег квалитета, а њих као људе нећу да коментаришем, било би сувишно. Вероватно резонују да је ово јединствена прилика да првоборци испливају на површину.

На питана какво је њено мишљење зашто није реаговало Министарство просвете које је упознато са целим случајем, Ружица Седлар је кратко одговорила: – Претпостављам зато што се своје месо не једе.

Шиканирала и остале запослене

Директорка се слично опходила и према другим радницима за које је сматрала да су непослушни. Димитријевић

Душица, помоћни радник у пекари, због свакодневних шиканирања доживела је нервни слом и дала отказ. Случај Гордане Јовановић која је на своје инсистирање због свакодневних шиканирања отишла у превремену пензију је још занимљивији. Директорка је крајем октобра прошле године примила у радни однос радника са стране, а при томе је радника школе Гордану Јовановић, која је имала тражени степен стручне спреме и која је радила на пословима помоћног радника преместила на послове спремачица. Жена је доживела нервни слом и одлучила да се пре времена пензионисхе. Њене колеге истичу да је била изузетно вредан радник каквог би сваки радни колектив само могао да пожели. Отпуштене

Мајурске екскурзије се ученицима најлађују у девизама, без признања о предајим девизама. Ученици су за три дана у Будимпешти, преко туристичке агенције Караван из Лазареваца, плаћили 170 марака и 900 динара, што је много већи износ од цене аранжмана које нуде реномиране београдске агенције. Код ових београдских туристичких агенција четири дана у Будимпешти, односно три ноћења, са доручком и смештајем у хотелима 10 минути хода удаљеним од центра града, коштају око 130 марака. Директорка нам је објаснила да је изабрала агенцију са најбољом понудом и најнижим ценама а када смо јој саопштили да знамо како се крећу цене у осталим туристичким агенцијама одговорила је да морамо да схватимо да деца на њим мајурским путовањима поред свој аранжмана морају да плаћају и дневнице и аранжмане својих професора. Уз нашу описку да агенције обично нуде професорима граиис аранжмане само да би добили могућност да организују екскурзије директорка је одговорила да то није више случај. Иначе, коинциденција или не, изабрана је туристичка агенција Караван из Лазареваца, у којој је запослен професор ове школе Вишомир Сишанковић. Сишанковић не само што је својој агенцији обезбедио посао, већ је од школе добио шест дана плаћеног одсуства да води екскурзију у иностранство у својству туристичког водича агенције Караван. У Будимпешти је у аранжману ове агенције путовало 130 љака и 11 професора.

раднице кажу да су о свакој незаконитој радњи у школи обавештавале и Градски секретаријат за образовање и синдикат и Министарство просвете, али да су све притужбе увек завршавале у фиокама. Посебно оптужују Невену Вранеш, начелника надзорне службе за средње образовање при Министарству просвете да штити директорку и да случај никада није ни прослеђен министру просвете Гаши Кнежевићу.

Чланови Дисциплинске комисије из редова Демократске странке

– Дисциплински поступак је био монтирани поступак јер су сви чланови Дисциплинске комисије чланови Демократске странке и чланови њеног форума, синдиката Хемијско-прехрамбене школе. Процес је трајао седам сати. Био је то један смешан и монтирани процес. Хашки трибунал је игра у односу на оно што смо ми преживљавали. Дисциплинска комисија је донела решење о прекиду радног односа и директорка је то решење потврдила. Жалиле смо се Школском одбору као већој инстанци, уз образложење да поступак није правно спроведен како треба, јер нема ни лакше повреде радне обавезе а камоли теже. Школски одбор је на време добио материјал, што значи да је могао да консултује своје правнике. Ако имају имало људске савести могли су да виде да ли је то правно регуларно спроведено. Међутим, они су одуговлачили са предметом правдајући се да морају још нешто правно да разјасне. На крају су донели одлуку да је Школски одбор у вези нашег случаја ненадлежан. У међувремену обрађали смо се Министарству просвете. Стигле смо до помоћника министра који нам је обећао да ће се обратити и Општини и Школском одбору и директорки. Обећао је да ће послати надзор да све преиспита, али ништа од тога није урађено. Седмог марта од директора школе добиле смо решење о престанку радног односа – причају Ружица и Оли-

SINDIKAT HEMIJSKO-PREHRAMBENE TEHNOLOŠKE ŠKOLE

Predsedniku Disciplinske komisije

PREDMET: Podrška povodom dis. Postupka protiv Ružice Sedlar i Olivere Noveski

Izvršni odbor Sindikata Hemijsko-prehrambene tehnološke škole podržava disciplinski postupak koji se vodi protiv sekretara škole Ružice Sedlar i šefa računovodstva Olivere Noveski i potvrđuje niz propusta u njihovom radu koji su doveli do lošeg funkcionisanja škole.

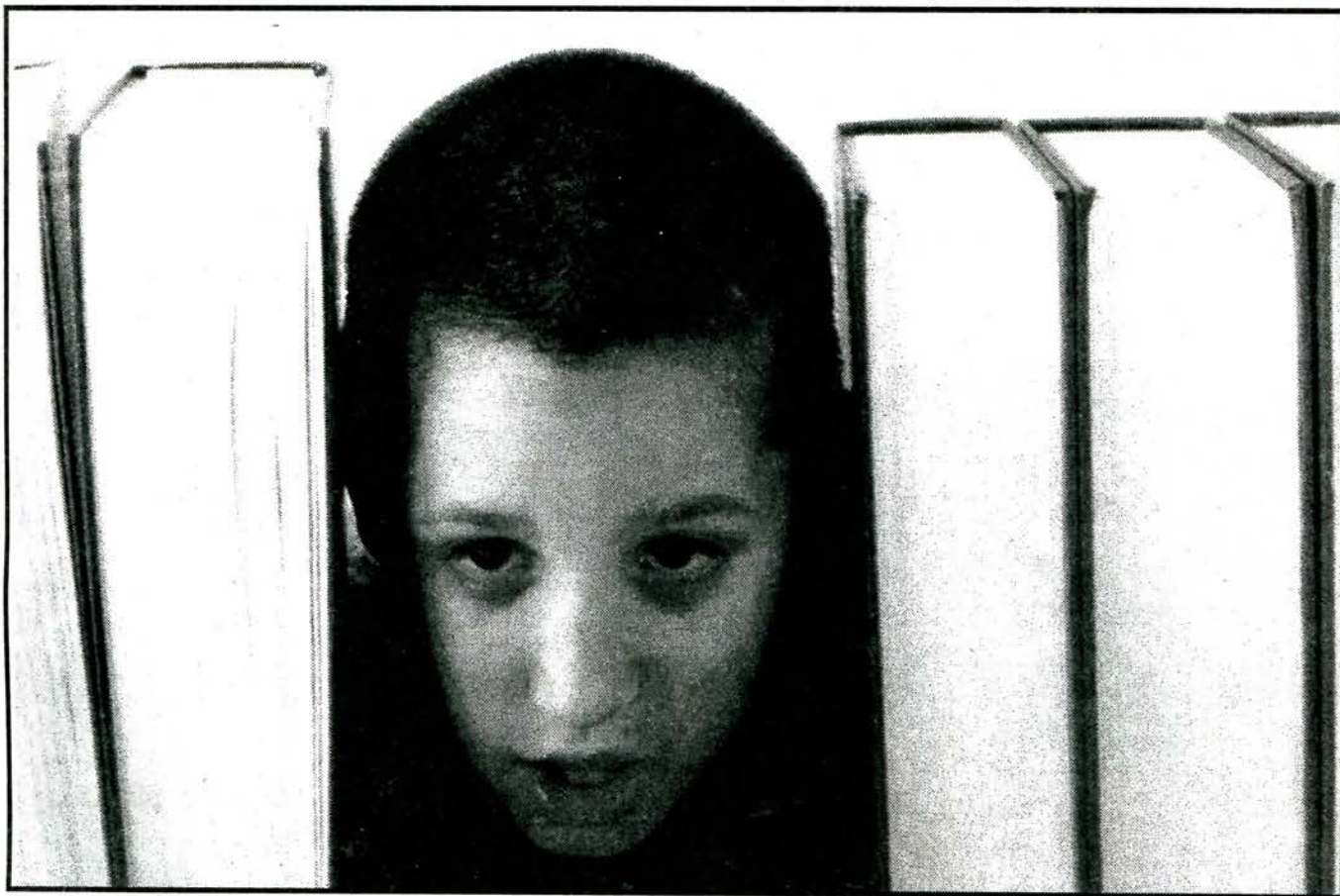
U Beogradu,
30.01.2002. god.

вера. Цео случај добиће свој епилог на суду. Оливерин предмет водиће се по два основа – незаконито суспендовање с посла и решење о раскиду радног односа.

Синдикат уз свог кадра

– У школи постоје два већа синдиката и неколико мањих, док велики број радника није ни у једном синдикату. Стари синдикат дао је подршку директорки, пошто ју је он и изабрао на ову функцију – кажу отпуштене раднице и додају: – Чланови синдиката који су дали подршку директорки уједно су и чланови Дисциплинске комисије која је такође пресудила у директоркину корист.

Оливера и Ружица сматрају да је то непримерено, јер синдикат треба да брани права радника а не послодаваца. Ружица истиче да се са комплетном документацијом обрађала и Браниславу Павловићу, председнику Уније просветних радника који је обећавао да ће покушати да интервенише под условом да се учлани у њихов синдикат.

КО ЈЕ КОГА ПРЕПОРУЧИО И ЗАВРНУО?

Зајослени по многим школама у Земуну, Бајбајници, на Бановом брду, Крњачи, Карабурми, тврде да је Михаљчић посао добио по приватној партијској линији, да га је одрадио за пар сајти и узео сасвим присвојан новац, чак и превршио за количину уложеног прудо. Шеф рачуноводства у Хемијско-прехрамбеној школи Оливера Новески тврди да је по управо случај са овом школом. — Њега је без одлуке Школског одбора, у школу довео Мићуновић Миљан, члан школског синдиката, иначе члан Форума средњих школа који следи за партијску хелију Демократске странке. Да би смирили ситуацију обећали су да ће школа директно од министра просвете Гаши Кнежевића добити донос којим се Михаљчићу одобрава да за потребе школе направи извештај о финансијском пословању. Када нису могли да измувају ништа од Гаши Кнежевића у школу је стигао донос из Градског секретаријата за образовање, са потписом секретара Снежане Ојанковић, у коме се препоручује да школа ангажује господина Михаљчића ради утврђивања постојећег финансијског стања у школи — каже бивши шеф рачуноводства.

Хемијско-прехрамбена технолошка школа на Бановом брду, једна је од око двадесет-тридесет школа у Београду којима је за потребе прављења извештаја о финансијском пословању под веома сумњивим околностима ангажован дипломирани економиста из Београда, Мирослав Михаљчић, сада секретар у Црвеном крсту Београда. После петооктобарске револуције, када су у готово свим основним и средњим шко-

лама посмењивани стари директори и чланови школских одбора и на њихова места по партијској линији постављени нови, школе су добиле препоруку од Градског секретаријата за образовање да ради примопредаје документације школе новом руководству и утврђивања постојећег стања. Школски одбор формира стручну комисију која би се састојала од представника школе, Синдиката, члана Школског одбора, директора и стручног лица Мирослава Михаљчића.

Република Србија
ГРАД БЕОГРАД - ГРАДСКА УПРАВА
СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ
Учл бр. 61-220 - 30.05.2001.
Београд

ХЕМИЈСКО-ПРЕХРАМБЕНА ШКОЛА
директор Гораци Вржина

Београд
Београд

Поводом Вашег захтева као директора Хемијско-прехрамбене школе, за давање мишљења и правне помоћи око примене одређене документације школе, Секретаријат за образовање обавештава Вас о следећем:

Ради примене одређене документације школе од ранијег директора и утврђивања постојећег стања предлагемо да Школски одбор формира стручну комисију која би се састојала од представника школе, Синдиката, члана школског одбора, директора и стручног лица Мирослава Михаљчића економисте.

С поштовањем,

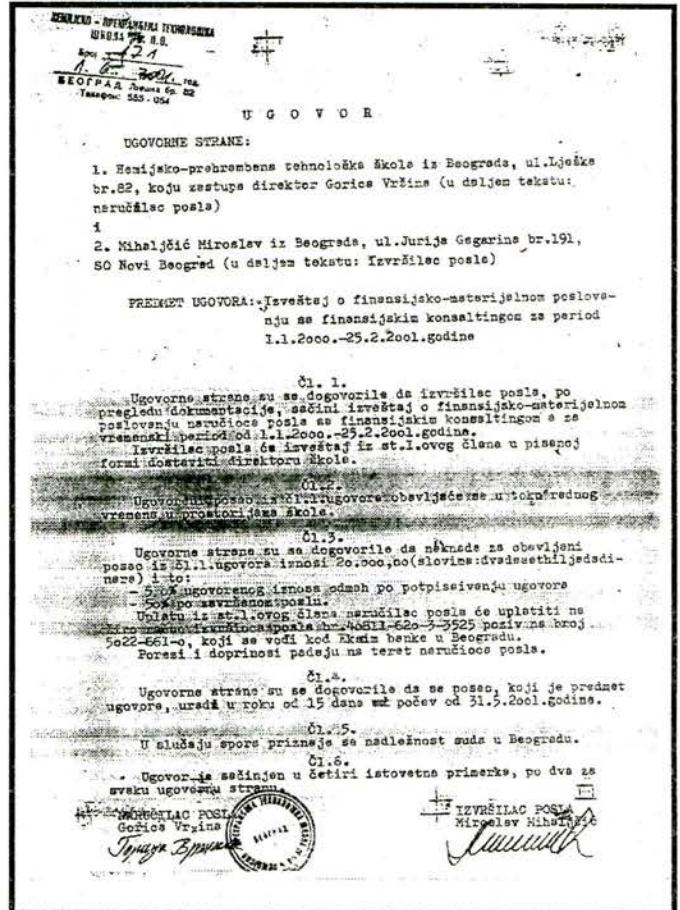
СЕКРЕТАР
Милош Опакович
Milosh Opakovic

економисте. Михаљчића је тада, за пристојне хонораре од пар десетина хиљада динара ангажовао велики број школа сматрајући да је, пошто га је већ препоручио Градски секретаријат за образовање, довољно стручан да посао обави.

Они који су се против тога побунили сматрајући да су школе и онако већ сиромашне, без пара, са застарелим училима, па је стога боље да бесплатно ангажују финансијску полицију која је с друге стране и много стручнија од Михаљчића, нису се добро провели. Запослени по многим школама у Земуну, Батајници, на Бановом брду, Крњачи, Карабурми, тврде да је Михаљчић посао добио по приватној партијској линији, да га је одрадио за пар сати и узео сасвим пристојан новац чак и превише за количину уложеног труда. Шеф рачуноводства у Хемијско-прехрамбеној школи Оливера Новески тврди да је то управо случај са овом школом. - Њега је, без одлуке Школског одбора, у школу довео Мићуновић Миљан, члан школског синдиката, иначе члан Форума средњих школа који слови за партијску ћелију Демократске

странке. Он је Михаљчића довео у моју канцеларију, рекао ми је да седне и отрчао и донео кафе. Када су све то завршили ја сам од њих захтевала да хитно напусте мој радни простор јер за то није постојала никаква одлука или одобрење меродавног Школског одбора. Што значи да га је дотични господин Миљан довео преко своје приватне партијске везе.

Истог дана сам писменим путем захтевала од директора школе Гораци Вржине да због таквог понашања са господином Михаљчићем у мом радном простору, покрене дисци-

Крешење закона уз подршку министарства

Комисија за контролу финансијског пословања Хемијско-прехрамбене школе, на чијем челу је био економиста Мирослав Михаљчић, формирана је приватним партијским везама. Михаљчић је ангажован на основу тврдње Миљана Мићуновића, професора школе и члана Форума синдикала средњих школа познатијег по великој концентracији чланова Демократске странке, да је тај господин Михаљчић највећи стручњак за такве контроле. У прилог његовом ангажовању иде и допис Градског секретаријата за образовање који је директорка пружила на увид члановима Одбора, а чиме се баш тај господин препоручује именом и презименом. На основу одлуке Школског одбора, који је поред директорке ипак оже узорен од стране секретара школе на незаконитост таквог рада, склопљен је Уговор о делу од стране директорке и господина Михаљчића о управљању Извештаја о финансијско-материјалном пословању школе за цену од 20 хиљада динара, и порези и доприноси на терет школе ипак је и плаћено. Михаљчић, највећи стручњак, написао је извештај ипак ипак је преписао делове постојеће школске документације и додао пар шпанања - сујесница које немају везе са предметом истраживања - тврде запослени у овој средњој школи.

Велике паре за мало труда

Мирослав Михаљчић је извештаја о финансијском пословању који су служили и као записници при примомредаји дужности сарађивања руководиоца новом радио у око 30 основних и средњих школа у Београду. За своје услуге, по његовим речима, није узимао велике хонораре, 12, 10 или 8 хиљада динара. По његовим речима, Хемијско-прехранбена школа је изузетно бољешко има своју производњу и продају, па им је услуге најлакше 20 хиљада динара. Не можеће ви шовино да најлакше некој сиромашној основној школи - рекао је он. Према информацијама којима располажемо његове услуге су основне школе кооперале по петнаест хиљада динара.

плински поступак против Мићуновића, на шта никада није одговорено ни у школи ни у Министарству просвете. Михаљчић и Мићуновић су се тада бахато понашали, викали мене тражећи да им предам школску документацију, што је сулудо, јер за то нису имали никакво овлашћење. Да би смирили ситуацију обећали су да ће школа директно од министарства просвете Гаше Кнежевића добити допис којим се Михаљчићу одобрава да за потребе школе направи извештај о финансијском пословању. Када нису могли да измувају ништа од Гаше Кнежевића у школу је стигао допис из Градског секретаријата за образовање, са потписом секретара Снежане Опанковић, у коме се препоручује да школа ангажује господина Михаљчића ради утврђивања постојећег финансијског стања у школи.

Умешан и град

Снежана Опанковић, градски секретар за образовање на почетку разговора тврдила је да о томе не зна ништа и да је Михаљчића највероватније препоручио синдикат. Када смо је упознали да постоји допис с њеним потписом била је непријатно изненађена, а када смо јој саопштили да је по појединим школама Михаљчићев посао представљен као ревизорски што је у супротности са важећим законом о рачуноводству, пошто Михаљчић није регистрован као ревизор. Опанковићка је, видно узнемирена, тражила споран допис на увид: — Преузимањем школа нисам се пуно бавила ја већ мој помоћник Бранка Ђорђевић, која је тренутно на боловању. Имам страхан напор да покренем сећање шта се заправо тада дешавало, то је било пре неколико месеци.

Многи ми се обраћају и траже помоћ а ја, ето не могу све да стигнем, па прослеђујем свом помоћнику.

Према незваничним информацијама градски секретар за образовање изгледа да стварно није била упозната са дописом који је послат Хемијско-прехранбеној школи, и да је неко фалсификовао њен потпис, што је још страшније. Такође, поставља се питање шта се дешавало са другим школама, да ли и у њиховом случају градски секретар није упознат јер је можда био на путу. Да је Михаљчића препоручио Градски секретаријат за образовање потврдила је и директорка Хемијско-прехранбене школе Горица Вржина, тврдећи да је из Скупштине града стигао допис и да нема никакве везе са синдикатом. Упитана да ли је проверавала његову стручност директорка је одговорила да за то није било потребе, јер се она у то не разуме и када је то стигло из града — онда је ваљда све у реду. Ко је заправо ангажовао Михаљчића и ко му је обезбедио посао у београдским основним и средњим школама постало је још конфузније после разговора са њим. Главни актер целе приче Мирослав Михаљчић тврди да њега није ангажовао ни град ни синдикат, већ да је посао добио неким приватним линијама: — То вам је као када „Велика Србија“ ангажује неког новинара да јој напише неки текст и за то му на основу уговора о делу исплати хонорар. Михаљчић је у почетку тврдио да је тако било по свим школама, али када смо га упознали са тврдњама директорке Хемијско-прехранбене школе рекао је да се сада сећа да је то дошао на препоруку синдиката и додао: „Неко је посао морао да обави. И обавио сам га ја и углавном сам познавао те људе по школама. У случају поменуте средње школе долазила је нека жена која ме је молила да узмем у обзир и њихову школу“, каже овај економиста.

Михаљчић тврди да је посао обавио коректно и да на њега није било никаквих притужби. Из Хемијско-прехранбене школе тврде супротно: — Михаљчић је извештај без икаквог пописа и образложења предао Школском одбору и при томе није нашао за сходно да се он лично појави и протумачи

ХЕМИЈСКО - ПРЕХРАМБЕНА ШКОЛА
Београд Б.Г.Д.
Број: 105
31.5.2001. год.
БЕОГРАД, Београд бр. 82
Телефон: 555-054

Школски одбор Хемијско-прехранбене школе је на седници одржаној дана 30.5.2001. године већином гласова донео

О Д Л У К У

Formира се комисија за утврђивање финансијског пословања школе за период 1.1.2000.-26.2.2001. године, у саставу:

1. Горица Вржина, директор школе
2. Михаљчић Мирослав, економиста
3. Мићуновић Милан, представник синдиката школе
4. Матић Билјана, представник школе
5. Михаиловић Милош, представник Школског одбора

Комисија је дужна да о извршеном прегледу сачини записник.

Образложење

На захтев директора и синдиката школе и предлог Градског секретаријата за образовање, Школски одбор је већином гласова (6 гласова "за" и 2 "уздржана") донео одлуку као у диспозитиву.

Одлука је консензна.

Одлука достављена:

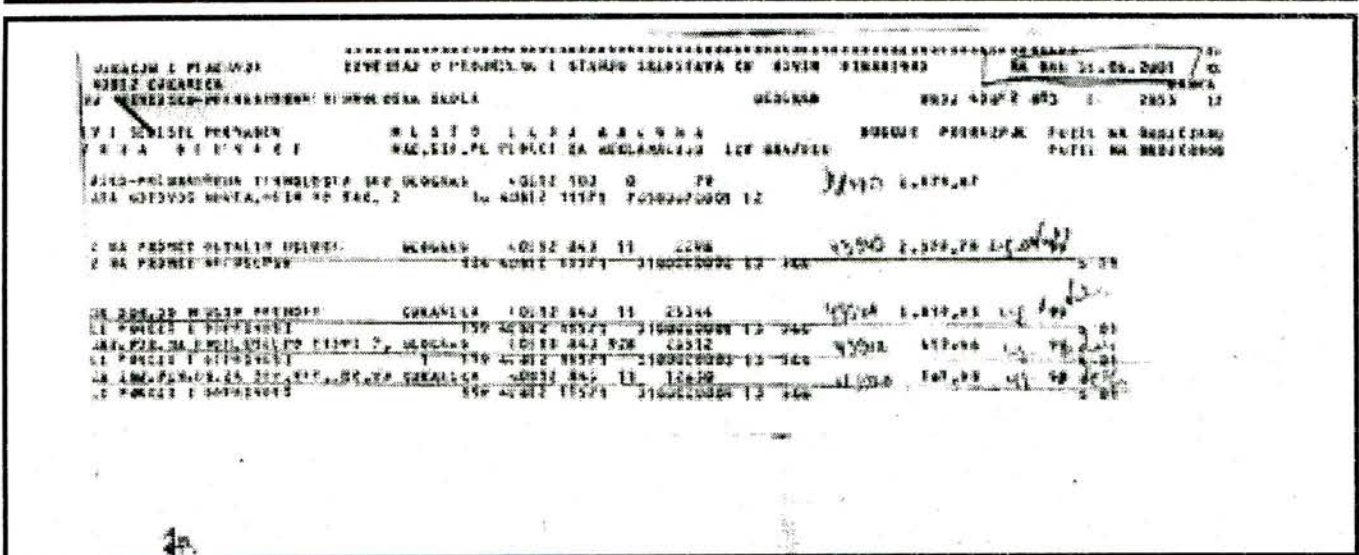
Вржина Горица *Gorica Vrhina*
 Михаљчић Мирославу *Mihajlicic Miroslav*
 Мићуновић Милјану *Micunovic Miljan*
 Матић Билјани *Matic Biljana*
 Михаиловић Милошу *Mihailovic Milos*

архиви

31.5.2001.

Председник председника школског одбора
 Мирјана Вељковић *Mirjana Veljovic*
Mirjana Veljovic

пар питања – савета које је навео у извештају а који немају везе са предметом испитивања. Са читавим случајем упознато је и Министарство просвете и Градски секретаријат за образовање и то у више наврата, али до дана данашњег нисмо добили никакав одговор – каже Оливера Новески, шеф рачуноводства и додаје: – У телефонском разговору са правном службом Министарства просвете речено ми је да они нису надлежни за тумачења из области финансија и да је писмо прослеђено економисти Министарства, господину Срби Тимотијевићу. У телефонском разговору са господином Тимотијевићем речено ми је да ни он није надлежан и да ће писмо вратити правној служби и тако до данас.

– Случај Михаљчић за кога се не зна ко га је ангажовао и по ком критеријуму није усамљен случај. Школе као и предузећа у Србији свакодневно се суочавају са сличним проблемима упркос стручним и квалификованим кадровима. По партијској линији мимо закона ангажују се аматери. Запослени у Хемијско-прехранбеној школи на Бановом брду одлучили су се да о читавом случају проговоре и себе на тај начин довели у ситуацију да буду отпуштени с посла. Остале школе у којима је Михаљчић боравио нерадо говоре о том случају кажу: – Дobili смо такво наређење и за његове услуге платили. Ко нас још пита да ли се са тиме слажемо.

Мала колизија

У појединим школама, да ли да би се радници заплашили или да би се оправдала висина хонорара, економиста Михаљчић је представљен као човек који ће извршити ревизију пословања. Међутим, приликом провере регистра ревизорских предузећа којима је Савезно министарство за финансије до сада дало сагласност за рад, у складу са чланом 13 Закона о ревизији рачуноводствених извештаја утврђено је

- РЕГИСТАР РЕВИЗОРСКИХ ПРЕДУЗЕЋА**
- којима је Савезно министарство за финансије до сада дало сагласност за рад, у складу са чл.13. Законом о ревизији рачуноводствених извештаја ("Службени лист СРЈ", бр. 30/86 и 74/89):
1. "ERNST & YOUNG", Београд, ул. Алексе Нендовића 7, тел. 011/450-998, 436-243, 344-1579, 344-1136;
  2. "KPMG", Београд, (Савезни центар), ул. Милентија Поповића 9, тел. 011/311-3109.
  3. "РЕВИЗИЈА И РАЧУНОВОДСТВО", Београд, ул. Маршала Толбухина 41/А, тел. 011/433-819, 493-788;
  4. "DELOITTE & TOUCHE", Београд, ул. Српских владара 16, тел. 011/3613-045, 3613-148, 3612-524, тел/факс. 3613-037
  5. "ВИНЧИЋ", Н. Београд, ул. Народних хероја 23/А, тел. 011/133 681, 063/221-594, 3241-048, 3238-524
  6. "PricewaterhouseCoopers" д.о.о., Београд, ул. Кнез Михајлова 30/П, тел. 011/832-424, 625-170;
  7. "ФИНЕКС СЈ", Београд, ул. Устаничка 144, тел. 011/3471-018; 4890-404/А14; 063/277-313.
  8. ВС "EXCEL", Београд, ул. Маршала Толбухина 79/В, тел. 011/457-866, 457-843; 444-2727; 444-9444;
  9. "FINODIT AD", Београд, Булевар Војводе Мишића 33, тел. 011/650-367; 369-2940
  10. "RU AUDIT", Београд, Бул Војводе Бојковића 30, тел. 011/622-247, 625-281; 633-441;
  11. "МОНТРЕВ", Подгорица, Станка Драгојевића бр. 2, тел. 061/224-873.
  12. "ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК - РЕВИЗИЈА", Београд, Булевар револуције 86-90., тел. 011/3020-680; 3020-682;
  13. "РЕВИЗИЈА", Београд, Мајке Јевросима 38/В, тел. 011/3225-143, 063/221-368;
  14. "Ревизорска кућа - AUDITOR" д.о.о., Београд, Стрелићина Бана 28, тел. 011/182-752; 624-932;
  15. "Станковић & Филиповић - Аудит" д.о.о., Београд, Добричка 37, тел. 011/627-612; тел/факс. 011/629-821; 063/222-625; 3283-990;
  16. "ЕКИ РЕВИЗИЈА" д.о.о., Београд, Српских владара 16, тел. 361-3407; факс 361-3467.

Глуво и Министарство финансија

Од Савезног министарства финансија затражено је да растумачи који су органи надлежни за вршење надзора над законитошћу финансијског пословања школе и да ли је Градски секретаријат за образовање прекорачио своја овлашћења пошто је главни финансијер Министарство просвете, а град покрива само трошкове одржавања. И овом министарству је предочено да је Михаљчић представљен као врхунски стручњак, а при томе нико из школе није затражио на увид доказ о његовој било каквој стручности. И ово министарство никада није одговорило на захтеве.

Врући телефони

Иако су актери целе ирине покушавали да пребаци одговорности на оног другог говорећи да немају везе са целим случајем, да они заједно добро функционишу потврђује и незванична информација да су после нашег малог истраживања истрадили телефони и да су ипак неки договори како да се убудуће понашају по овом ишању. Директорка Хемијско-прехранбене школе је чак ирешила и малу грдњу од градског секретара за образовање Снежане Опанковић.

да Мирослав Михаљчић није регистрован као ревизор, нити има предузеће регистровано за вршење тих послова. Михаљчић, који је тренутно заузет затварањем једине хуманитарне апотеке у Београду, тврди да су све лажи, да он није вршио ревизију и да је с обзиром на количину уложеног труда цео посао одрадио за смешне паре.

Људи се много гађају са појмовима. Свако ко је ступио на нову дужност био је у обавези да уради извештај о финансијском пословању који је послужио и као записник код примо-

предаје дужности старог новом директору. Да су се његове услуге користиле и изван ових оквира сведочи пример Хемијско-прехранбене школе код које је извештај о пословању направљен неколико месеци после примопредаје дужности. — То је њихов проблем, ја сам коректно одрадио посао и за то по основу уговора о делу добио хонорар, све остало што се тамо дешавало је њихова интерна ствар — каже Михаљчић.

Хемијско-прехранбена технолошка школа
Београд, Љешка 82
де.бр.261 од 21.06.2001 год.
Телефакс 550-691

Савезно Министарство за финансије
Београд

ПРЕДМЕТ: Захтев за сајручно мишљење

Молимо Вас да нам дајте сајручно мишљење по следећим питањима:
1. Који су органи надлежни за вршење надзора над законитошћу финансијског пословања школе, у овом случају Хемијско-прехранбене технолошке школе у Београду.

На захтев директора школе и Санитетна Школе, који иштају Форуму студентских средњих сајручних школа, и по предлогу Градског секретаријата за образовање Школки одбор Хемијско-прехранбене технолошке школе је формирао комисију из редова професора школе (неиспуњених за све послове), једног члана школског одбора и Михаљчић Мирослава архивског финансијског сајручника од изврши финансијску контролу пословања Школе за период 01.01.2000-30.06.2001 године. За све услуге са јединицом Михаљчићем закључен је уговор о делу по коме му је исплаћено 20.000,00 уз плаћене порезе и допринос у износу од 8.885,96 динара на период школе. При школи тако није приложено ни један документ из архиве школе ни било каквој сајручној школи.

Имајући ишања су:

1. Да ли је Градски секретаријат за образовање овлашћен извршити своја овлашћења,
2. Да ли је Уговор о делу са јединицом Михаљчићем за горе наведене послове ишања за школу.

НАПОМИЊЕМО да су шеф ревизионог одељења и секретар школе све време извршавали на незаконитост ове комисије и иређују да су за школе конитроле надлежни државни органи с обзиром да је школа државна установа. О овим улохоренима која су достављена директору школе де.бр.159 од 29.05.2001 године ишања је ишања докла.

Шеф ревизионог одељења,
ср. Новосели Оливера
Секретар школе,
ср. Седлар Ружана

ХЕМИЈСКО-ПРЕХРАМБЕНА ТЕХНОЛОШКА ШКОЛА М.Р.Ш.
Београд
де.бр. 56/2001 год.
БЕОГРАД, Љешка 82, 22
Телефакс: 550-094

ПРЕДМЕТ: ЗАХТЕВ ЗА МИШЉЕЊЕ
19/01/01
19/01/01

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ПРАВНА СЛУЖБА

ПРЕДМЕТ: Захтев за мишљење

Молим вас да дате тумачење за следеће случајеве:

1. Који органи су надлежни да врше надзор над законитошћу финансијског пословања школе, у овом случају Хемијско-прехранбене технолошке школе?

2. Да ли је Градски секретаријат за образовање надлежан да предложи одређено физичко лице, Михаљчић Мирослава, да изврши контролу финансијског пословања школе, са тим да школа сноси трошкове за те услуге? При томе нико није пружио на увид доказ ни о "врхунској" ни било каквој стручности поменутог господина.

На знанје Министарству просвете Србије да господин Михаљчић од 31.5.2001. године прегледа финансијску документацију школе, на основу чега треба да сачини извештај.

Најлепше молим да, што је могуће пре, пошаљете писани одговор на факс бр. 550-691. Школски одбор Хемијско-прехранбене технолошке школе има седницу 13.6.2001. године, па би било неопходно да до тада ишања ваше мишљење.

5.6.2001.
Београд

СЕКРЕТАР ШКОЛЕ
Милица Седлар
[Својеручни потпис]

СТРАНО ПАКОВАЊЕ ДОМАЋИ САДРЖАЈ

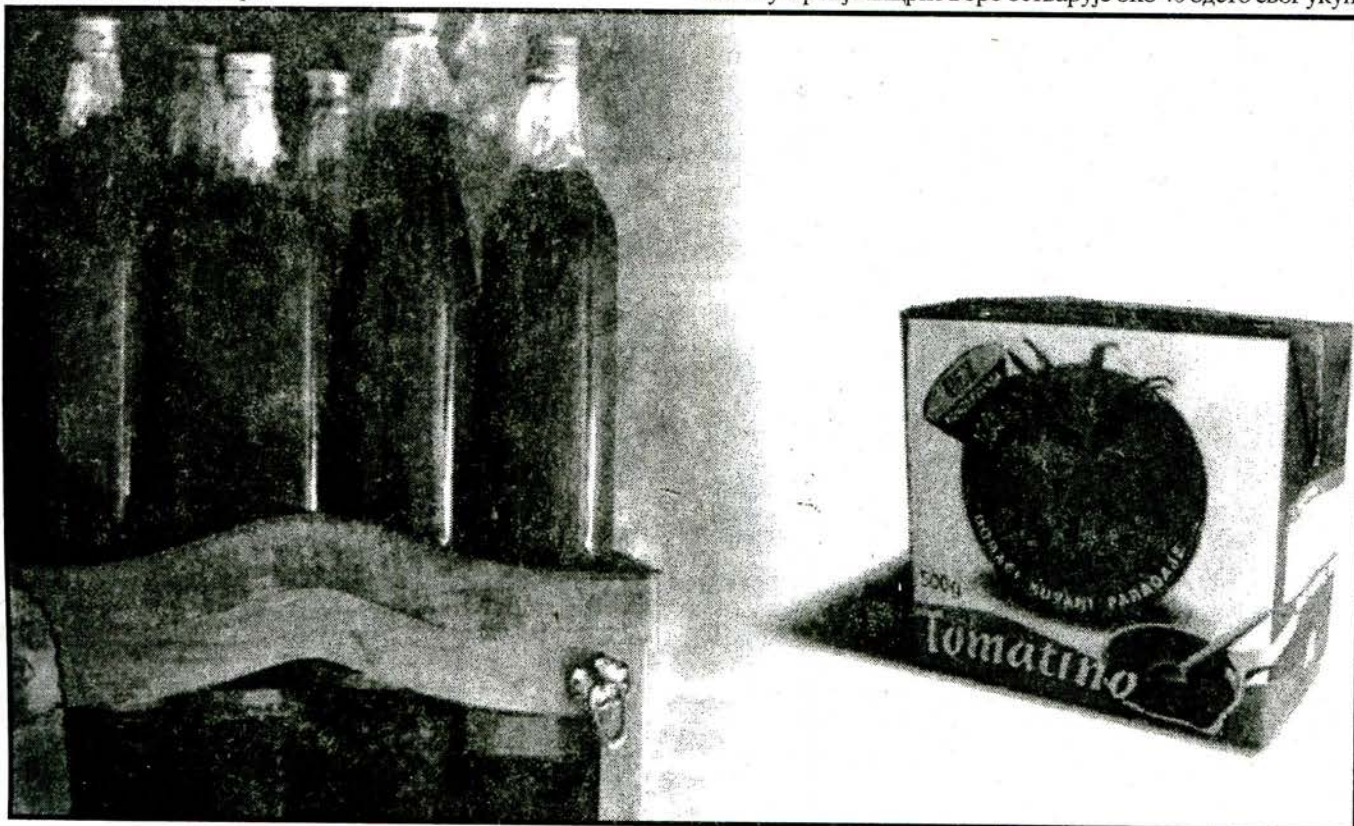
И ипак, док се из Хрватске углавном увозе скупи готови производи Србија се специјализовала за извоз јефтиних сировина од којих се управо и праве сви ти дивни скупи производи које ова суседна земља касније извезе баш управо у Југославију. Тако хрватска компанија „Подравка“ из Копривнице на тржишту Србије и Црне Горе остварује око 40 одсто своје укупне производње. Иако извози у око шездесет земаља широм Европе и света управо је овде пронашла своје најверније купце

Слично размисљају и привредници из Словеније који су за релативно кратко време успели да постигну најбројнији инвестициони у Савезној Републици Југославији, са око 70 различитих инвестиција. Највеће улагање, вредно 70 милиона марака, предвиђено је за изградњу пословног центра Меркајтор који би требало да постигне највећи трговински центар на Балкану и преузме купце овдашњих трговинских кућа, попут „Декабете“ и „Ц маркет“

Робна размена између Хрватске и Савезне Републике Југославије у протеклој години износила је 172 милиона долара. У међусобним трговинским односима Хрватска је била та која је извозила и продавала док је Југославији била намењена улога увозника и купца. На хрватски извоз у СРЈ одпада чак 136 милиона долара. Да је ова суседна земља, некадашња чланица бивше Југославије, на нашем подручју пронашла тржиште за своје производе сведочи и податак да иако трговина са светом бележи дефицит од око четири милиона долара, Хрватска са Југославијом већ бележи суфицит од око 100 милиона долара.

У прошлој години хрватски извоз у Југославију повећан је за чак три пута. Асортиман увозних производа из ове државе је заиста широк. Увози се све и свашта, почев од бензина, цигарета, па све до хране, која чини веома битан део извозног колача. И тако, док се из Хрватске углавном увозе скупи готови производи Србија се специјализовала за извоз јефтиних сировина од којих се управо и праве сви ти дивни скупи производи које ова суседна земља касније извезе баш управо у Југославију.

Тако хрватска компанија „Подравка“ из Копривнице на тржишту Србије и Црне Горе остварује око 40 одсто свог укуп-

ног промета. Иако извози у око шездесет земаља широм Европе и света, управо је овде пронашла своје најверније кушце. Директор „Подравкиног” представништва у Београду Крунослав Бешвир истиче да ова хрватска компанија већ сада има развијену дистрибутивну мрежу у Србији и то углавном преко српских предузећа.

Он такође истиче да „Подравка” није заинтересована само за пласман својих производа у Србију већ и за куповину различитих артикала као што су тестенине, поврхе, биљне масти, прерађевине од воћа и слични артикли. У скорој будућности ова хрватска компанија највероватније постаће власник неког од многобројних пољопривредно-прехранбених комбината у Србији. Највеће интересовање „Подравке” за сада постоји за „Таково” из Горњег Милановца и фабрику дечје хране „Јувитана” из Инђије, које би Хрватима највише одговарале због сушара за воће и поврхе, постројења за њихову прераду и јефтине радне снаге.

Слично размишљају и привредници из Словеније који су за релативно кратко време успели да постану најбројнији инвеститори у Савезној Републици Југославији, са око 70 различитих инвестиција. Највеће улагање, вредно 70 милиона марака, предвиђено је за изградњу пословног центра Меркатор који би требало да постане највећи трговински центар на Балкану и преузме купце овдашњих трговинских кућа, попут „Пекабете” и „Ц маркета”. Меркатор ће продавати око 100.000 производа, од тога 40 одсто словеначких, 40 одсто српских и 20 одсто других произвођача. Меркатор има

намеру да сличне хипертржне центре изгради и у Новом Саду и Нишу.

Пре неколико дана је и љубљански „Магистрат интернационал” најавио градњу „Емпоримума” у Београду, велике куће светске моде. Нису Словенци заинтересовани само за продају већ и за повољне инвестиције. Поједине словеначке фирме намеравају да у Србију пребаце своје погоне како би смањили трошкове производње. Највеће интересовање за куповину српских фирми и формирање мешовитих предузећа за сада показују „Горење”, „Пеко”, „Петрол” и „Љубљанске млекаре”.

Поред јефтине производње Словенци рачунају и на проширење тржишта у треће земље. Тако „Пеко” рачуна да ће индустријском производњом у Србији обухватити и Русе са којима Југославија има споразум о слободној трговини. Између две највеће словеначке пиваре „Лашко” и „Унион” већ неколико месеци води се прави рат око превласти на тржишту бивше Југославије. Две пиваре са истим циљем, да предузму примат на подручју Црне Горе, Србије, Босне и Херцеговине, Македоније међусобно се оптужују како је намера оне друге да извезе савремену технологију у Србију и овде ради користећи јефтину радну снагу.

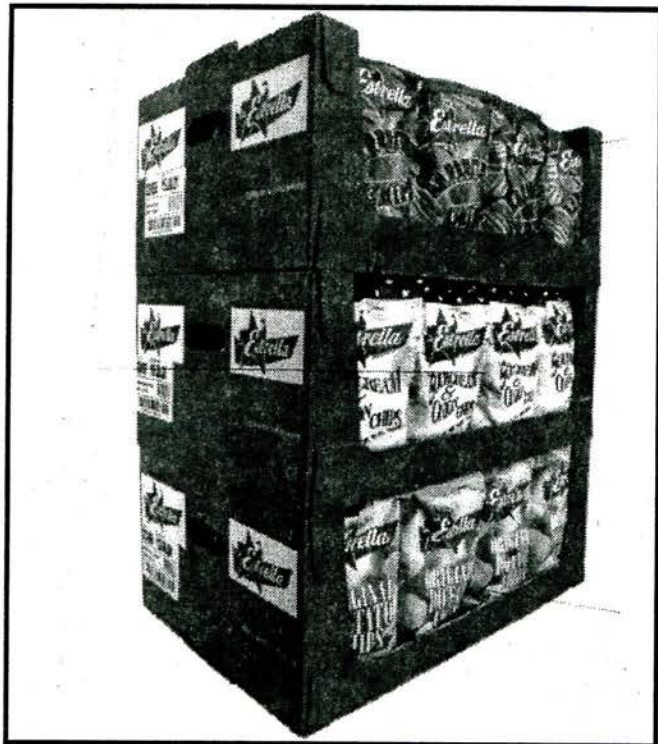
Шта је са апатинском, Београдском индустријом пива, јагодинском, вршачком, које су до сада успешно пословале? Хоће ли и оне у процесу приватизације за ситне паре отићи у руке странаца, без могућности да њихов власник постане неко са ових простора? Чека ли и њих судбина никшићке

Трка за освајање тржишта

Док се најављују споразуми о слободној трговини и укидању двоструког опорезивања са Словенијом у Привредној комори Федерације Босне и Херцеговине једва су дочекали потписивање оваквог споразума. Што се тиче привредних грана које би могле доминирати када је у питању продор на југословенско тржиште из Федерације наглашавају да нема ограничења јер је простор отворен за све. Ипак, како они сматрају, највећи искорак ће бити направљен у области пољопривреде, хемијске индустрије и трговине.

Извозни дебаланс

Према подацима Привредне коморе Словеније, робна размена између Словеније и СРЈ износила је прошле године 283 милиона долара, од чега је словеначки извоз у Југославију износио 235 милиона.

пиваре, која после приватизације послује са губицима? Са мало пара странци су незнатно осавременили технологију и знатно подigli цене. Све ће се на крају ипак преломити по леђима радника који би у процесу својинске трансформације могли да остану без посла и леђима купаца који заједно са потрошачима суседних земаља, некадашњих чланица бивше Југославије, чине импозантно, тржиште које броји око 15 милиона људи.

Прогон националне кухиње

Домаћи производи прогнани су са овдашњих пијаца и продавница, уступајући место страним производима често сумњивог порекла и квалитета. Купац би морао да се помучи уколико би желео да на неком рафу у продавници или пијачној тезги пронађе домаћу супу, тесненину или неки сухомеснати производ. Житељи Србије на тај начин постали су жељни домаће националне кухиње и окрећу се алтернативним начинима снабдевања, уколико не желе да се одрекну својих старих гурманских навика. Пршуту набављају уз малу помоћ комшије који има рођаке на Златибору или неком другом крају познатом по овом производу. Сјенички сир са кантицама дочекују на железничкој станици, не би ли од машиновође преузели испоруку, док се за домаћи џем и мед мора уложити више труда и прокрстарити већи део Војводине и северне Србије.

Најбоља јагњетина и овчетина и даље се набављају посредовањем пријатеља који имају познанике у планинским српским пределима. Наручена храна чека се данима, а када стигне једе се у сласт у кругу најближих пријатеља и рођака, јер је уложено много труда за њену набавку.

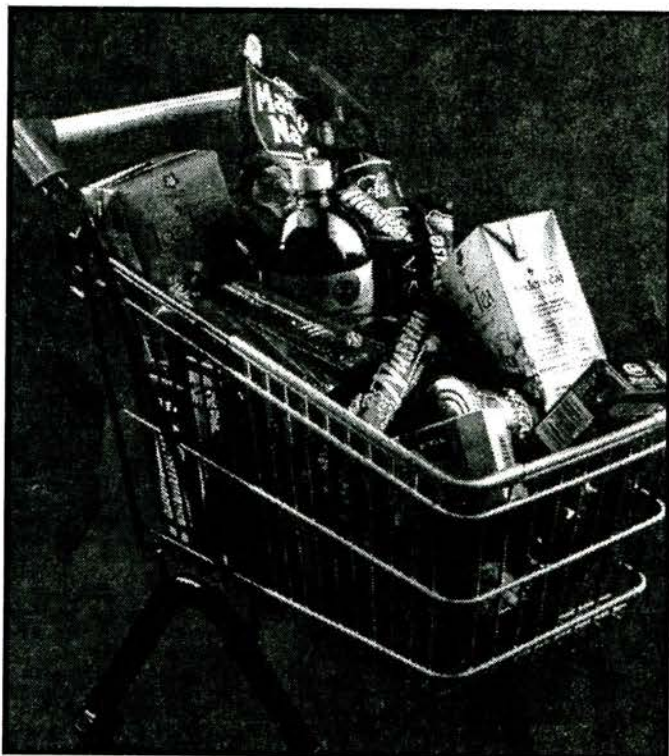
У исто то време, док се становници свих већих градова у Србији довијају на најразличитије начине како би обновили своје залихе, готово све продавнице нуде домаћицама „Кнорове“ и „Подравкине“ супице направљене од нашег поврћа, стране сокове направљене од српског воћа, страна вина готово да су уништила домаћу винарску индустрију, а тако је и са млечним и сухомеснатим производима.

У Београду је лакше ових дана пронаћи кинеске и мексичке зачине него пашканат, домаћи зачин за супу. На зеленим пијацама углавном се продаје увозно поврће и воће које кушце мами својим изгледом и одбија ценама. Паприке, парадајз, краставац, па чак и кромпир, увозе се из суседне Грчке, док се домаћи пољопривредни произвођачи жале на вишак производа.

Према подацима Института за тржишна истраживања у Србију која слови за пољопривредну земљу увезено је око 15.000 тона кромпира. Податак је запрепастио продавце у западној Србији који су затражили од надлежних да обелодане ко га је увозио и за какве потребе када њихове залихе пропадају. Само на подручју Драгачева, Ивањице и Пештера сељацима је остало непродато око 70.000 тона кромпира.

Многи би рекли, све је ствар доброг маркетинга који све решава а за који домаћи произвођачи немају пара или пак имају директора који сматра да је реклама беспотребан трошак. Према речима директора једне овдашње маркетиншке агенције домаћи произвођачи тешко да могу да се упусте у трку за освајање тржишта са својим страним конкурентима којима за пропагандне кампање стоји на располагању буџет од неколико стотина хиљада долара који неретко достиже и суму од милион долара.

Највише медијског простора, око 80 одсто, због такве ситуације покривају рекламе страних производа, храна, алкохол, жваке, средства за хигијену. С друге стране, овдашње медијске кући ретко излазе у сусрет домаћим произвођачима и снижавају цене рекламних пакета, правдају се својом тржишном оријентацијом. Интересантан је случај једног професора Пољопривредног факултета коме је страна фирма за производњу и продају амбалаже понудила да води маркетиншку кампању за наше произвођаче који користе њихове производе само да не би изгубила посао на овим просторима. Изгледа да је и странцима постало јасно куда иде Србија, осим оних који у њој живе.

ЈЕДИНСТВО ДОС-А ЗА ШАМПИТЕ

Група од 39 посланика у Републичкој скупштини, на тренутак заборављајући коалиционе размирице, по хитном поступку сложила се да је у скупштинском ресторану, познатој тровачници, неопходно служење колача и то оних најфинијих

Све то у време када политичка криза дрма целу Србију, шитгарски терористи харају југом Србије, када четворочлана породица за потрошачку корпу мора да издвоји две просечне плате, а свако треће дете у земљи пати од анемије као последице неухрањености

Овде нам нуде само суву питу и палачинке. Има људи који то заиста не воле. Некада се овде дневно продавало више од пет стотина колача, па нека вам то послужи као илустрација – изјавио је посланик ДОС-а Станко Ковачевић поводом петиције владајуће коалиције којом су посланици затражили враћање шампита у скупштински ресторан. Ковачевић је новинарима такође појаснио: – Ја палачинке и ту лењу питу не волим. Не једем их ни код куће, а моја жена је изврсна куварница. Па зашто бих их јео овде, кад их не једем ни код куће? Ја волим праве, добре колаче, па сам веома често овде јео кремшите, баклаве, шампите и неке друге колаче.

Још се није стишала бура око Чедине зебре и евентуалних рикши, како би посланици ДОС-а лакше прелазили улицу, а представници владајуће коалиције појавили су се са новим захтевима не би ли себи олакшали парламентарни живот. Група од 39 посланика у Републичкој скупштини, на тренутак заборављајући коалиционе размирице, по хитном поступку сложила се да је у скупштинском ресторану, познатој тровачници, неопходно служење колача и то оних најфинијих.

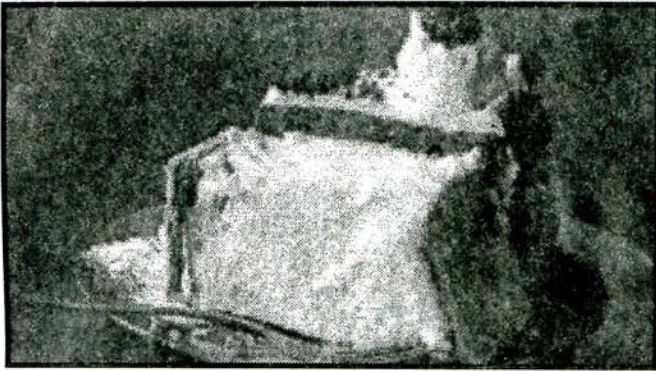
Овај захтев посланици су правдали тешким условима рада, због којих им је повремено опадао ниво шећера у крви, као и правом да за свој новац једу шта хоће. Све то у време када политичка криза дрма целу Србију, шитгарски терористи харају југом Србије, када четворочлана породица за потрошачку корпу мора да издвоји две просечне плате, а свако треће дете у земљи пати од анемије као последице неухрањености. Управа за заједничке послове републичких органа добила је допис посланика свих странака сем радикала у коме се тражи хитно поновно служење колача, јер је њихова забрана по њиховим речима неоснована.

Посланици такође траже обезбеђивање свих хигијенско-техничких и санитарних услова за несметани рад ресторана и служење колача. У противном, ако се тражено не испуни посланици су запретили да ће се сами организовати и обезбедити услове за служење колача у ресторану. Захтев је изгледа одобрио врх ДОС-а, пошто се на списку потписника жељних колача нашло и име председника парламента Наташе Мићић.

Добијена битка за шампите

Народни посланици на менију у скупштинском ресторану имају осам врста слаткиша. Тиме је надлежна служба у Републици, Управа за заједничке послове републичких органа, удовољила иницијативи Станка Ковачевића, посланика Покрета за демократску Србију и 39 народних посланика у Скупштини Србије, сем радикала. Један колач, шампита, кремшита, палачинке или ораснице у ресторану Скупштине коштају четрдесет динара.

Да се њиховом захтеву не удовољи није помогла ни љутња шефа посланичке групе ДОС Чедомира Јовановића који сматра да колачи ипак нису од националног значаја као пешачки прелаз или је пак по партијској линији на дијети, као што је то не тако давно у једној телевизијској емисији обећао српски премијер Зоран Ђинђић.

Остали посланици, сем представника Српске радикалне странке који једини у свему нису учествовали, правдали су своју потребу за слатким најобичнијом људском потребом сваког човека да када се перманентно налази у једном угоститељском објекту захтева да буде послужен најразноврснијом храном. Слатка иницијатива уродила је плодом. Посланици ће тако бити у могућности да кремпитима, шампитама и баклавама лече своје стресове и лакше подносе по њиховим речима застрашујуће депресивну скупштинску атмосферу. Док су медији једва дочекали још једну у низу скупштинских афера, као неку смешну забелешку из скупштинског живота, са тиме се никако није могло сложити око три милиона становника Србије који живе испод доње границе сиромаштва.

– Хоће ли и нама бити доступне те скупштинске послатице, да се и ми за мале паре заслудимо? – коментарише Марко, студент машинства, који каже да су цене у скупштинском ресторану готово на нивоу оних по студентским мензама а тамо нема ни колача ни баклава на менију, углавном доминира пасуљ. Милева, старија суграђанка, пензионерка, каже да не памти када је унуцима направила баклаве или пак шампите. – Знате ли ви пошто су ораси, па колико треба јаја за шампиту, ко то може да спреми, а њима не ваља сува пита и палачинке, нека их дају мојим унуцима, јели би их сваки дан – каже она. Њихово понашање је једна срамота за ову земљу.

– Тражили су зебру добили су, тражили су колаче добили су, сада чујем да траже и фризера, не знам шта ће бити следеће, чујем у генерал Ждановљевој праве специјалан паркинг за Бориса Тадића. Понашају се као да је све њихово и као да све могу. Докле више? – запитао се Милан, незапослен стоматолог.

Док су се смиривали страсти око слатке петиције, посланицима су у међувремену расли апетити. Вероватно размишљајући да је поред доброг јела за сваког човека веома битан и добар изглед, понајвише фризура, јер ипак

важно је оставити утисак када се стане иза скупштинске говорнице. Посланици су се овог пута побунили затраживши да се радно време скупштинског фризераја продужи до вечерњих сати. Овог пута најгласнија у захтеву била је Лејла Руждић, посланик женске уније, сматрајући да када већ посланици проводе толико времена у скупштини морају да имају и свог фризера, да не троше време обилазећи фризерске салоне ван зграде републичког парламента. Због смањења трошкова радно време фризера ограничено је до петнаест часова, али после ове мале побуне љубитеља лепих фризура вероватно ће скупштински фризерај по најнижим ценама у земљи фризерати посланике до ситних вечерњих часова.

Овим поводом огласио се и Отпор који је нагласио да посланици оваквим понашањем све више заоштравају своје односе са грађанима. – Одлично је што су враћени колачи и шта ћемо да се фризирамо. Сад смо решили све проблеме у парламенту. Посланички односи са народом су суштински заоштрани – истакао је активиста Отпор-а Иван Маровић, заборавио је једино да напомене да ли се Отпор за то борио.

Поред пуног стомака, лепог изгледа, сваки посланик би требало да има и пристојну плату, резонују представници ДОС-а у републичком парламенту. Административни одбор Републичке скупштине, чији је председник Горан Весић, члан Демократске странке, затражио је повећање посланичких плата за 11 процената.

Реакције су и овог пута биле опречне. На једној страни су се нашли представници владајуће коалиције, а на другој страни грађана, помало изненађујуће, Отпор и опозиција. Александар Вучић, посланик Српске радикалне странке истакао је да се радикали противе том предлогу. – Начин на који се у Скупштини управља никада није био гори у историји Србије. Зашта траже повећања плата, кад не учествују у дискусијама, не излазе за говорницу, већ само седе и читају новине? Како их није срамота да траже повишице када грађани Србије не могу да саставе крај с крајем? – каже Вучић.

Зашто надлежни из Скупштине града не предузимају ништа да би спречили исељење хуманитарне апотеке, Здравствене станице и Специјалне школе?

ДОСОВ ПРОГОН БОЛЕСНИХ И НАЈМЛАЂИХ

Зајослени у хуманитарној апотеци, за ситуацију у којој су се нашли они и сиромашни, болесни људи, оптужују секретара Црвеног крста Београда Мирослава Михаљчића који, према њиховим речима, самовољно затвара једину хуманитарну апотеку у граду, упркос њеном добром пословању. Михаљчић с друге стране тврди да су то све лажи и да је затварање услов да би се апотека извукла из дугова

Социјално угрожени становници престонице, који су једино на овом месту бесплатно могли да пронађу неопходне лекове, кажу да су огорчени и на Скупштинску зграду и на Црвени крст. Они тврде да су прејушени сами себи

На једину хуманитарну апотеку у граду, у којој су социјални случајеви бесплатно добијали лекове, ускоро ће одлуком Црвеног крста Београда бити стављен катанац. Апотека у Симиној улици почела је са својим радом пре четири године на основу уговора између градске организације Црвеног крста Београда и апотекарске установе Београд.

Према том уговору простор је апотеци уступљен бесплатно уз договор да се остварена добит оснивачима дели на једнаке делове. Иако је апотека, према речима запослених, све ове године успешно пословала уз годишње приходе од око 25 хиљада марака и испуњавала своје обавезе из уговора, одлуком Црвеног крста она ће бити исељена, а према неким индицијама на том месту би требало да буде отворен кафић.

Надлежни су вероватно проценили да је он профитабилнији. Запослени у хуманитарној апотеци, за ситуацију у којој су се нашли они и сиромашни, болесни људи, оптужују секретара Црвеног крста Београда, Мирослава Михаљчића који, према њиховим речима самовољно затвара једину хуманитарну апотеку у граду, упркос њеном добром пословању. Михаљчић с друге стране тврди да су то све лажи и да је затварање услов да би се апотека извукла из дугова.

Социјално угрожени становници престонице који су једино на овом месту бесплатно могли да пронађу неопходне лекове, кажу да су огорчени и на Скупштину града и на Црвени крст. Они тврде да су прејуштени сами себи. Да ли је неко у овом граду и

земљи свестан да поред њих живе људи који су толико јадни да нису у прилици да издвоје који динар ни за партиципацију.

– Ми једноставно немамо паре. Зар бих ја овако болесна долазила овамо чак из Новог Београда. Па ја сам стара и болесна. Да имам паре отишла бих и у комшилук и купила неопходне лекове – прича старија суграђанка, а њен супруг додаје: – Није нама лако. Сви смо поштено годинама радили и нико од нас није желео да дође у овакву ситуа-

цију. Сада је у Црвени крст дошао тамо неко, ко зна одакле и одмах почео да заводи некакав ред.

Зашто сви почињу одмах од оних сиромашних? Ако затворе ову апотеку нама ништа друго не преостаје него да легнемо и у боловима чекамо своју смрт. Наташа, самохрана мајка троје деце такође је огорчена понашањем Црвеног крста и додаје: – Зар то није хуманитарна организација која треба људима да помаже у невољи? Зар то није њихов посао?

– Прво су почели да затварају породне кухиње због тога што наводно Немци не шаљу помоћ, сада су почели да затварају и апотеке. Нама ће на крају да укину и ваздух. Ја се слажем са тиме да је ситуација у земљи тешка, али хајде да терет кризе расподелимо на све подједнако. Зашто да увек испаштају само они најсиромашнији?

– Ја сам завршила факултет и петнаест година радим, али са својом платом не могу да за болесну децу купујем лекове по приватним апотекама. Зар треба да идем да крадем, ако је тако онда је све стварно сулудо.

Понашањем градских власти огорчени су и пацијенти Здравствене станице у Кондиној улици, која ради у оквиру Дома здравља Стари град, а која ће такође ускоро бити исељена.

Пар стотина незадовољних пацијената окупило се испред ове здравствене станице тражећи да се одложи евентуално исељење Здравствене станице, јер би се многи болесници који су годинама долазили у ову здравствену станицу нашли на улици. Проблем је настао када је фирма „Центротекстил“, као власник, уступањем простора Здравствене станице вратила дуговања „Вискози“ из Лознице и затражила исељење до 1. марта. „Вискоза“ је своја дуговања према Интер-трејду из Букурешта такође подмирила на овај начин.

Тако да је на крају остала непознаница ко је власник просторија и када ће уследити исељење. Пацијенти су прикупили више од 1.700 потписа против затварања и најавили нова окупљања док се проблем не реши. Њих је највише интересовало зашто се нико из Општине није ангажовао на решавању овог проблема, већ су и они као и

корисници хуманитарне апотеке препуштени сами себи.

У Општини пак тврде да немају никаквих надлежности у области здравства. – Чули смо да би овде требало да се отвори коцкарница или нешто сличне намене. Интересената за овај простор је много. Од запослених у станици смо чули да људи долазе и распитају се о куповини пословног простора јер су прочитали у новинама да се он продаје. Замислите на овом месту коцкарницу.

Значи ми болесни на улици да би се коцкари и неки мафијашки удомили – прича огорчени пацијент коме се прикључује љута старија супруганка: – Највише ме нервира ова збрка око тога чије је ово власништво. Зашто би нас то морало да занима? Зар град не може

да реагује? Да медији нису почели да пишу о целом случају ми смо већ првог марта могли да завршимо на улици.

Замислите, нико из Општине Стари град се није огласио и рекао чекајте људи, хајде да некако решимо ситуацију, да пронађемо можда неки други простор где би преместили здравствену станицу – каже она, док старији господин додаје: – Многи од нас су под терапијом, замислите да се станица заиста иселила као што се причало првог марта. Ми смо за то сазнали касно и где би јурили да би примили терапију. Највише ме иритира што ће овде, барем се тако прича, бити смештена коцкарница. Наступила су тешка времена, где основне људске вредности и помоћ старима и болеснима нису у моди – додаје он.

Угрожени и најмлађи

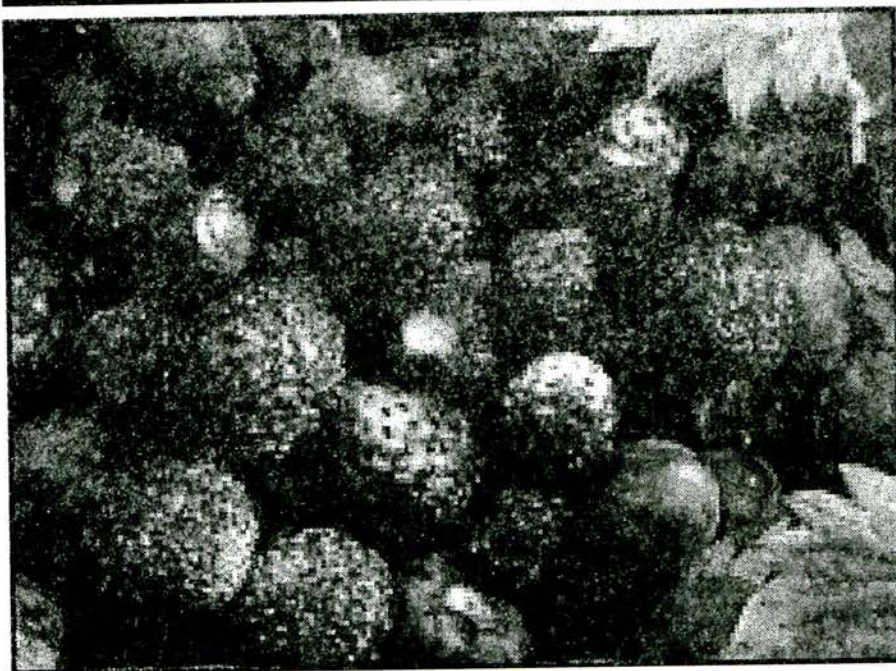
Талас принудних исељења захваљио је и поједине београдске школе. Одлуком Општине Земун најављено је исељење Специјалне школе „Сава Јовановић“ у Светосавској улици у Земуно и враћање просјорија Српској православној цркви, која овде планира да премести Богословију из Призрена. Забринутим родитељима хендикеиране деце испичу да нико од њих неспори власништво Српске православне цркве над овим просјоријама, већ оштрују Општину Земун која са црквом није пронашла компромисно решење и одложила исељење. Родитељи кажу да схватају да је потребна црквена школа, али да није ни решење да се 240 малишана избаца на улицу.

Пресељење у оближње школе за глуве и слепо неприхватљиво је и по мишљењу наставника јер по њима у овим школама нема ни просјора ни услова. Родитељи ученика Основне школе „Доситеј Обрадовић“ су до сада сматрали да њихова деца имају просјора и услова да наставу похађају баш у овој школи. Разуверила их је нечија одлука да се наставни кадар ове школе премести у нову школу на Вождовцу, а њихова деца на наставу ишаће чак у насеље Медаковић шри. До сада се нико од надлежног министарства и Секретаријата за образовање до званичника општине Вождовац није обратио забринутим родитељима и објаснио им шта ће бити са њиховом децом. Родитељи су уозорили да им због тога не преостaje ништа друго него да организују бојкош наставе, као уозорење да са њиховом децом нико не сме да се игра.

Скупа зелена пијаца

Због високих цена и ниске куповне моћи продаја је опала на готово свим београдским пијацама. Док се купци жале на високе цене продавци кукају говорећи да је све више штета него озбиљних купаца.

Најјефтинији је кромпир који се може пазарити за 15, 20 динара. Црни лук сада кошта 25 динара, цвекла 20, шаргарепа кошта од 20 до 40 динара. Зелена салата са ценом од 50 динара је и даље за многе недоступна, док се за куповину прокелја који кошта 140 динара или зеља које кошта 70 динара одлучују само они с дубљим џепома. На тезгама се могу пронаћи и парадајз и паприке увезени из суседне Грчке па су им и цене увозне. Паприке су 210, парадајз 130, краставац кошта 150 као и килограм тиквица. Љубитељи воћа ће такође морати да испразне свој новчаник уколико се одлуче за куповину. Јабукe коштају, од 40 до 80 динара, лимун 50, мандарине и бапане 60, док су параште нешто јефтиније и коштају 40 динара. За 250 грама јагода потребно је издвојити 120 динара.

Са малим изгледима за светлу будућност

Металски комплекс Србије заједно са својим предузећима налази се у најтежем положају у последњих педесет година. Председник Синдиката металаца Србије, Александар Ивовић, истиче да је у овом комплексу некада било запослено 600.000 радника, а сада свега 250.000. – Сведоци смо бројних стечајева у нашим предузећима где велики број радника остаје без посла, а да се претходно није покушало са ревитализацијом производног програма. Влада Србије увелико шкољује стечајне управнике, што значи да ће се стечајеви ове године интензивирати – каже он.

Цене изнад европских

Према тврдњама домаћих економиста потрошачи у Србији купују најскупље јестиво уље у Европи. Домаће уље, које по радњама кошта око 23 марке далеко је скупље од оног које купују становници осталих европских земаља.

**За лет до Црне Горе
240 марака**

Цене авионских карата Југословенског аеротранспорта, у домаћем саобраћају поскупеће за 20 одсто. По новом ценовнику повратна карта до Подгорице и Тивта у бизнис класи стајаће 7.200 динара, а у туристичкој 5.400 динара.

Поскупљује бензин

Због несташице евра, дизела и супера од 98 октана који чекају нове цене, возачи су принуђени да на бензинским пумпама купују скупи бензин. Нова цена ова два деривата биће у просеку за 15 до 20 одсто виша од цене по којој се сада продају дизел и моторни бензин.

Скромне плате лекара

Лекар опште праксе, почетник, месечно заради око 9000 динара, а специјалиста 12.000 динара. У односу на претпрошлу годину то је номинално два пута више али реално, због пораста цена много мање – на ивици егзистенцијалног минимума – истичу представници Синдиката лекара и фармацеута Србије.

ЕДБ активирали маказе

Електродистрибуција Београд почиње са искључењима струје дужницима са рачуном преко хиљаду динара. У Београду свако друго домаћинство има дуг већи од хиљаду динара, а укупна дуговања дужника износе 1,5 милиона динара.

Лош живот за 60 одсто грађана

Према истраживању Института друштвених наука, економском ситуацијом у Србији и Црној Гори и сопственим стандардом незадовољна је убедљива већина грађана. Само девет одсто грађана Србије задовољно је економском ситуацијом у земљи, док је чак 70 одсто изразило незадовољство. Личним стандардом задовољна је свега једна петина грађана Црне Горе и Србије, а незадовољне су три петине.

Социјални рат?

Председник Већа Савеза синдиката Србије Миленко Смиљанић, незадовољан владиним социјалним предлогом, изјавио је да „баук транзиције кружи Србијом“ и додао: – Тамац кад смо помислили да ће се у Србији покренути социјални дијалог, у јавности се појављује Социјални програм кога октроисше Републичка влада. Смиљанић је додао да у таквој ситуацији синдикат мора да изабере између две могућности, или социјални мир или социјални рат. Први желимо, а на други ћемо бити приморани – рекао је он.

Каква се политика води?

Када министарка саобраћаја Марија Рашета Вукосављевић изјави да машиновођа прима 34.000 динара, онда све моје колеге знају каква се политика води – изјавио је машиновођа Света Јовичић најављујући штрајк железничара, – јер, ја сам 31. децембра провео пету Нову годину узастопно у локомотиви. Исто тако и Божић. А за децембар сам примио, са свим прековременим сатима 12.600 динара.

Плате у Србији и земљама у окружењу

Словенија	1292 DEM
Хрватска	981 DEM
Мађарска	465 DEM
ФБиХ	458 DEM
Македонија	354 DEM
Р. Српска	300 DEM
Бугарска	278 DEM
Румунија	253 DEM
Србија	217 DEM
Црна Гора	217 DEM

Локални директор, после посете премијера Србије
Зорана Ђинђића Вршцу, усмртио дванаестогодишњег дечака

СРБИЈА НА ПИЈАНОМ ПУТУ

Локални привредници, новопостављени директори који су на своје функције дошли на крилима петооктобарске револуције, охрабрани премијеровим речима и количином попијеног алкохола на свечаном ручку, после Ђинђићевог одласка, настављају да харају градом и руше све пред собом. После једне ипакве посете премијера Зорана Ђинђића Вршцу, пијани директор пољопривредног комбината „Стари Лећ”, Милорад Милекић изазвао је тешку саобраћајну несрећу у којој је погинуо дванаестогодишњи Драган Вујовић, ученик шестог разреда

Слике насмејаних и раздраганих грађана како с пуно љубави и усхићења дочекују републичког премијера Зорана Ђинђића, током његове кампање „Србија на добром путу” свакодневно попуњавају простор свих новинских и телевизијских извештаја. Заслужни грађани регионалних центара просто се утркују ко ће се наћи ближе премијеру и упутити му понеки комплимент. Премијер на тим путовањима, којих ће бити негде двадесетак, а на којима ће грађани бити упознати са досадашњим радом Републичке владе и њиховим даљим акцијама, зрачи енергијом и ништа му не пада тешко. Бирачима је обећао изградњу нових саобраћајница, раскривкавање мафије, борбу против алкохолизма и наркоманије, једном речју бољи живот. Кампањом су обухваћене готово све циљне групе, од оних најмлађих у вртићима, незапослених, па све до пензионера. На том пропутовању премијер обавезно сврати до неког угледног домаћина, пољопривредног произвођача или сточара и објасни му да је ситуација тешка али да иду бољи дани. Затим се по програму сврати у неку основну школу где премијер одржи најмлађима неколико лекција из демократије, а онда негде око поднева обично је заказано виђење са најуспешнијим привредницима из краја. Тада премијер стиже и да се одмори, нешто са одабраним представницима народа презалогаци и наравно, како је ред, и да наздрави. Када се све заврши, уз обавезну трибину у локалном дому културе, сценографија спакује, и свако крене на своју

страну, град домаћин суочава се са првим проблемима. Локални привредници, новопостављени директори, који су на своје функције дошли на крилима петооктобарске револуције, охрабрани премијеровим речима и количином попијеног алкохола на свечаном ручку, после Ђинђићевог одласка, настављају да харају градом и руше све пред собом. Пун стомак, премијерова обећања да ће сутра бити боље и велики промили алкохола стварају им осећај моћи и недодирљивости у односу на остале смртнике и неме посматраче путујућег циркуса.

Кампања са трагичним последицама

После једне такве посете премијера Зорана Ђинђића Вршцу, пијани директор пољопривредног комбината „Стари Лећ” Милорад Милекић изазвао је тешку саобраћајну несрећу у којој је погинуо дванаестогодишњи Драган Вујовић, ученик шестог разреда. Несрећа се догодила у петак око 22 часа, у месту Велика Грета, општина Пландиште, после премијерове посете предузећу у коме је Милекић дирек-

тор. Претпоставља се да је Милекић постигнуте договоре са Зораном Ђинђићем обилато прославио уз алкохол и при повратку кући, службеним аутомобилом марке голф, налетео на дечака који се враћао са фолклорне приредбе. Милекић је, обилазећи друге аутомобиле, дечака усмртио на лицу места, баш испред његове куће. Светлана Лазаревић, истражни судија Окружног суда у Панчеву и председник вршачког Општинског суда изјавила је да је Милекић возио у пијаном стању и да је путовао из Пландишта ка Старом Лецу. У ауту који је обилажен, финансијски полицајац превозио је децу која су се враћала са спортске утакмице кући, а мештани Велике Греде, који су се након трагедије задесили на лицу места, кажу да је директор Милорад Милекић био толико пијан да је када је чуо да је прегазео дете прокоментаришао: – Па шта ја да му радим. Милекић је после почињеног недела продужио да вози даље као да се ништа није догодило и као да управо није прегазео недужног дечака. На место несреће вратио се тек на инсистирање финансијског полицајца који му је саопштио за дечакову смрт. Полицајци су у Милекићевом организму установили велике количине алкохола које је овај попио током Ђинђићеве посете и пригодне прославе. Наиме, директор пољопривредног добра „Стари Лец“ је заједно са републичким премијером Зораном Ђинђићем тог дана посетио и Гудурицу, најстарији вински подрум у Војводини, где су уприличене дегустације неколико литара најквалитетнијег вина. После Гудурице, добро расположе-

на екипа кампање „Србија на добром путу“ посетила је вршачке винограде где се такође дегустирало и пило вино. Попијена количина вина у хотелу „Србија“ зачињена је другим, такође директорима привлачним врстама алкохола.

Забрeна точења алкохола малолетницима

После овог догађаја премијер је и даље наставио да путује по Србији и убеђује њене грађане како су на добром путу. Када је караван стигао у Јагодину Ђинђић је окупљеним грађанима и новинарима рекао да ће бити уведена забрана точења алкохола малолетницима у кафићима и клубовима, као и да ће алкохол и дуван бити забрањени на јавним местима јер је здравље највеће богатство наших грађана. Премијер Србије је још напоменуо да је Влада

припремила план борбе против наркоманије, који подразумева уклањање дилера с улица и анонимно тестирање ученика на дроге. У оквиру владине кампање чак је формиран и савет за борбу против наркоманије који ће ученицима обезбедити бесплатне консултације са психолозима. Трагично настрадалог дванаестогодишњег дечака Драгана Вујовића није ни споменуо, а његове речи: – Важно је да млади имају будућност – звучале су, као маркетиншки добро припремљен патетичан говор. Тугу није могао да ублажи ни новопостављени владин циљ о изоптрављању свести ученика о линији између нормалног и ненормалног живота. О изоптрављању свести својих директора није додао ни реч, јер су га обавезе спречиле у томе. Морао је да се сусретне са привредницима Јагодинског округа, да сврати са њима на ручак и пиће.

Како је Америка неким својим непромишљеним потезима довела до расцепа унутар Северноатлантске алијансе

ПАРТНЕРСТВО У КРИЗИ

На једној страни унутар алијансе нашла се Америка, а на другој страни европске земље које свој коалиционој партнери оштрију да је догађаје од 11. септембра искористио као политички инструмент за наставак својих крсташких похода. Агресија на Авганистан отворила је сиве ране и болке још из доба рата у Персијском заливу када су Французи, без икаквог логичког и стрављеног оправдања, прискочили у помоћ и својој садашњој самој и унутрашњој политици нанели тежке губитке. Да се Америка спрема у нове походе сведоче и извештаји америчких медија о плановима Сједињених Америчких Држава, за борбена дејства против седам држава

Захваљујући француском капетану СФОР-а, бивши председник Републике Српске Радован Караџић успешно је избегао хапшење. Обавештени тврде да су се Французи одлучили на овај корак у страху да у Хагу случајно на видело не би изашле чињенице о француској подршци Србима у време ратних сукоба у Босни.

С друге стране, Французи на овај начин пркосе моћној америчкој доминацији и по њиховом мишљењу све дрччијим Немцима, који би да командују читавим НАТО-ом. НАТО за сада још увек проверава гласине и нерадо признаје да је ова алијанса загризла у дубоку кризу, можда и прву таквог обима од свог постојања.

На једној страни унутар алијансе нашла се Америка, а на другој страни европске земље које свог коалиционог партнера оптужују да је догађаје од 11. септембра искористио као политички инструмент за наставак својих крсташких похода. Канади и европским чланицама пакта досадила је улога подређених у којој слепо морају да слушају одлуке америчких генерала. Расцеп унутар НАТО-а видљив је на сваком кораку.

Ометени у развоју

Аналистичари сматрају да је главни амерички задатак ипшину контрола стрављеног, технолошког и економског развоја европских земаља ипшнем технолошког јачања НАТО-а. Према њиховом мишљењу САД се највише боје независног развоја Европе и њихова стрављенија је одувек била усмерена на ометање ипшг развоја. На ипш их ипшдстиче и огроман број проблема које имају са Јапаном, чији је економски развој ипшстао ипшрешња функционисању целокупне америчке економије.

НАТО партнери тешко се договарају и споразумевају чак и око најбаналнијих ствари. Сви представници, највише НАТО војне номенклатуре су разједињени око тога треба ли и даље помагати САД у наводној борби против тероризма. Агресија на Авганистан отворила је старе ране и боље још из доба рата у Персијском заливу када су Французи, без икаквог логичког и стратешког оправдања, прискочили у помоћ и својој тадашњој спољној и унутрашњој политици нанели тешке губитке.

Митеран се због тадашњих својих потеза нашао на удару јавности, која је била подељена око тога треба ли американци уопште да интервенишу у Заливу и каква је улога Француске у томе. Одлука да се Сједињеним Америчким Државама ипак пружи помоћ скупо је коштала тадашњег председника Француске. Франсоа Митеран доживео је катастрофалан пораз на регионалним изборима. Сада се у сличној ситуацији нашао енглески премијер Тони Блер.

Британци оптужују Блера за одсуство сопствене континенталне стратегије и улогу подређеног у америчко-британским односима. Британија је прва притрчала Америци као испомоћ приликом бомбардовања Авганистана а заузврат није добила ништа, осим огромних новчаних издатака финансирања војних операција, које трају у недоглед. Блер ће убудуће за сваки свој потез морати да добије сагласност парламента, у противном мораће да потражи други посао.

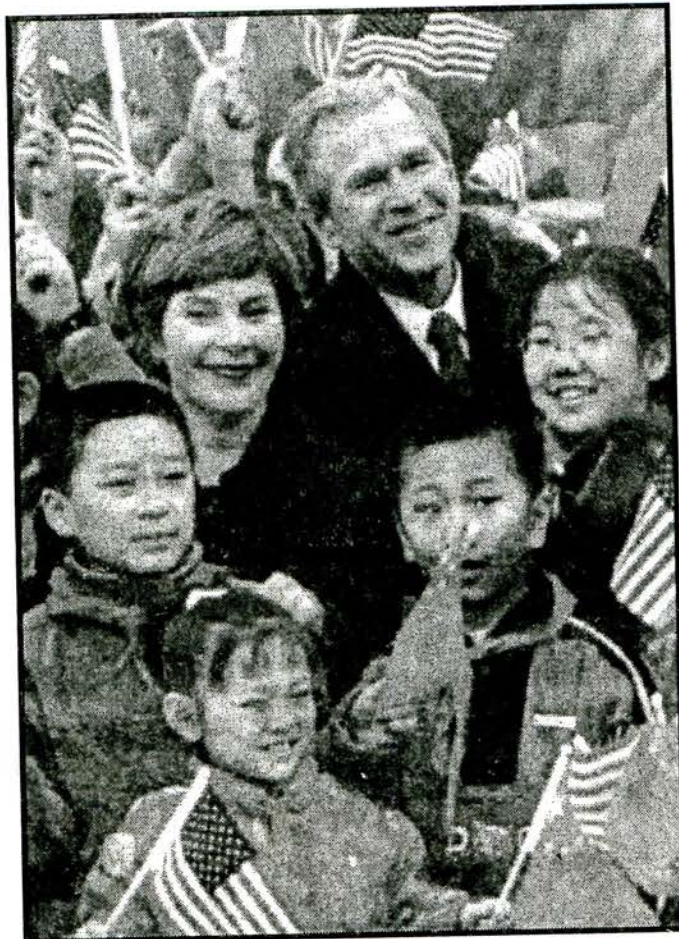
Тренутно се воде жестоке полемике око тога треба ли Британија да са својим војним снагама пружи помоћ САД приликом напада на Ирак. Огроман број лабуриста упозорио је британског премијера да се противи таквој војној интервенцији у Ираку и да ће, уколико буде подржавао америчку војну акцију, бити суочен са побуном у министарским редовима. Неки министри су чак запретили и оставкама, уколико британски војници буду укључени у други фронт рата против тероризма.

Како истиче „Индипендент“, Блер је упозорен да свака акција мора да буде поткрепљена чврстим доказима да Багдад развија оружје за масовно уништавање. Нису много помогле ни сателитске фотографије на којима су камиони са хуманитарном помоћи, а за које Американци тврде да служе ирачкој војсци за транспорт оружја. Американци су на тај начин запечатали судбину Ирака и агитују европске земље чланице НАТО-а да им помогну у борби против осовине зла.

Све је спремно за напад уколико преговори између ирачке делегације и представника Уједињених нација о поновној контроли наоружања од стране Уједињених нација доживе крах, чему се Америка нада. Амерички потпредседник Дик Чејни већ следеће недеље би се могао обрети у Лондону, како би САД и Велика Британија усагласили своје ставове о почетку нове војне интервенције на Ирак. Чланови британске владе у међувремену појачавају свој притисак на Блера и траже да мање размишља о војним акцијама, већ да покушава да пронађе дипломатско решење у оквиру Уједињених нација.

Сматрају да би, уколико Багдад након три године дозволи да се инспектори УН за наоружање враће у Ирак, Блер остао без најснажнијег аргумента за покретање војне акције. Слична ситуација је и у другим земљама чланицама НАТО-а, у којима преовлађује мишљење да земље више треба да се укључе у решавање својих унутрашњих проблема него да финансирају скупе војне операције од којих нема користи.

Војна акција у Авганистану продужила се на пет месеци и финансијски полако исцрпљује Европу. Чланицама Северноатлантске алијансе ипак највећи проблем представља како да у домаћој јавности оправдају погубије својих војника. Свакодневно се суочавају са чињеницама да јавност више не може да се задовољи изјавама да ће кривци бити пронађени и кажњени, јер се стално намеће питање – шта су они заправо тамо тражили.

И Буш мора да положи рачуне

Амерички председник Џорџ Буш мораће пред конгресом да појасни многа неразјашњена питања у вези са рајом прошлог тероризма. Буш ће, на захтев демократске већине у парламентију, морати да одговори на питање шта смисла за успех и какви су му даљи планови и циљеви, колико тврди мисли да ангажује и ко од савезника подржава америчке неуспехе. Конгресмени нису огорчени само на траљаво сироведене војне акције у Авганистану, већ и на америчко ангажовање на Филипинима и у Грузији.

Тренутно се пред таквим изазовом нашло немачко и Данско Министарство одбране, због погубије два немачка и три данска војника у Кабулу. Узрок несреће још увек није разјашњен. Према мишљењу једног експерта пиротехнике, војници су највероватније жртве подметнутог експлозива.

Нуклеарни планови Пентагона – на списку и Русија

Напад америчких и савезничких војника, у садејству са Северном алијансом, на источни део Авганистана, у коме је уочиште пронашло око 1.500 припадника бившег талибанског режима и чланова терористичке мреже Ал Каида, траје данима. Обавештени тврде да ће савезници на том просто-

Уколико преболи НАТО се шири у новембру

Док поједине европске земље сипрашују о будућој судбини НАТО-а, САД смајрају да ће на новембарском самитиу НАТО у Прагу Алијанса бити значајно проширена. Аналитичари смајрају да ће најмање четирине земље бити позване да се придруже у другом таласу НАТО проширења. Међу водећим кандидатима за чланство налазе се Естонија, Летионија, Лиџванија, Словачка и Словенија. Бугарска и Румунија имају нешто мање шанси, док ће Македонија и Албанија за улазак морати да сачекају још пар година.

против седам држава. На списку земаља против којих ће Америка можда употребити нуклеарно оружје наше су се Русија, Кина, Иран, Ирак, Северна Кореја, Либија и Сирија.

Како је објављено, Пентагон је недавно обавестио да планира могућност употребе нуклеарног оружја против ових седам држава, које наводно угрожавају безбедност САД. Представник америчког министарства Кетрин Ебот изјавила је поводом ових, по њима неселективних написа, да је Пентагон по закону обавезан да периодично разматра нуклеарно наоружање и планове.

Према њеним речима њихова пажња тренутно је највише усмерена на адаптирање постојећих нуклеарних бојевих

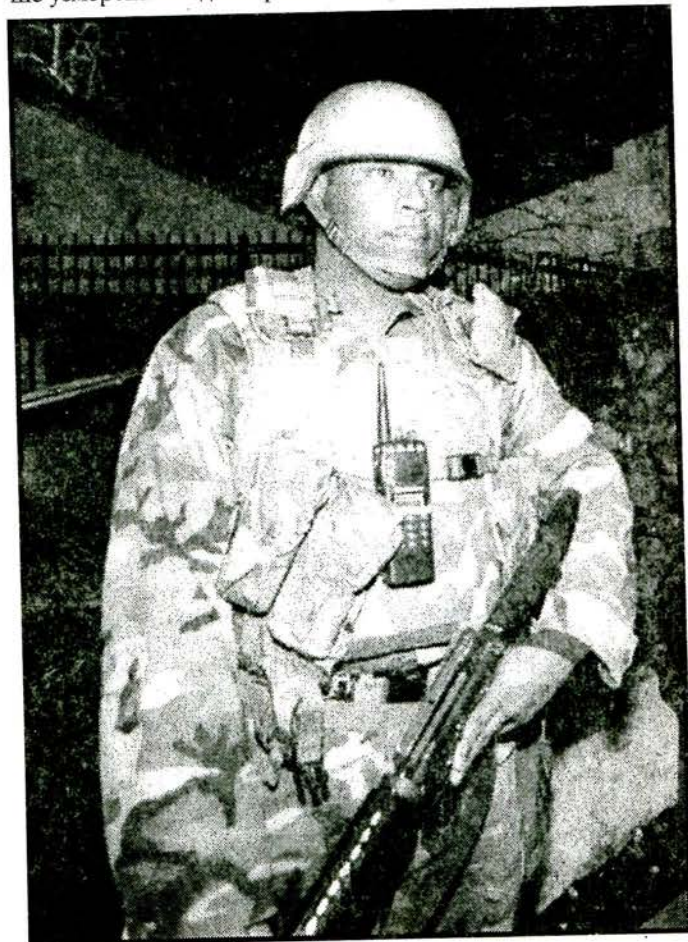
Какве везе имају сиромаштво и тероризам?

Суочен са многобројним кривичкама због бриџанске силовне пољитике, Тони Блер покушава да скрене пажњу бриџанске јавности причама да би се Запад могао суочити са новим терористичким претњама овог континента из Африке. Блер је у интервјуу бриџанском листу „Тајмс“, Африку упоредио са Авганистаном од пре десет година, када је дозвољено да се ситуација у овој земљи погорша а њен утицај осети и у Америци. Према његовим речима, нови извор тероризма биће афричке земље, уколико не буду предузете мере за смањење сиромаштва на овом континенту.

ру тешко извојевати победу, а и ако се то деси, да ће губици у људству бити огромни. Мораће да се примени кошнена офанзива уз употребу тенкова, артиљерије и минобацача.

Тако Америка већ шест месеци ратује и љути своје европске савезнике. Расипничко понашање америчких војних стратега одвија се уз одобравање конгреса, док Европљани муку муче како да исфинансирају неке најосновније потребе НАТО-а, као што је будући заједнички војни транспортни авион.

Европљани су такође огорчени на САД, јер су им препустили контролу ваздушног простора над својом земљом да би уштедели и поштедели своје војне капацитете за нове борбене акције против тероризма. Да се Америка спрема у нове походе сведоче и извештаји америчких медија о плановима Сједињених Америчких Држава за борбена дејства

глава за уништавање подземних бункера и осталих тешко приступачних склоништа, у које земље попут Ирака могу скривати своје хемијско, биолошко и нуклеарно наоружање. Вест да се и Русија налази на списку земаља против којих Пентагон планира евентуалну употребу нуклеарног наоружања, у Москви је примљена са забринутости и страхом да би могла да изазове рат до уништења.

Иако су неки политичари и аналитичари ову вест окарактерисали као крајње неповољну, сматрајући да она мора да се схвати врло озбиљно, званична Москва још увек се није огласила овим поводом. Председник Парламентарног комитета за међународне односе Димитриј Рогозин, сматра да Русији нуклеарним оружјем може да прети само луд човек, додајући да се ради о наставку досадашње политике Вашингтона према Москви и вршењу притиска САД на Русију, како би се проверило реаговање државног и војног врха.

Познаваоци руско-америчких односа сматрају да вест никога није оставила равнодушним, јер би то значило почетак општеуништавајућег нуклеарног рата. Слично је реаговао и представник Министарства спољних послова у Пекингу Сун Јукси. Јуче је изјавио да је Кина, попут многих других земаља, дубоко шокирана садржајем тајног извештаја Пентагона и додао да САД имају одговорност да га објасне.

Сун је још истакао да „свака идеологија хладног рата не уклапа се у политику унапређења развоја и тражења мира“. Да се НАТО поново о ничему није питао сведочи и изјава генералног секретара НАТО-а Џорџа Робертсона, који је од-

био да коментарише информације из америчке штампе. „Немам обичај да коментаришем пурење информација јер су оне ретко кад поуздане“, изјавио је Робертсон. Генерални секретар НАТО Џорџ Робертсон је међутим наговестио као могућност да у Брисел допутује један званичник америчког Стејт департмента задужен за нуклеарну политику и контролу наоружања. Бојазан да би борбени стаф америчког председника Џорџа Буша могао да дестабилизује свет видљив је и у изјавама осталих представника земаља НАТО чланица. Представник немачког канцелара Герхарда Шредера је саопштио да „не постоје амерички планови за напад“ и да је” као што је познато, позиција немачке владе смањење нуклеарних способности“. Слично је реаговало и Министарство одбране у Паризу које је саопштило да је француска политика у томе да се нуклеарно оружје „не сматра војним наоружањем за напад“.

Последњи догађаји на глобалној политичкој сцени све више разбијају илузију о светском миру и борби против тероризма и потврђују америчке тежње о стварању једне моћне империје, инструментализујући међународне институције и вазалне владе малих држава. То полако схватају и НАТО и Уједињене нације, којима је све јасније да је спајање НАТО-а са војно индустријским комплексом САД омогућило Америци не само да контролише војну сферу, већ комплетну технологију у свету.

И Немци о могућем распаду НАТО

Бивши начелник Генералштаба немачких оружаних снага Клаус Науман ујозорио је да НАТО-у прети опасност од распада због повећане војне разлике између Европе и Сједињених Америчких Држава. Различити правац развоја америчких оружаних снага и њених савезника довешће до тога да ће сарадња у оквиру НАТО за САД постати војно безначајна истакла је он. Науман у свом чланку објављеном у листу „Франкфуртер Алгемајне“ ишио да би европске чланице алијансе, као и Канада, могле да постигну друга класа НАТО чланица, као што се према његовим речима десило са савезничким државама Совјетског Савеза у бившем Варшавском пакту. Према његовом мишљењу, самит Северноатлантске алијансе у новембру у Прагу, на којем се планира даље проширење у источну Европу, требало би преобразити у самит могућности. С друге стране генерални секретар НАТО Џорџ Робертсон планира да заштражи од европских чланица НАТО да се обавезу да ће унапредити своје војне могућности.

Председнику све дозвољено

Примена нових саобраћајних казни изгледа да не важи и за функционере ДОС-а. Један од оних коме полиција гледа кроз прсте је и председник Савезне Републике Југославије Војислав Коштуница. Коштуничин возач, враћајући председника кући сваки дан прави исти саобраћајни прекршај. Возач из Француске улице скреће у једносмерну улицу Господар Јевремову у забрањеном смеру, зашта је предвиђена казна од најмање 600 динара. Уколико би полиција доследно примењивала нови закон председников новчаник би на крају сваког месеца био тањи за најмање 18 хиљада динара.

Кумовска посла

Донаторска вечера у организацији супруге америчког амбасадора у Југославији Лини Монтгомери и супруге председника Црне Горе Лидије Ђукановић окончана је дипломатским скандалом када су званице прочитале најновији број новина „Публика“. Новине, иначе власништво Ђукановићевог кума Веселина Баровића пожуриле су да објаве репортажу са тог догађаја заједно са фотографијама и изјавама. Добро расположеном Ђукановићу је после прочитане изјаве свог кума пресела и вечера и кумство. Кум Баровић је изјавио да неће дати никакву донацију на овој вечери зато што се не слаже са Монтгомеријевом политиком. Примерци који су ужем кругу били подељени одмах су повучени, а издата је наредба да се цео тираж заплени и спали. Одштампано је нових седам хиљада примерака, али без Баровићеве изјаве.

Тужио Отпор

Радојко Луковић, отпораши из Пожаревца, одлучио је да тужи ову организацију због неовлашћеног издавања плаката „Ово је лице Србије“ са његовим лицем унакаженим после туче са телохранитељима Марка Милошевића. Луковић напомиње да су отпорашни из централе више пута потврђивали да су добили највише донација у мају, управо после ове туче.

Никако са Албанцима

Према истраживању Стратешки маркетинга 34 одсто популације Србије српске националности изјавило је како би били против да Албанци буду грађани Србије, њих 22 одсто је то изјавило за муслимане, а 19 одсто за Хрвате. Више од половине, тачније 55 одсто, противило би се да им Албанац буде шеф на послу, 40 да то буде муслиман, а 36 одсто Хrvat. Њих 76 одсто противило би се браку са особом албанске националности, 63 одсто са особом муслиманске, а 51 одсто хрватске националности. Истовремено, чак 19 одсто популације противило би се браку с особом црногорске националности.

Народ нема паре а уводе нове операторе

Поводом изјаве министарке Марије Рашете Вукосављевић да на тржишту Србије има места и за трећег и четвртог оператора у мобилној телефонiji огласио се и председник синдиката „Телеком Србија“, Зоран Мрваљевић, који изражава сумњу у довођење нових мобилних оператора. – Питање је да ли ће трећем оператору бити исплативо да за лиценцу плати 50 милиона марака и још да уложи у посао, с обзиром на нашу економску моћ. Тешко да може сваки грађанин да приушти себи мобилни телефон – каже Мрваљевић.

СРПСКА СЛОБОДАРСКА МИСАО

ЧАСОПИС ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ И ПОЛИТИЧКУ КРИТИКУ

Часопис се може набавити у седишту Српске радикалне странке на Тргу победе 3 у Земуну, као и у свим општинским одборима странке. До сада је изашло 14 бројева. Цена једног примерка издатог 2000. године износи 100 динара, а за 2001. и 2002. годину 300 динара.

Излази двомесечно

Све информације на тел: 316 46 21

У ИЗДАЊУ

**СРПСКЕ
РАДИКАЛНЕ
СТРАНКЕ**

**ТВРДИ
ПОВЕЗ**

ЗЛАТОТИСАК

**Књиге др Војислава Шешеља могу се купити у седишту Српске радикалне странке
Трг победе 3, Земун**

**ЦЕНА
ЈЕДНОГ ПРИМЕРКА
ЈЕ 1000 ДИНАРА**

**ЗА ЧЛАНОВЕ
СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
ПОПУСТ 70%**

Све информације на телефон: 011/316-46-21